

2501y_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2501y Azərbaycan iqtisadiyyatı

1 Bu metod düzgün deyil.

- ☐ təhlil metodu
- ☐ deduksiya metodu
- ☐ induksiya metodu
- ☒ sahələrarası metod
- ☐ elmi abstraksiya

2 Bu metod -fərdi, ayrı-ayrı hadisə və prosesə müəyyən kəmiyyətdə öz aralarında qarşılıqlı əlaqədə olan elementlərdən ibarət olan sistem kimi baxır-bu hansı metoddur

- ☐ İnduksiya
- ☐ sintez
- ☒ sistemli yanaşma metodu
- ☐ deduksiya
- ☐ Elmi abstraksiya

3 Bu metod düzgün deyil

- ☐ İnduksiya metodu
- ☐ Elmi abstraksiya
- ☐ Təhsil metodu
- ☒ Elmi təfəkkür
- ☐ Sintez metodu

4 Azərbaycanın ərazisində neçə makroistehsal sistemi mövcuddur?

- ☐ 3
- ☐ 1
- ☐ yoxdur
- ☒ 2
- ☐ 4

5 İqtisadiyyatın müstəqil milli əsaslarının yaradılması aşağıdakı şərtlərdən hansı ilə tənzimlənir?

- ☒ sahələrarası əlaqələr;
- ☐ iqtisadiyyatın kompleks inkişafı;
- ☐ iqtisadi birlik;
- ☐ ərazi əmək bölgüsü;
- ☐ ərazi birliyi;

6 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- ☐ xarici iqtisadi fəaliyyətdə trızlığa nail olmaq
- ☐ qiymətlərdən sabitlik əldə etmək
- ☐ yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq
- ☐ iqtisadi artım əldə etmək
- ☒ ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq

7 Müstəqillik nədir?

- ☐ iqtisadi sistemin hərtərəfli inkişafını təmin edir;
- ☐ milli iqtisadi mənafehlərin hərtərəfli inkişaf etdirilməsidir;
- ☐ iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad edilməsi və başqa dövlətə tabe olması deməkdir;

- ☐ ölkənin birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılmasıdır;
- ☒ daxili ehtiyac üçün lazım olan mallar, xidmətlər və yaxud texnologiya əldə edilməsinin heç bir dövlətdən asılı olmamasını təmin etməkdir;

8 İqtisadi müstəqillik dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ölkənin daxilində məhsuldar qüvvələrin inkişaf etdirilməsi
- ☐ iqtisadi siyasətin həyata keçirilməsində xalqın iştirakı
- ☐ iqtisadiyyatın əsas sahələrinin müstəqil inkişafı
- ☒ iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən pəzəndilməsi və onun birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılması
- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrdə məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması, gömrük rüsumlarının azaldılması

9 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- ☐ xarici iqtisadi fəaliyyətdə tənəbbə nail olmaq
- ☐ iqtisadi artım əldə etmək
- ☐ qiymətlərdən sabitlik əldə etmək
- ☐ yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq
- ☒ heç biri düz deyil

10 Milli dövlət dedikdə müəyyən ərazidə istehsal vasitələrinin, sahələrini və növlərinin ərazi komplekslərindən ibarət olan iqtisadi sistem başa düşülür. Nöqtələrin yerinə buraxılmış sözü təyin edin və tərifini tamamlayın?

- ☐ milli hesablar sistemi
- ☐ milli mənafe
- ☐ milli hissiyyat
- ☒ milli iqtisadiyyat
- ☐ milli gəlir

11 Müstəqillik dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ daxili ehtiyac üçün lazım olan mallar, xidmətlər və yaxud texnologiya əldə edilməsinin heç bir dövlətdən asılı olmamasını təmin etməkdir;
- ☐ iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad edilməsi və başqa dövlətə tabe olması deməkdir;
- ☐ ölkənin birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılmasıdır;
- ☐ iqtisadi sistemin hərtərəfli inkişafını təmin edir;
- ☐ milli iqtisadi mənafehlərin hərtərəfli inkişaf etdirilməsidir

12 İqtisadiyyatın müstəqil milli əsasının yaradılmasının ən əsas şərti hansıdır?

- ☐ heç biri
- ☐ ərazi birliyinin yaradılması
- ☐ ərazi əmək bölgüsünün olması
- ☒ iqtisadi birlik
- ☐ istehsalın kompleks inkişafı

13 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- ☐ mikroiqtisadiyyat
- ☐ açıq iqtisadiyyat
- ☒ milli iqtisadiyyat
- ☐ qapalı iqtisadiyyat
- ☐ mezo-iqtisadiyyat

14 Bu metod ən mühüm metodoloji yanaşmalardan biri hesab olunur. Bu metod müşahidəetmə və baza materiallarının toplanması cəmiyyətin həyatının başlıca mahiyyətini müəyyən etmək, ümumiləşdirmək, qanunları prinsiplər kriteriyalar və s. şəklində göstərərək üstünlük təşkil edir:

- ☐ Sintez metodu

- ☐ Təhlil metodu
- ☐ Induksiya metodu
- ☐ Deduksiya metodu
- ☒ Elmi-abstraksiya metodu

15 Bu metod tədqiqatı əks etdirir, həqiqətin dərk edilməsi vahid nəticəyə gəlinmə prosesində ümumiləşdirilmiş nəticə çıxarmaq və ümumi vəziyyəti formalaşdırmağa imkan verən prosesdə baş verir:

- ☐ Elmi -abstraksiya metodu
- ☐ Təhlil metodu
- ☐ Sintez metodu
- ☐ Deduksiya metodu
- ☒ Induksiya metodu

16 Müstəqil Azərbaycan iqtisadiyyatının daha da inkişaf etdirilməsinin əsas potensialı:

- ☐ İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- ☐ Xalqın maddi və mənəvi tələbatının ən dolğun şəkildə ödənilməsi
- ☒ sosial-siyasi, sosial-iqtisadi və mənəvi fəaliyyətdə beynəlmiləçiliklə millilik, milli dəyərlərlə bəşəri sərvətlər, milli idarəçilik, ölkə iqtisadiyyatının səmərəli şəkildə planlı idarə olunması, dövlətin plan və proqnozlarından səmərəli istifadəsi və s
- ☐ İstehsalın səmərəli təşkili və idarə edilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi
- ☐ İqtisadi həvəsləndirmə sisteminin təkmilləşdirilməsi

17 Müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran ən ümdə vəzifə hansidir:

- ☐ Milli valyutasını yaratmaq
- ☐ İqtisadi müstəqillik əldə etmək
- ☐ Milli ,şəxsi,fikri müstəqillik qazanmaq
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Azad iqtisadiyyat qurmaq

18 Azərbaycan iqtisadiyyatı fənninin öyrənilməsi, tədqiq edilməsində aşağıdakı amillərdən üstün olanı hansıdır:

- ☐ Yeni iş yerlərinin yaradılması və məşğulluğun gücləndirilməsinin təhlili
- ☐ İstehsalın strukturu və rəqabət qabiliyyətlik səviyyəsinin təhlili
- ☐ Milli sərvətlərin iqtisadi resursların səmərəli istifadəsi səviyyəsinin öyrənilməsi
- ☒ Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafını o cümlədən ÜMM, ÜDM-nin əsas göstəricilərinin adambaşına düşən investisiya qoyuluşları,həmçinin xarici investisiyaların xarici iqtisadi fəaliyyətinin ixracının təhlili
- ☐ Ölkənin resurs potensialının səviyyəsinin təhlili

19 Bu metod - özündə o tədqiqatı əks etdirir ki, proseslər haqqında bilik və hadisələr ümumi vəziyyətdən xüsusi və vahid fikirdən keçidlə formalaşır:

- ☒ Deduksiya metodu
- ☐ İnduksiya metodu
- ☐ Sistemli yanaşma metodu
- ☐ Sintez metodu
- ☐ Təhlil metodu

20 Bu zaman mürəkkəb proseslərin ən sadə elementlərini aşkar etmək məqsədilə sahələr və öyrənilən vasitələr qruplaşdırılır.Bu hansı metoddur:

- ☐ Deduksiya metodu
- ☐ Elmi-abstraksiya metodu
- ☐ Sintez metodu
- ☒ Təhlil metodu
- ☐ İnduksiya metodu

21 Bu metodla - təhlil zamanı ayrılan hissə və tərəflərin formalaşması baş verir:

- ☐ İnduksiya metodu
- ☐ Deduksiya metodu
- ☐ Elmi-abstraksiya metodu
- ☒ Sintez metodu
- ☐ Təhlil metodu

22 Milli dövlətçiliyin bərpası və bazara keçidin təkamül yolunun ən vacib amili:

- ☐ Bazar münasibətləri əvvəlcə istehlak mallarının istehsalı və satışı sahəsini sonra isə investisiya sahəsini bürüyür
- ☐ İnflyasiyaya yol verməmək üçün sərt maliyyə siyasəti yeridilir
- ☐ İstehlak bazarında dinamik tarazlığın bərqərar olması üçün qaydalar yaradılmasına təminat verir
- ☐ Bazar iqtisadiyyatı sürətlə formalaşdırılır, sahibkarlıq fəaliyyəti həvəsləndirilir
- ☒ Güclü inhisarçılığa meyilli olan sahələrdə qiymətlərdə dövlət nəzarəti saxlanılır

23 Müstəqillik əldə etmək üçün dövlət konkret olaraq bir sıra iqtisadi funksiyaları yerinə yetirir. Bu funksiyalardan ən vacibi:

- ☐ Bazar infrastrukturunun o cümlədən əmtəə və fond birjalarının yaradılması qiymətlərin liberallaşdırılması
- ☐ Hamısı
- ☒ Əhali müvafiq hissəsinin bazar iqtisadiyyatına uyğunlaşmasının təmini məqsədilə güclü sosial müdafiə sisteminin təşkili
- ☐ tələb -təklif münasibəti əsasında qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ Ölkədə düzgün pul-kredit siyasətinin aparılmasını nəzərdə tutan maliyyə

24 Milli dövlətçiliyi bərpa etmək üçün dövlət səmərəli iqtisadi fəaliyyətə başladıqda hansı amili vacib sayır:

- ☐ İnformasiya qıtlığının aradan qaldırılması
- ☐ Xüsusi proqramların hazırlanıb həyata keçirilməsi
- ☐ Təkmil rəqəbəti təmin etmək üçün inhisarların və ya oliqopoliyaların fəaliyyəti qadağan olunmalı
- ☐ Ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısını almaq üçün müvafiq istehsal sahələrində nəzarəti həyata keçirməli
- ☒ İqtisadiyyatın dövlətsizləşdirilməsi və özəlləşdirilməsi, sahibkarlığın inkişafı, fəal struktur-investisiya siyasətinin yürüdülməsi və s

25 Azərbaycanın müstəqillik əldə etdikdən sonra iqtisadiyyatını bir qədər ləngidən şərt:

- ☐ Ölkənin bazar iqtisadiyyatına keçməsi
- ☐ Neft ixracatçısı olması
- ☒ Yerli istehsalın daha çox keçmiş sovet standartlarında olması
- ☐ Coğrafi mövqeyi
- ☐ Zəngin təbii sərvətlərə malik olması

26 Bu- azad iqtisadiyyat sayılır:

- ☒ Hər hansı bir ölkədən asılı olsun
- ☐ Müstəqil möhkəm valyutası, maliyyə kredit bank sistemi fəaliyyət göstərsin
- ☐ Dövlət idarəçilik ənənələrinə malik olsun
- ☐ Özünün yetkin milli bazarı və bu bazarın tələblərinə cavab verən strukturla qərarlaşsın
- ☐ Öz dayaqları üzərində inkişaf edə bilsin və özünün təkrar istehsal etmək qabiliyyətinə malik olsun

27 Bu iqtisadi müstəqillik deyil:

- ☐ Cəmiyyət özünü iqtisadi cəhətdən yaşatmaq gücünə malik olmalıdır
- ☐ Sərbəst dünya bazarına çıxıb bilmək
- ☒ İmperiya asılılığına malik olmaq
- ☐ Cəmiyyətin tarix boyu yaratdığı və təbiətin ona bəxş etdiyi sərvətə sahib olmalıdır
- ☐ Sahib olduğu sərvətdən öz mənafeyinə uyğun istifadə etməlidir

28 Milli iqtisadi mənafehlərin reallaşmasının mühüm ilkin şərti nədir?

- ☐ sosial müstəqillik;
- ☐ mədəni müstəqillik;
- ☐ siyasi müstəqillik;
- ☒ dövlət müstəqilliyi;
- ☐ iqtisadi müstəqillik;

29 Milli iqtisadiyyat hansı qaydalarla həyata keçirilir?

- ☐ ideoloji, dəyər, struktur;
- ☐ iqtisadi, sosial, sahəvi;
- ☐ siyasi, mədəni, mənəvi;
- ☐ regional, sahəvi, iqtisadi;
- ☒ iqtisadi, siyasi, ideoloji;

30 Milli iqtisadiyyat.....?

- ☐ beynəlxalq iqtisadiyyatla yalnız qarşılıqlı əlaqə çərçivəsində ayrı-ayrı ölkələrin inzibati ərazi sərhədləri üzrə təbii-coğrafi fərqlərə görə bölünən bir sistemdir
- ☐ ayrı-ayrı ölkələrlə ixrac-idxal əməliyyatları ilə müəyyən olunan bir sistemdir
- ☐ ayrı-ayrı ölkələrin müvafiq olaraq daxili maliyyə resurslarını müəyyənləşdirən bir sistemdir
- ☒ beynəlxalq iqtisadiyyatla əlaqə və asılılıq çərçivəsində ölkələrin inzibati ərazi sərhədləri üzrə təbii-coğrafi, sosial-iqtisadi, texniki-texnoloji fərqlərə görə bölünən müstəqil təsərrüfat sistemidir
- ☐ ayrı-ayrı ölkələrin daxili ehtiyatlarını müəyyən edən bir sistemdir

31 Milli istehsalın iqtisadi şərtləri dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ istehsal təsərrüfat prosesinin və iqtisadiyyatının subyektlərini əhatə etməsidir;
- ☐ sosial-mədəni mühitin təmin edilməsidir;
- ☐ xarici təkrar istehsal və daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;
- ☐ xarici təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;
- ☒ daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;

32 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin dördüncü mərhələsinə aiddir?

- ☐ 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- ☐ 2004 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- ☒ 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- ☐ 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- ☐ 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;

33 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin üçüncü mərhələsinə aiddir?

- ☐ 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- ☐ 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
- ☐ 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- ☒ 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- ☐ 1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflasiya və bazarın "oyun qaydalarını" hərkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

34 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin ikinci mərhələsinə aiddir?

- ☐ 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- ☐ 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;

- ☒ 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi,xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
- ☐ 1980-1986 cı illəri əhatə edir,sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- ☐ 1992-1994 cü illəri əhatə edir,hiperinflyasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

35 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin birinci mərhələsinə aiddir?

- ☒ 1992-1994 cü illəri əhatə edir,hiperinflyasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;
- ☐ 1980-1986 cı illəri əhatə edir,sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- ☐ 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranın aradan qaldırılması,antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- ☐ 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi,milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- ☐ 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi,xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;

36 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidini təhlil edərkən neçə mərhələyə bölmək olar?

- ☐ 8
- ☒ 4
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 5

37 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil?

- ☐ qiymətlərdə sabitlik əldə etmək;
- ☐ xarici iqtisadi fəaliyyətdə tarazlığa nail olmaq;
- ☒ rəqabətin inkişafına və böhranın aradan qaldırılmasına mane olmaq;
- ☐ iqtisadi artım əldə etmək;
- ☐ yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq;

38 Milli iqtisadiyyatı bazar mexanizminə əsaslanaraq inkişafını tənzimləmək üçün dövlətin gördüyü tədbirlərin sırasının düzgün verildiyi cavabı tapın:

- ☐ iqtisadi, mədəni, tarixi
- ☐ siyasi, iqtisadi, tarixi
- ☐ ideoloji, tarixi, siyasi
- ☐ siyasi, dini, mədəni
- ☒ iqtisadi, ideoloji, siyasi

39 Milli iqtisadi mənafeələrin reallaşmasının mühüm ilkin şərti nədir?

- ☐ siyasi müstəqillik;
- ☐ mədəni müstəqillik;
- ☐ sosial müstəqillik;
- ☐ iqtisadi müstəqillik;
- ☒ dövlət müstəqilliyi;

40 milli iqtisadiyyatın formalaşması üçün aşağıdakı ilkin şərtlərin olması müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

A)iqtisadi B) hüquqi C)təşkilati D)sosial E)siyasi

- ☐ A,B,C,
- ☐ A,D,
- ☒ A,C,E,
- ☐ A,B
- ☐ A,B,D,

41 Milli iqtisadiyyatın qlobal strateji məqsədi: A) xalqın yüksək həyat keyfiyyətinin yaradılması və saxlanması B) dövlətin milli, o cümlədən iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi C) bir-birlərinə zidd olan, təkzib edən, bəzən də antoqonist məqsədlər güdən çoxlu sayda məmurlar arasında kompromisin tapılması

- ☒ A,B
- ☐ A
- ☐ C
- ☐ B
- ☐ A,B,C

42 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün Azərbaycan Respublikasının həyata keçirdiyi vacib olan vəzifələrdən biri bu sıraya aid deyil:

- ☐ davamlı iqtisadi artıma nail olmaq
- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrin inkişafı
- ☐ iqtisadiyyatda müəyyən dərəcədə böhranı aradan qaldırmaq
- ☐ rəqabətin inkişafı və mənfəətin artırılması üçün şərait yaratmaq
- ☒ əhalinin gəlirlərinin fərqli cəhətlərlə əlaqələndirməklə maksimuma qaldırmaq

43 Aşağıdakı variantlardan iqtisadi müstəqilliyi daha dolğun əhatə edən cavab

- ☒ iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad olması və birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılması;
- ☐ iqtisadiyyatın inkişafına əsaslanaraq dövlətin maraqlarının təmin olunması;
- ☐ ölkələrin başqa ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrini təmin etmək;
- ☐ maddi, xidmət, texnologiya baxımından heç bir dövlətdən asılı olmamaq;
- ☐ istehsal təsərrüfat əlaqələrindən iqtisadi cəhətdən asılılığı təmin etmək;

44 Milli iqtisadiyyata aiddir

- ☐ milli bazarı və ölkənin dünya iqtisadiyyatındakı mövqeyini tədqiq edir;
- ☐ sosial problemləri tədqiq edir;
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
- ☐ milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;

45 Milli dövlət nədir?

- ☐ milli təsərrüfatın formalaşmasıdır;
- ☒ ərəzi-etnik mənafeələr, mədəni və dini adət-ənənələrlə beynəlxalq hüququn və demokratiyanın üzvü birliyindən yaranan siyasi sistemin əsas qurumudur;
- ☐ subyektiv mənafeələrin təşkili forması olmayıb, real həqiqətdə həmin mənafeələrin təstiqinin ilkin şərti sayılır;
- ☐ dövlətin sosial-iqtisadi münasibətlərini öyrənir;
- ☐ dövlətin ərazi bütövlüyüdür;

46 Milli iqtisadiyyata aid olmayan variantı seçin?

- ☐ ölkələr arasında iqtisadi asılılıq problemlərini
- ☐ iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
- ☒ dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qarşısını almağa kömək edir;
- ☐ milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;
- ☐ sosial problemləri tədqiq edir;

47 Milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi qiymətləndirilir: A) milli sərvətdən istifadə dərəcəsi ilə B) investisiyaların istifadəsi dərəcəsi ilə C) milli gəlirdən istifadə dərəcəsi ilə

- ☐ A,C
- ☐ C
- ☐ A,B,C
- ☐ A,B

48 Milli iqtisadiyyat dedikdə başa düşülür:

- ☐ müəyyən ərazidə təkrar istehsal sahələrinin fəaliyyəti
- ☒ müəyyən ərazidə təkrar istehsal sahələrinin və növlərinin ərazi komplekslərinin məcmusu
- ☐ müəyyən ərazidə iqtisadi sahələrin yerləşməsi
- ☐ müəyyən ərazidə istehsal sahələrinin və növlərinin fəaliyyəti
- ☐ müəyyən ərazidə istehsal sahələrinin və növlərinin məcmusu

49 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ☒ müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan
- ☐ bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- ☐ tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- ☐ müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi
- ☐ düzgün cavab yoxdur

50 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- ☒ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- ☐ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- ☐ zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- ☐ qapalı və asılı milli iqtisadiyyat

51 Milli iqtisadiyyatın tarazlı və dinamik inkişafı nəyi müəyyən edir?

- ☒ xarici iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyi
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ qiymət siyasətini
- ☐ rəqabətin qorunub saxlanması
- ☐ idxal siyasəti

52 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- ☐ asılı milli iqtisadiyyat
- ☐ qapalı milli iqtisadiyyat
- ☒ müstəqil milli iqtisadiyyat
- ☐ qarışıq milli iqtisadiyyat
- ☐ yarım müstəqil milli iqtisadiyyat

53 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- ☒ asılı milli iqtisadiyyatın
- ☐ qapalı milli iqtisadiyyatın
- ☐ müstəqil milli iqtisadiyyatın
- ☐ qarışıq milli iqtisadiyyatın
- ☐ açıq milli iqtisadiyyatın

54 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- ☒ sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- ☐ aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

- ☐ sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

55 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq integrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- ☒ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
☐ açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
☐ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
☐ asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
☐ qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat

56 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- ☐ iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət
☐ iqtisadi integrasiya, milli iqtisadi sabitlik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
☐ iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına integrasiya
☒ iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin sabitlik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət
☐ məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi

57 İnkişaf səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyat:

- ☐ asılı və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
☐ zəif və yarımasılı inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
☐ asılı və zəif inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
☒ zəif inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
☐ asılı, inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat

58 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- ☐ zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
☐ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
☒ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
☐ qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
☐ sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat

59 Hər bir ölkənin milli iqtisadiyyatını inkişaf etdirən əsas amil nədir?

- ☐ xarici-iqtisadi əlaqələrin mühüm istiqamətləri
☒ əmtəə-pul münasibətləri
☐ iqtisadi əlaqələr
☐ istehsalın strukturu
☐ dünya bazarında iştirak səviyyəsi

60 Bütün milli iqtisadiyyatlar üçün əsas ümumi cəhət nədir?

- ☐ istehsal sərəştəsi
☐ əmək şəraiti
☐ təbii ehtiyatların olması
☐ təbii qüvvələrin uzlaşdırılması
☒ təsərrüfatçılıq fəaliyyəti

61 Azərbaycanda özəlləşdirmənin başlıca məqsədləri hansılardır:

- ☒ bütün cavablar doğrudur
☐ milli iqtisadiyyata investisiyaların, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi
☐ xalq təsərrüfatı strukturunun bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması
☐ təsərrüfat subyektləri üçün xüsusi mülkiyyət və sərbəst rəqabət prinsipləri əsasında özü-özünü tənzimləyən bazar iqtisadiyyatı mühitinin yaradılması
☐ bütün cavablar doğru deyil

62 Milli iqtisadi tarazlıq mexanizminin fəaliyyətinin müşahidə edilməsində məqsəd: A) xalqın yüksək həyat keyfiyyətinin yaradılması və saxlanılmasıdır B) dövlətin milli, o cümlədən iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir C) iqtisadi fəaliyyətin sonrakı inkişafını stimullaşdıran müvafiq institusional dəyişikliklərin reallaşması hesabına potensial durğunluğun qətt edilməsidir.

- ☐ B
- ☐ A,B,C
- ☐ A,B
- ☐ A
- ☒ C

63 ölkədə yaranmış (yaranacaq) institusional sistem dedikdə nəyi başa düşmək olar? A) rəqabət qabiliyyətliliyi və milli iqtisadi təhlükəsizlik problemləri istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi B) hər bir ölkədə və dünya birliyində qəbul edilmiş müəyyən norma və qaydalara müvafiq olaraq iqtisadi fəaliyyətin həyata keçirilməsi C) milli iqtisadi sistemin fəaliyyətinin tənzimlənməsi

- ☐ A,B,C
- ☐ A,C
- ☐ C
- ☒ B
- ☐ A

64 Qloballaşan dünyada Azərbaycanın milli iqtisadiyyatının formalaşması və inkişafı sahəsində ən başlıca vəzifələri:

- ☒ rəqabət qabiliyyətliliyi və milli iqtisadi təhlükəsizlik problemləri istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi
- ☐ milli iqtisadi sistemin fəaliyyətinin tənzimlənməsi
- ☐ sosial problemlərin həlli
- ☐ suverenliyin təmini
- ☐ risklərdən müdafiə

65 Real həyatda dövlətin funksiyaları:

- ☒ proteksionist, məhsuldar
- ☐ konkret, yırtıcı
- ☐ proteksionist, yırtıcı
- ☐ proteksionist, qarətçi
- ☐ konkret, məhsuldar

66 Qarışıq iqtisadiyyat modeli dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- ☐ dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- ☐ burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- ☒ bu model həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənilir;
- ☐ dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək, sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;

67 Müəssisə bazara xidmət və məhsul çıxaran istehsal prosesi istehlakçıların marağının ahəgdarlığını təmin edən təşkilatdır – deyilən nəzəri fikirlər milli iqtisadiyyatın hansı konspsiyasını təşkil edir?

- ☐ institusional
- ☐ məhsul
- ☒ sosial
- ☐ resurs
- ☐ istehlak

68 Müəssisə bazara çıxarılan uyğun hüquq orqanında qeydə alınmış, ümumi əmtəə nişanı olan əmtəə və xidmətlərin məcmusu – qeyd olunan fikirlər milli iqtisadiyyatda hansı konsepsiyanın nəzəri əsasını təşkil edir?

- ☐ istehlak
- ☐ resurs
- ☐ sosial
- ☒ məhsul
- ☐ institutsional

69 Bazar iqtisadiyyatına keçidin yollarından biri yanlıştır:

- ☐ antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi və maliyyə sabitliyinə nail olunmaq
- ☒ qiymətlərin kəskin azalması, əhalinin maddi rifah halının artması
- ☐ azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması üçün antiinşisar və haqsız rəqabət formalarının, tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- ☐ əhalinin sosial müdafiəsinin təşkili
- ☐ bazar infrastruktur və seqmentlərinin yaradılması

70 Aşağıdakı bəndlərdən birində dövlətin iqtisadiyyatda iştirakının modellərinin düzgün sayı və onlardan biri verilmişdir. Bu cavabı tapın:

- ☐ 4 vahid bazar iqtisadiyyatı modeli
- ☐ 3 sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli
- ☒ 4 tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modelli
- ☐ 5 azad bazar iqtisadiyyatı modeli
- ☐ 5 qarışıq bazar iqtisadiyyatı modeli

71 Aşağıdakı fikirlərdən birində İsveç modeli üçün aid olmayan xüsusiyyətlər verilib:

- ☐ əhalinin milli gəlirinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə yenidən bölüşdürülməyə əsaslanır;
- ☐ yüksək əmək haqqı və vergi yükünün çox olması nəticəsində milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin aşağı salınması
- ☒ kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı
- ☐ yüksək vergi
- ☐ yüksək gəlirlərin olması

72 Hansı modeldə istehsal xərclərinin minimumlaşdırılması, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması əsas göstəricilərdən biridir:

- ☐ İsveç modeli
- ☐ Cənubi-Koreya modeli
- ☒ Yapon modeli
- ☐ Amerika modeli
- ☐ Alman modeli

73 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçidinin II mərhələsinin xarakterik xüsusiyyəti deyil:

- ☐ bazarın «oyun qaydaları»nı hərəkətə gətirmək
- ☒ bunların hamısı
- ☐ antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- ☐ monetar siyasətin tənzimlənməsi
- ☐ dövlətin büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi

74 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti?

- ☐ bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergiqoyma müşahidə olunur;
- ☐ əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür;
- ☐ bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi;
- ☐ dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması;

- ☒ vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır;

75 Azad bazar iqtisadiyyatı modeli dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
☐ bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
☐ həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik, dövlətin müəyyən tədbirləri vasitəsilə reallaşdırılır;
☐ dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə sosial problemlərin həllini istiqamətləndirir;
☐ dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

76 Hansı modeldə dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi minimum səviyyədədir:

- ☐ Yapon modeli
☐ İsveç modeli
☐ Alman modeli
☐ Cənubi-Koreya modeli
☒ Amerika modeli

77 Azərbaycanın bazar iqtisadiyyatına keçidinin II mərhələsi hansı xüsusiyyəti ilə səciyyələnir?

- ☐ monetar siyasətin tənzimlənməsi
☐ bazarın «oyun qaydaları»nı hərəkətə gətirmək
☒ makroiqtisadi, sosial və siyasi sabitliyi xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək
☐ antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi
☐ dövlətin büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi

78 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi;
☐ bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergiqoyma müşahidə olunur;
☒ vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır;
☐ əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür;
☐ dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması;

79 Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin necə mərhələsi olmuşdur:

- ☒ 4
☐ 3
☐ 6
☐ 2
☐ 5

80 Aşağıdakı fikirlərdən birində İsveç modeli üçün aid olmayan xüsusiyyətlər verilib:

- ☐ yüksək gəlirlərin olması
☐ əhalinin milli gəlirinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə yenidən bölüşdürülməyə əsaslanır;
☐ yüksək əmək haqqı və vergi yükünün çox olması nəticəsində milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin aşağı salınması
☒ kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı
☐ yüksək vergi

81 Bazar iqtisadiyyatına keçidin yollarına aid deyil?

- ☐ bazar infrastrukturunu və seqmentlərinin yaradılması;
☐ qiymətlərin liberallaşdırılması, tələb və təklif əsasında formalaşması;
☒ tələb və təklif arasında tarazlığın pozulması, maliyyə sabitliyinin pozulması;
☐ antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi və maliyyə sabitliyinə nail olunma;
☐ əhalinin sosial müdafiəsinin təşkil edilməsi;

82 Qarışıq iqtisadiyyat modeli nədir?

- ☐ dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək, sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;
- ☐ burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- ☐ dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- ☐ bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- ☒ bu model həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;

83 Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli nədir?

- ☐ dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- ☒ dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək, sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;
- ☐ burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- ☐ bu model həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;
- ☐ bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;

84 Tənzimlənən bazar iqtisadiyyatlı model nədir?

- ☐ dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək, sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;
- ☒ dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- ☐ burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- ☐ bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- ☐ bu model həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;

85 Azad bazar iqtisadiyyatı modeli nədir?

- ☐ bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- ☐ dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- ☐ dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə sosial problemlərin həllini istiqamətləndirir;
- ☐ həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik, dövlətin müəyyən tədbirləri vasitəsilə reallaşdırılır;
- ☒ burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;

86 Alman modelinə aiddir?

- ☐ dövlət tərəfindən tədbirlər, proqramlar qəbul olunmaqla – bank, idxal, ixrac əməliyyatlarının nəzarəti tətbiq edilir;
- ☐ davamlı inkişaf üçün bütün təsərrüfat formalarının müxtəlif şəraitdə yaranması ilə fərqlənir;
- ☒ dövlət qiymətlərə, rüsum və tariflərə, texnoloji standartlara təsir göstərməklə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına kömək edir;
- ☐ həm planlı iqtisadiyyat, həm də bazar tənzimləmə metodlarına əsaslanaraq iqtisadiyyatda ixrac yönümlü sahələrin inkişafına üstünlük verir;
- ☐ iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

87 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti?

- ☐ əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür;
- ☐ dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması;
- ☒ vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır;
- ☐ bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi;
- ☐ bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergi qoyma müşahidə olunur;

88 İsveç modelinə aiddir?

- ☐ bu modeldə dövlət bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsi yoxdur;
- ☐ bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələr çıxış edir;
- ☐ bu modeldə gəlirlərin yüksək olması ilə aşağı vergi qoyma müşahidə olunur;
- ☐ bu modeldə gəlirlərin aşağı olması ilə yüksək vergi qoyma müşahidə olunur;
- ☒ bu modeldə sosial siyasəti güclü olan və iqtisadi inkişafa meyilli olan ölkələr daxildir;

89 Yapon modelinə aiddir?

- ☐ bu model əlverişsiz hesab olunur, əhali arasında çox böyük təbəqələşmə yaradır;
- ☐ bu model məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır, istehsal xərclərini isə maksimumlaşdırır;
- ☐ bu model məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini azaldır;
- ☐ bu model istehsal xərclərini maksimumlaşdırır;
- ☒ bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;

90 Dövlət tərəfindən büdcə-vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhəlinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək makroiqtisadi siyasət baxımından sosial problemlərin həllinə istiqamətlənən bazar iqtisadiyyatı modeli hansıdır?

- ☐ tənzimlənməyən bazar iqtisadiyyatı modeli
- ☐ azad bazar iqtisadiyyatı
- ☐ tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modeli
- ☒ sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli
- ☐ qarışıq iqtisadiyyat modeli

91 Azərbaycan iqtisadiyyatının yaranması və inkişafı neçə mərhələyə bölünür?

- ☐ 1 mərhələyə;
- ☐ 2 mərhələyə;
- ☐ 5 mərhələyə;
- ☐ 3 mərhələyə;
- ☒ 4 mərhələyə;

92 Ölkənin keçid dövrünün islahatlarına təsiri əlverişli, neytral və neqativ ola bilər. Bu amillər hansıdır?

- ☒ qeyri-iqtisadi
- ☐ qeyri-siyasi
- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ demoqrafik
- ☐ sosial –mədəni

93 Bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemlərindən biri deyil?

- ☐ islahat strateqiyaları
- ☐ anormal kapitalizm
- ☐ korrupsiya
- ☒ sətr qiymətlər
- ☐ ilkin şərtlər

94 Bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemləridir:

- ☒ ilkin şərtlər
- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
- ☐ siyasətin transformasiyası
- ☐ iqtisadiyyatın transformasiyası

95 Keçid dövrünün ilkin şərtlərini neçə ölçüdə qruplaşdırmaq mümkündür:

- ☒ 2

- ☐ müxtəlif
- ☐ məhdud
- ☐ 4
- ☐ 3

96 İqtisadi transformasiyanın həyata keçirilməsi üçün zəruri olan tədbir nədir?

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ rəqabətin qorunub saxlanması
- ☐ iqtisadi resursların bölgüsü
- ☒ korrupsiyanın azaldılması
- ☐ inhisarçılığın aradan qaldırılması

97 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi transformasiyanın həyata keçirilə bilməsi üçün görülməsi vacib olan əsas tədbirlərə aiddir?

- ☒ korrupsiyanın azaldılması
- ☐ iqtisadi resursların bölgüsü
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ rəqabətin qorunub saxlanması
- ☐ inhisarçılığın aradan qaldırılması

98 Respublikamızda həyata keçirilən transformasiya yönümlü dəyişikliklər özünü nədə biruzə vermişdir?

- ☐ tələblə təklifin uyğunluğunda
- ☐ ümumi milli məhsulun artırılmasında
- ☐ istehsalın genişləndirilməsində
- ☒ dünya maliyyə və iqtisadi böhranının dayandırılmasında
- ☐ bütün cavablar düzgündür

99 İqtisadi inkişafın dinamizmi nədə ifadə olunur: 1. İqtisadi artım sürətində 2. Xarici borcun azalmasında 3. Mütərəqqi struktur dəyişikliklərində 4. Həyat səviyyəsinin artmasında 5. İnflyasiyanın zəifləməsində

- ☐ 1, 2
- ☐ 1, 3
- ☐ 4, 5
- ☒ 1, 5
- ☐ 2, 4

100 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatının başa çatdığını göstərir?

- ☐ 2011
- ☐ 2009
- ☒ 2010
- ☐ 2008
- ☐ 2007

101 Azərbaycanda özəlləşdirmə ilə bağlı neçə proqram qəbul olunmuşdur?

- ☐ 1
- ☒ 2
- ☐ 5
- ☐ 4
- ☐ 3

102 Tarixə Alman modeli kimin adı ilə düşüb?

- ☐ C.M. Keynes
- ☒ Erxard

- ☐ Fridmen
- ☐ A. Marşall
- ☐ Valras

103 Respublikamızda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin ilk proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- ☐ 2001-ci ildə
- ☒ 1995-ci ildə
- ☐ 1993-cü ildə
- ☐ 1996-cı ildə
- ☐ 2003-cü ildə

104 Aşağıdakılardan hansı keçid dövrünün mahiyyətini xarakterizə edir?

- ☐ dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğu
- ☐ sahibkarlıq
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ dövlətin həyata keçirdiyi siyasət
- ☒ sosial-iqtisadi münasibətlərin formalaşması

105 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçidin əsası nə vaxt qoyulmuşdur?

- ☒ 1991
- ☐ 1990
- ☐ 1988
- ☐ 1992
- ☐ 1999

106 İndikativ planlaşdırma hansı bazar modelində tətbiq olunur?

- ☐ Alman
- ☐ İsveç
- ☒ Cənubi Koreya
- ☐ Fransa
- ☐ Yaponiya

107 İlkin olaraq kənd təsərrüfatında islahatlar aparan model hansıdır?

- ☐ Alman modeli
- ☒ Çin modeli
- ☐ Amerikan modeli
- ☐ Yapon modeli
- ☐ İsveç modeli

108 Hansı bazar modeli respublikamız üçün daha əlverişlidir?

- ☒ sosial yönümlü
- ☐ liberal
- ☐ sosial demokrat
- ☐ Çin
- ☐ Yaponiya

109 Sosial yönümlü bazar modeli digərlərindən hansı əlamətlərinə görə fərqlənir?

- ☐ xüsusi mülkiyyətin çox olmasına
- ☐ dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğuna
- ☐ ümumi milli məhsulda dövlət büdcəsinin xüsusi çəkisinin azalmasına
- ☒ güclü sosial siyasət sisteminə malik olmasına
- ☐ sosial xərclərin qalığı xarakterində olmasına

110 Dövlətə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmağa icazə verən model hansı dövlətin adı ilə əlaqədardır?

- ☒ Fransız
- ☐ Amerika
- ☐ Çin
- ☐ İsveç
- ☐ Alman

111 Hansı ölkənin modelində hərbi xərclərdən imtina edilir?

- ☐ Heç biri düz deyil
- ☐ Amerika
- ☐ Alman
- ☐ İsveç
- ☒ Yapon

112 Bazarla bağlı islahatların ilk olaraq kənd təsərrüfatında aparılması hansı modelə xasdır?

- ☐ Cənubi-Koreya modelinə
- ☐ Fransız modelinə
- ☐ Amerikan modelinə
- ☒ Çin modelinə
- ☐ Alman modelinə

113 Bazara keçidin yolları hansılardır?

- ☐ demokratiya
- ☐ inzibati-amirlik
- ☐ heç biri doğru deyil
- ☒ təkamül və şok terapiya
- ☐ tənzimləmə

114 Keçid iqtisadiyyatında hansı iqtisadi sistem üstünlük təşkil edir?

- ☐ planlı təsərrüfat
- ☐ amirlik sistemi
- ☐ ənənəvi sistem
- ☒ qarışıq iqtisadi sistem
- ☐ bazar sistemi

115 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi transformasiyanın prinsipləridir?

- ☐ İdeoloji prinsiplər
- ☒ Nəzəri-metodoloji prinsiplər
- ☐ Təşkilati prinsiplər
- ☐ Siyasi prinsiplər
- ☐ İqtisadi prinsiplər

116 Azərbaycanda bazara keçid dövrünün başa çatmasını bütövlükdə nəyə əsasən müəyyən etmək olar?

- ☐ ümumdünya ticarət təşkilatına üzv olmaq ərəfəsində olmağına
- ☐ dövlətsizləşdirmə
- ☒ xüsusiləşdirmə
- ☐ bazar münasibətlərinin yaranması
- ☐ ümumdünya iqtisadiyyatına inteqrasiya prosesinin güclənməsi

117 İqtisadi modelləri formalaşdıran prinsip hansıdır?

- ☒ bunların hamısı doğrudur

- ☐ iqtisadi
- ☐ siyasi
- ☐ ideoloji
- ☐ sosial

118 Cənub Şərqi Asiya ölkələrinin modellərində ümumi cəhət hansıdır?

- ☐ bunların hamısı doğrudur
- ☐ iqtisadiyyatda sosial problemlərin həllinin prioritetliyi
- ☒ dövlət və bazar tənzimlənməsinin milli xüsusiyyətlərlə vəhdəti
- ☐ mövcud modellər sistemində öz yerinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı iqtisadi islahatlar aparılması
- ☐ xüsusi mülkiyyətin, azad rəqabətin üstün mövqeyi

119 İsveç modeli üçün xarakterik hal hansıdır?

- ☐ sosial siyasətin qalıq prinsipi əsasında həyata keçirilməsi
- ☒ müəssisələrdə güclü həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyəti
- ☐ kasıblar və dövlətlilər arasında kəskin sosial təbəqələşmə
- ☐ iqtisadiyyatda plan və bazar mexanizmlərinin vəhdəti
- ☐ ölkədə azad iqtisadi zonaların geniş yayılması

120 Yapon modeli üçün xarakterik olmayan hal hansıdır?

- ☐ investisiya və yığının yüksək səviyyəsi
- ☐ beynəlxalq ticarətdə fəal iştirak
- ☐ milli mənafehlərin şəxsi mənafehlərdən üstün tutulması
- ☒ kənd təsərrüfatı torpaqlarının ailələrin uzun müddətli icarəsinə verilməsi
- ☐ firmaların ömürlük maddə sisteminin tətbiqi

121 Amerika modeli üçün xarakterik olmayan hal hansıdır?

- ☒ dövlətin birbaşa investisiyalarından iqtisadiyyatda geniş istifadə olunması
- ☐ sosial siyasətin qalıq prinsipi əsasında həyata keçirilməsi
- ☐ bazar mexanizminin sərbəst və səmərəli fəaliyyəti
- ☐ firmaların rəhbərlərinin və işçilərinin gəlirləri arasında ciddi fərqlərin olması
- ☐ aztəminatlı əhali qrupları üçün mümkün yaşayış şəraitinin təmin edilməsi

122 Ölkələrin sosial inkişafına təsir edən xarici iqtisadi əlaqələrin əsas göstəricisi nədir?

- ☐ əmtəələrin xarici ticarətinin quruluşu
- ☐ təsərrüfatın asılılıq səviyyəsi
- ☐ texnologiyanın hərəkəti
- ☐ kapitalın beynəlxalq hərəkəti
- ☒ əmtəə və xidmətlərin idxal-ixrac nisbəti

123 İnkişaf etmiş ölkələrin tərəqqisini təmin edən amillər:

- ☐ ixtisaslı işçi qüvvəsinin üstün olması
- ☒ əmək məhsuldarlığının yüksək olması
- ☐ iqtisadi artımın intensiv tipi
- ☐ yüksək məşğulluq səviyyəsi
- ☐ ETT nailiyyətlərinin istehsalat tətbiqi

124 Dünya ölkələrinin sosial-iqtisadi vəziyyətini göstərən əsas amil nədir?

- ☐ məşğulluq səviyyəsi
- ☐ iqtisadiyyatın sosial quruluşu
- ☐ iqtisadi artım tipləri
- ☒ iqtisadi inkişaf səviyyəsi

- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrin vəziyyəti

125 Sosial-iqtisadi inkişafda əsas mühüm amil nədir?

- ☐ istehsalın tarixi inkişaf səviyyəsi
☐ əmək ehtiyatları
☐ ölkənin coğrafi vəziyyəti
☐ adət və ənənələr
☒ elmi-texniki tərəqqi

126 Dünya ölkəsinin əsas sosial-iqtisadi fərqi nədir?

- ☐ texniki tərəqqi
☒ iqtisadi inkişaf durumu
☐ ölkənin əhalisinin sayı
☐ ölkənin ərazisi
☐ təbii-coğrafi şərait

127 Bazar sistemlərinin modellərini fərqləndirən cəhətlər:

- ☐ dövlət və kollektiv mülkiyyətin payı
☒ bunların hamısı
☐ sosial məsələlərin həlli səviyyəsi
☐ iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin həddi
☐ xüsusi mülkiyyətin payı

128 Bazar sisteminin müxtəlif modeldə fəaliyyətinə səbəb nədir?

- ☐ bazar sisteminin növləri
☐ bazar sisteminin tipləri
☒ milli xüsusiyyətlər
☐ bazarın infrastrukturunu
☐ istehsalın strukturunu

129 Bazar iqtisadiyyatının Çin modelinin əsas xarakterik xüsusiyyəti:

- ☐ islahatlaşma əvvəlcə kənd təsərrüfatında aparılır
☐ iqtisadi mexanizmlərdən səmərəli istifadə edilməsi
☐ makroiqtisadi tənzimləmə sistemi gücləndirilir
☐ qarışıq iqtisadiyyata əsaslanır
☒ mütərəqqi prinsipləri özündə tətbiq edir

130 Bazar iqtisadiyyatının sosial-dekmokrat modeli əsasən hansı ölkələrdə tətbiq olunur?

- ☒ Skandinaviya ölkələrində
☐ Çilidə
☐ Braziliyada
☐ İspaniyada
☐ Yunanıstanda

131 Bazar iqtisadiyyatının bu əsas modellərini tətbiq edən ölkələr əsas hansı cəhətə görə fərqlənir?

- ☒ məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsinə görə
☐ məşğulluq səviyyəsinə görə
☐ əhali təbəqələrinin gəlir səviyyəsinə görə
☐ sosial qrupların nisbətinə görə
☐ əhalinin adət və ənənələrinə görə

132 Azərbaycan üçün hansı iqtisadi model münasibdir?

- ☐ sosial-demokrat bazar modeli
- ☐ Çin modeli
- ☐ İsveç modeli
- ☐ liberal bazar modeli
- ☒ sosial yönümlü bazar modeli

133 Sosial-demokrat modelinin başlıca xarakterik cəhəti:

- ☒ bu modelin əsasən sosial yönümlü modellə eyni olması
- ☐ dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin daha çox olması
- ☐ əmək münasibətlərinin dövlət səviyyəsində tənzimlənməsi
- ☐ gəlirlərə görə əhalinin az fərqlənməsi
- ☐ ÜMM-də dövlət büdcəsi payının yüksək olması

134 Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhəti:

- ☒ iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstün olması
- ☐ orta müəssisələrin aparıcı yer tutması
- ☐ dövlətin orta müəssisələrə yardım etməsi
- ☐ dövlətin əhalinin məşğulluğunu tənzimlənməsi
- ☐ bəzi xidmətlərin pulsuz olması

135 Liberal bazar iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhəti nədir?

- ☐ qiymətlərin sərbəstlik səviyyəsi
- ☒ iqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin aparıcı rolu
- ☐ bazar subyektlərinin sərbəstliyi
- ☐ dövlət tənzimlənməsinin nisbətən məhdud olması
- ☐ dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin az olması

136 İnkişaf etməkdə olan ölkələr sosial-iqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə neçə qrupa bölünür?

- ☐ 4 qrupa
- ☐ 2 qrupa
- ☐ 6 qrupa
- ☐ 3 qrupa
- ☒ 5 qrupa

137 İnkişaf etməkdə olan ölkələrin xarakterik cəhətləri:

- ☐ emal sənayesinin zəif inkişafı
- ☐ aqrar-xammal ixtisaslaşması
- ☒ bunların hamısı
- ☐ əhalinin yoxsulluq və savadsızlığı
- ☐ daxili bazar darlığı

138 Hansı ölkə sənaye məhsullarının rəqabətə qabiliyyətinə görə dünyada lider olmuşdur?

- ☐ Böyük Britaniya
- ☐ ABŞ
- ☐ Almaniya
- ☒ Yaponiya
- ☐ Fransa

139 Milli bazar modelləri hansılardır?

- ☐ Fransız modeli, Yapon modeli
- ☐ Alman modeli, İsveç modeli
- ☒ Bunların hamısı

- ☐ Cənubi Koreya və Çin modeli
- ☐ Amerika modeli

140 Keçid dövrü iqtisadiyyatına aid olan ölkələr:

- ☐ Rusiya
- ☐ Şərqi Avropa ölkələri
- ☒ Bunların hamısı
- ☐ Slovakiya, Rumıniya, Bolqarıstan
- ☐ Polşa, Macarıstan, Çexiya

141 Dünyada və hər bir ölkədə sosial-iqtisadi inkişafın mühüm nəticəsi nədir?

- ☐ qarşılıqlı iqtisadi əlaqələr
- ☐ məşğulluq səviyyəsi
- ☒ insan potensialı
- ☐ məhsuldar qüvvələrin inkişafı
- ☐ əmək məhsuldarlığı

142 Azərbaycanda böhranın dayandırılması dövrü:

- ☐ 2010-2011-ci illər
- ☒ 1994-1996-cı illər
- ☐ 1996-2000-ci illər
- ☐ 2000-2003-cü illər
- ☐ 2003-2009-cu illər

143 Azərbaycanda iqtisadi inkişaf mərhələlərinin böhran dövrü:

- ☐ 1994-1996-cı illər
- ☐ 1996-2000-ci illər
- ☐ 2000-2003-cü illər
- ☐ hamısı düz deyil
- ☒ 1991-1993-cü illər

144 Azərbaycanın iqtisadi inkişafa nail olunması dövrü:

- ☒ 2000-2003-cü illər
- ☐ 2009-2010-cu illər
- ☐ 1993-1994-cü illər
- ☐ 2003-2004-cü illər
- ☐ 1994-1995-ci illər

145 Azərbaycanın milli iqtisadi inkişafın qərarlaşması dövrü:

- ☐ 1997-1998-ci illər
- ☐ 1994-1995-ci illər
- ☐ 1995-1996-cı illər
- ☐ 2003-2009-cu illər
- ☒ 2000-2003-cü illər

146 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- ☐ 1993-cü il
- ☐ 1996-cı il
- ☐ 2003-cü il
- ☐ 2001-ci il
- ☒ 1995-ci il

147 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin II proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- ☒ 2000-ci il
- ☐ 2001-ci il
- ☐ 2004-cü il
- ☐ 2005-ci il
- ☐ 1997-ci il

148 Yeni sistemin tələblərinə uyğun milli iqtisadiyyatın formalaşdırılması və inkişafı tələb edir: A)müvafiq olaraq mülkiyyət münasibətlərinin dəyişdirilməsini B)əhalinin tələblərinin yerinə yetirilməsini C)iqtisadi fəaliyyətin müvafiq institutsional bazasının yaradılmasını D)hüquqi-normativ bazanın yaradılmasını

- ☐ A,B,C,
- ☐ A,D
- ☐ A,B,D,
- ☐ A,B
- ☒ A,C,B,

149 İqtisadiyyatın müstəqil milli əsaslarının yaradılmasının əsas şərtlərindən biri səhvdir.

- ☐ ərazi əmək bölgüsü
- ☐ iqtisadi birlik
- ☒ şəxsi mənafeələr
- ☐ ərazi birliyi
- ☐ kompleks inkişaf

150 Milli iqtisadiyyatın vəzifəsi nədir?

- ☐ milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;
- ☐ bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- ☒ hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;
- ☐ ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır;
- ☐ milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir;

151 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- ☐ qiymətlərdən sabitlik əldə etmək
- ☒ ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq
- ☐ xarici iqtisadi fəaliyyətdə tənəbətə nail olmaq
- ☐ iqtisadi artım əldə etmək
- ☐ yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq

152 Milli hisslər dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ölkənin vətəndaşlarının milli sərvətlərə sahib olmasını, onun qorunub saxlanmasını əks etdirir;
- ☒ bir dövlətin heç bir dövlətdən asılı olmamasını əks etdirir
- ☐ insanların hərtərəfli olaraq müəyyən sistem daxilində və qrup şəklində inkişafını əhatə edir;
- ☐ hissi dövlət prinsiplərini əks etdirir;
- ☐ milli dövlət quruculuğunun hissi cəhətdən təmin olunmasını əks etdirir;

153 Hüquqi dövlət dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ iqtisadiyyatın təsirindən azad edilməsini;
- ☐ özünü idarəetmə sisteminin formalaşmasını və inkişafını;
- ☐ demokratik milli dövlət quruculuğunun hüquqi cəhətdən təmin olunmasını;
- ☐ milli sərvətlərin qorunub saxlanılmasını;
- ☒ vətəndaşların milli sərvətlərə sahib olmağını;

154 Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir:

- ☒ Bunların hamısı
- ☐ Ətraf mühitin mühafizəsi təmin edilir.
- ☐ Əhalinin sosial təminatını həyata keçirir
- ☐ Dövlətin maliyyə-vergi siyasəti reallaşdırılır.
- ☐ Antiinhisar tənzimləmə tədbirləri həyata keçirilir.

155 Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir: 1. Ölkənin sosial iqtisadi inkişafı proqnozlaşdırılaraq təhlil edilir. 2. Dövlət satınalmaları müəyyənləşdirilir. 3. Pul tənzimlənməsi həyata keçirilir. 4. Özəlləşdirmə tətbiq edilərək reallaşdırılır.

- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1,2,3
- ☐ 1,4,2
- ☐ 1,4
- ☐ 2,3,4

156 Pul-kredit siyasətinin əsas istiqaməti nədir?

- ☐ orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- ☐ bu siyasət uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- ☒ kredit və pul emissiyasını stimullaşdırmaq və yaxud da onların hərəkətini məhdudlaşdırmaqdır;
- ☐ investisiya ilə tələb arasındakı balanslığı pozur;
- ☐ əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;

157 Pul-kredit siyasətinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ iqtisadi konyukturanı tənzimləmək;
- ☐ inflyasiya ilə mübarizə aparmaq;
- ☐ ölkənin müsbət tədiyyə balansına nail olmaq;
- ☐ milli valyutanın məzənnəsi aparıcı dövlətlərin dönerli valyutalarına nisbətən tənzimləmək;
- ☒ ölkənin mənfi tədiyyə balansına nail olmaq;

158 Pul-kredit siyasəti öz əksini hansı tədbirlərdə tapır?

- ☒ iqtisadi və siyasi məqsədlərin reallaşdırılmasına yönəldilən tədbirlərdə tapır;
- ☐ əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalması tədbirlərində tapır;
- ☐ bu siyasət özünü uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunun azalması tədbirlərində tapır;
- ☐ əmək haqqlarının endirilməsi tədbirlərində tapır;
- ☐ inflyasiya səviyyəsinin yüksəldilməsi tədbirlərində tapır;

159 Dövlətin pul-kredit siyasəti büdcə və vergi siyasətlərindən necə fərqlənir?

- ☐ bu siyasət büdcə və vergi siyasətindən elə də fərqlənmir;
- ☐ inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasına görə;
- ☐ ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsinə görə;
- ☐ əmək haqqlarının artırılmasına stimulyaradır;
- ☒ iqtisadi konyukturanın tənzimlənməsində istifadə edilən tənzimləmə alətidir;

160 Dövlətin pul-kredit siyasətini təşkil edir?

- ☒ həmin sahədə dövlət tədbirlərinin məcmuü;
- ☐ bu siyasət uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- ☐ investisiya ilə tələb arasındakı balanslığı pozur;
- ☐ əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;
- ☐ orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;

161 Dövlət pul-kredit siyasətindən nə vaxt istifadə edir?

- ☐ inflyasiyanın səviyyəsini tənzimləməmək üçün;
- ☐ inflyasiya səviyyəsinin maksimuma qalxması üçün;
- ☐ əmək haqqlarının endirilməsi üçün;
- ☒ iqtisadiyyatda lazımi pul kütləsini təmin etmək və tənzimləmək üçün;
- ☐ ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməməsi üçün;

162 İqtisadi siyasətin istiqaməti dövlətin yerinə yetirdiyi əsas funksiyalardan asılı olan dövlət quruculuğu modeli müəyyən edir: A)Qüvvədə olan institusional sistemdə nəzərdə tutulmuş qaydaları qoruyub saxlamağa yönəlmiş mühafizə B) Dövlətdə strateji xarakterə malik iqtisadiyyat sahələrinin miqdarı ilə bağlı olan C)İctimai nemətlər istehsalı ilə bağlı olan

- ☐ A,B
- ☐ C
- ☐ A,B,C
- ☒ A,C
- ☐ B,C

163 İqtisadi qaydanın aşağıdakı əsas istiqamətini ayırırlar: A)iri iqtisadi qruplaşmalarının fəaliyyəti B)dövlətin iqtisadi fəaliyyətə təsiri prinsipləri C) iqtisadiyyatın hakim mövqe tutma dərəcəsi

- ☐ B,C
- ☐ A, C
- ☐ A
- ☐ C
- ☒ A,B

164 Dövlətin maliyyə siyasəti ibarətdir kapitalların və uzunmüddətli investisiyaların (faiz stavkaları, birbaşa borçlar və s.) A)beynəlxalq hərəkətinə təsir göstərməkdən B)beynəlxalq vəziyyətdən C)dövlətin quruluşu modelindən

- ☐ A,B
- ☒ A
- ☐ A,B,C
- ☐ A,C
- ☐ B,C

165 Azərbaycan dövlətinin qarşısında duran əsas məsələlər:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ ədalət prinsiplərinə əsaslanan quruluşa nail olunması
- ☒ sosial yönümlü milli iqtisadiyyatın yaradılması və inkişafı
- ☐ iqtisadi gəlirlərin təmin edilməsi
- ☐ maddi nemətlərin proporsional bölgüsünü təmin etmək

166 Dövlət büdcəsinin kəsirini hökumət nəyin hesabına ödəyir?

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ qənaət hesabına
- ☐ qiymətləri artırmaqla
- ☒ daxili mənbələr hesabına
- ☐ vergiləri artırmaqla

167 Azərbaycanda hansı bazar modeli tətbiq olunur

- ☐ Yaponiya
- ☐ ÇXR
- ☒ Almaniya
- ☐ ABŞ
- ☐ Rusiya

168 Keçid iqtisadiyyatının əsas ziddiyyətləri

- ☐ dürqunluq, işsizlik, inflyasiya
- ☐ təsərrüfat subyektləri arasında
- ☐ köhnə pul-kredit, maliyyə-vergi sistemi
- ☐ hüquqi bazanın yaradılması
- ☒ köhnə ilə yeni iqtisadi sistem arasında

169 Keçid iqtisadiyyatı konsepsiyası kimə məxsusdur

- ☐ C.Keyns
- ☐ C. Helbreyt
- ☐ M. Fridman
- ☐ Y.Şumpeter
- ☒ V.Kornai

170 Azərbaycanda 1991-1995-ci illərdəki inflasiya hansı növ inflyasiya idi?

- ☐ açıq
- ☐ sürətli
- ☐ qəfil
- ☒ hiper
- ☐ gizli

171 Azərbaycanda 1991-1995-ci illərdəki inflasiya hansı səbəblərdən baş vermişdir?

- ☐ iqtisadi əlaqələrin dağılması
- ☐ siyasi qeyri-sabitlik
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ erməni təcavüzkarlığı
- ☐ ölkədaxili qarşıdurmalar

172 2000-ci ildən etibarən ixracın ÜDM-də əhəmiyyətli yerə sahib olması nə ilə əlaqədar olmuşdur?

- ☐ b) İstehsalın inkişafından
- ☐ Qeyri-neft sektorunun inkişafından
- ☐ e) Sahibkarlığın inkişafından
- ☐ d) Valyuta artımından
- ☒ Neft ixracının artmasından

173 Azərbaycanın dövlət büdcəsində profisit hansı ildə olmuşdur:

- ☐ 2008-2009
- ☐ 2004-2005
- ☐ 2005-2006
- ☐ 2006-2007
- ☒ 2007-2008

174 Azərbaycanda özəlləşmənin çəklərlə həyata keçirilməsi nə üçün gözlənilən nəticəni vermədi

- ☐ İnvestisiyanın azaldılması
- ☒ Səhmdar cəmiyyətinin inkişaf etməməsi
- ☐ Kiçik şirkətlərin özəlləşdirilməsinə diqqət ayrılmaması
- ☐ Dövlət inhisarı
- ☐ Özəlləşdirmə proqramının gecikdirilməsi

175 Azərbaycanda ilk özəlləşdirmə proqramı hansı illəri əhatə etmişdir.

- ☐ 1992-1996

- ☐ 1994-1996
- ☐ 1991-1994
- ☒ 1995-1998
- ☐ 1993-1995

176 Fəal antiinflasiya siyasətinə aiddir

- ☐ Dövlət xərclərinin artırılması
- ☐ Heç biri düz deyil
- ☒ Hamısı düzdür
- ☐ İqtisadiyyatın strukturunun yenidən qurulması
- ☐ Vergi dərəcələrinin azaldılması

177 Yüksək inflasiya şəraitində həyata keçirilən ilk tədbir

- ☐ Dövlət xərclərinin artırılması
- ☐ qiymət və əmək haqqı üzərinə nəzarət
- ☐ Vergi dərəcələrinin azaldılması
- ☐ Qiymətlərin tənzimlənməsi
- ☒ inflasiyanın neytrallaşdırılması

178 Azərbaycanda istehsalın inkişafının və əhəlinin rifah halını əks etdirən göstərici

- ☒ adambaşına düşən ÜDM
- ☐ ümumi milli məhsul
- ☐ milli gəlir
- ☐ ümumi daxili məhsul
- ☐ xalis milli əhsul

179 Azərbaycanda ÜDM-in ölçülməsi

- ☐ xərclərə və istehsala görə
- ☐ gəlirlərə və istehlaka görə
- ☐ gəlirlərə və istehsala görə
- ☒ gəlirlərə və xərclərə görə
- ☐ istehsal və istehlaka görə

180 Azərbaycanın insanın inkişaf indeksi göstəricisi

- ☐ Sosial təbəqələşmə
- ☐ İşsizlik
- ☐ əmək ehtiyatı
- ☐ İqtisadi fəallıq
- ☒ Təhsil

181 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçid hansı dövrdə başlanılmışdır

- ☒ 1991
- ☐ 1990
- ☐ 1992
- ☐ 1988
- ☐ 1989

182 Əgər potensial və real ÜDM bərabərdisə bu halda iqtisadiyyatda

- ☒ Tsiklik işsizlik yoxdur
- ☐ Hamısı düzdür
- ☐ Struktur işsizlik var
- ☐ Friksion işsizlik var

- ☐ İşsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur

183 Əgər Azərbaycan vətəndaşı Türkiyənin özəl müəssisələrindən birində çalışarsa onun əldə etdiyi gəlir daxildir:

- ☐ Azərbaycan ÜMM-na və ÜDM-na
☒ Azərbaycanın ÜMM-na və Türkiyənin ÜDM
☐ Azərbaycanın ÜDM-na və Türkiyənin ÜDM-na
☐ Həm Azərbaycan, həm də Türkiyənin ÜMM-na
☐ Azərbaycan və Türkiyənin ÜMM-na

184 Aşağıdakılardan hansı ÜDM-in gəlirlərə görə hesablanmasında nəzərə alınmamışdır?

- ☐ dolayı vergilər
☐ birbaşa vergilər
☐ rentə ödəmələri
☐ bölünməmiş mənfəət
☒ xalis ixrac

185 Aşağıdakılardan hansı ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmamışdır?

- ☐ kredit
☐ investisiya xərcləri
☒ dividendlər
☐ dövlət xərcləri
☐ amortizasiya

186 Nominal ÜDM-in real ÜDM-ə nisbətinin faizlə ifadəsi:

- ☒ ÜDM-in deflyatoru
☐ Hamısı düzdür
☐ Heç biri düz deyil
☐ Gəlir ayrısı
☐ qiymət indeksi

187 Azərbaycanda ÜDM-in adambaşına düşən kəmiyyəti:

- ☐ hamısı düzdür
☐ istehsalın ümumi həcmi xarakterizə edir
☐ Gəlirinin ümumi həcmi xarakterizə edir
☐ İstehlakın ümumi həcmi xarakterizə edir
☒ əhalinin orta gəlir və xərclərini xarakterizə edir

188 Azərbaycanda iqtisadiyyatında makroiqtisadi modelin təhlilində hansı kəmiyyətlərdən istifadə edilir?

- ☐ Riyazi və statistik kəmiyyətlərdən
☐ Konkret və qarışıq kəmiyyətlərdən
☒ Ümumiləşdirilmiş kəmiyyətlərdən
☐ Sadə və qarışıq kəmiyyətlərdən
☐ Sadə və konkret kəmiyyətlərdən

189 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçiddə xüsusi firmaların yaradılması üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur?

- ☒ Müəssisələrin dövlətsizləşdirilməsi
☐ Xüsusi mülkiyyətin stimullaşdırılması
☐ Güzəştlərdən və subsidiyalardan istifadə olunması
☐ Dövlət müdaxiləsinin zəiflədilməsi
☐ Qiymətlərin aşağı salınması

190 Azərbaycanda 1994-cü ildəki hiperinflasiyanın səbəbi nə olmuşdur?

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ büdcə kəsirinin mövcudluğu ilə pul emissiyası
- ☐ Azərbaycan manatının dəyərini itməsi
- ☐ istehlak məhsulları idxalının azalması
- ☒ hamısı düzdür

191 Azərbaycan Respublikasında 2004-2008, 2009-2013-cü illərdə işsizliyin azaldılması istiqamətində həyata keçirilən hansı tədbirlər işsizliyin azaldılmasına səbəb olmuşdur?

- ☐ Əhəlinin sosial müdafiə proqramı
- ☐ Məşğulluq haqqında qanun
- ☒ Regionların sosial iqtisadi inkişaf proqramı
- ☐ Sahibkarlığa kömək milli fondu
- ☐ Yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf proqramı

192 Milli iqtisadiyyatın vəzifəsi dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;
- ☐ bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- ☐ ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır;
- ☒ hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;
- ☐ milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir;

193 Milli iqtisadiyyat kursunun öyrəndiyi obyekt nədir?

- ☒ milli istehsal-təsərrüfat prosesi;
- ☐ sosial iqtisadi proseslər;
- ☐ ictimai iqtisadi hadisələr;
- ☐ iqtisadi islahatların zəruriliyi;
- ☐ daxili iqtisadi fəaliyyət;

194 Valyuta siyasətinin xarakteri aslısır. A) Valyuta ehtiyatlarının həcmindən B) beynəlxalq vəziyyətdən C) dövlətin quruluşu modelindən

- ☐ A,B
- ☐ A,B,C
- ☐ C
- ☐ A,C
- ☒ B,C

195 Makroiqtisadi proporsiyalara hansı formada rast gəlmək olmur?

- ☐ məhsuldar qüvvələrin ərazi üzrə bölüşdürülməsi;
- ☐ istehsalın müxtəlif bölmələri arasında;
- ☐ iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri arasında;
- ☐ istehsalın müxtəlif sferaları arasında;
- ☒ tarazlı xarici iqtisadi əlaqələr arasında;

196 Proporsiyalar:

- ☐ dəyişkən olmayıb, ümumi və xüsusi formada olur;
- ☒ kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən dəyişkən olur;
- ☐ daimi olub sosial və iqtisadi inkişaf istiqamətindən asılı olaraq dəyişmir;
- ☐ sadə, xüsusi və mürəkkəb formalarda olur;
- ☐ proporsiyaanın dəyişilməsi elm tutumlu sahələrin inkişafına təsir etmir;

197 Dövlətlərarası proporsiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ bir sahə daxilində istehsal prosesinin yaradılması;
- ☒ müxtəlif dövlətlər arasında beynəlxalq əmək bölgüsünün əsasını təyin etməsi;
- ☐ dövlətlər daxilində milli iqtisadiyyatın ən iri sferasının tənzimlənməsi;
- ☐ dövlətlər arasında balansın yaradılması;
- ☐ dövlətlərin müəyyən ərazi daxilində formalaşması;

198 Ekoloji sahədə nəzərdə tutulmur

- ☐ Su və hava hövzələrinin mühafizəsi
- ☒ Selin qarşısını almaq
- ☐ Ekoloji tarazlıq
- ☐ Ekoloji fəlakəti aradan qaldırmaq
- ☐ Böhrandan çıxmaq

199 Makroiqtisadi proqnozlaşdırma və planlaşdırma üçün nə xas deyil?

- ☐ sahə strukturu;
- ☐ sosial struktur;
- ☒ yığım strukturu;
- ☐ ərazi strukturu;
- ☐ istehsal strukturu;

200 Makroiqtisadi proporsiyaların formalaşmasının növlərinə aiddir?

- ☐ dövlətlərarası, sahədaxili, sahələrarası, ərazi ümumiqtisadi disproporsiyalar;
- ☒ ərazi, müddətli, dövlətlərarası ümumiqtisadi disproporsiyalar;
- ☐ sahədaxili, sahələrarası, əmək, bölgü, həcm disproporsiyaları;
- ☐ strateji, struktur, regional, bölgü, ərazi disproporsiyaları;
- ☐ maddi əşya, strateji dəyər, sahələrarası disproporsiyalar;

201 Sahə bölməsi özündə əks etdirir:

- ☐ ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində müəssisələrin qarşılıqlı əlaqələrini
- ☐ ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini
- ☐ iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə nəzərdən keçirilməsini
- ☐ istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü
- ☒ ölkənin ərazisində yerləşmiş müəssisələrin (istehsalın) məcmusunu

202 Azad iqtisadi fəaliyyət dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ istehsal təsərrüfat əlaqələrindən iqtisadi cəhətdən asılılığını göstərir;
- ☒ sərbəst istehsal təsərrüfat fəaliyyəti başa düşülür;
- ☐ iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən asılılığının olması deməkdir;
- ☐ ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrin təminatını əks etdirir;
- ☐ dövlətin iqtisadi mənafeələrinin səbəblərini öyrənir;

203 Milli iqtisadiyyata aid deyil?

- ☐ sosial problemləri tədqiq edir
- ☐ milli bazarı və ölkənin dünya iqtisadiyyatındakı mövqeyini tədqiq edir;
- ☐ milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;
- ☐ iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
- ☒ dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qarşısını almağa kömək edir;

204 Sahələrarası mütənasibliklər nədir?

- ☐ istehsal vasitələri ilə istehlak şeyləri arasında, istehsalla istehlak arasında, istehlakla yığım arasında mövcud olur;

- ☐ dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ☐ sənayenin daxilindəki, kənd təsərrüfatı daxilindəki proporsionallıqdır;
- ☒ maddi istehsal sahəsi ilə istehsal infrastrukturunu arasında, sənaye və kənd təsərrüfatı arasında olur;
- ☐ ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;

205 Ümumiqtisadi mütənasibliklər dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ istehsal vasitələri ilə istehlak şeyləri arasında, istehsalla istehlak arasında, istehlakla yığım arasında mövcud olur;
- ☐ dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ☐ sənayenin daxilindəki, kənd təsərrüfatı daxilindəki proporsionallıqdır;
- ☐ ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- ☐ maddi istehsal sahəsi ilə istehsal infrastrukturunu arasında, sənaye və kənd təsərrüfatı arasında olur;

206 Davamlı inkişaf hansı variantdadır:

- ☐ dayanıqlı
- ☐ balanslı
- ☐ stabil
- ☐ təminatlı
- ☒ heç biri düz deyil

207 Davamlı inkişafın səviyyəsini xarakterizə etmək və dəyərləndirmək üçün BMT tərəfindən bir neçə göstəricilər müəyyən edilmişdir. Bu göstəricilərin hansı düzdür:

- ☐ iqtisadi göstərici
- ☐ sosial göstərici
- ☐ ətraf mühit
- ☐ institusional göstərici
- ☒ hamısı düzdür

208 Azərbaycanın davamlı inkişafını diqqət mərkəzində saxlayan Ümummilli lider H.Əliyev 2003-2005-ci illər üçün Azərbaycanda Yoxsulluğun Azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı nın təsdiq edilməsi haqqında neçənci ildə fərman imzalalamışdır

- ☐ 2011-ci il 10 mart
- ☐ 2004-cü il 23 sentyabr
- ☐ 1 aprel 2000-ci il
- ☒ 2003-cü il 20 fevral
- ☐ 2002-ci il 18 dekabr

209 BMT-nin təşəbbüsü ilə Minilliyin forumu neçənci ildə keçirilmişdir.

- ☐ 1999-ilin fevral ayında
- ☐ 2003 cü ilin may ayında
- ☐ 2004-cü ilin dekabr ayında
- ☒ 2000-ci ilin sentyabr ayında
- ☐ 2001-ci ilin oktyabr ayında

210 Davamlı inkişaf əsasən - bu variantda daha düzdür

- ☐ ətraf mühitin mühafizəsini nəzərdə tutan əsas şərt
- ☐ gələcək nəsillərinin tələbatlarını ödəməyə cəhd göstərən şərt
- ☒ insanların tələblərini ödəməyə qadir olan və onların öz gələcək tələbatlarını ödəməsinə mane olmayan iqtisadi inkişaf və insan fəaliyyətinin məcmusu
- ☐ yeni biliklərin səfərbər olunmasını əsas şərt kimi qəbul edən vacib şərt
- ☐ təbii və ətraf mühitin mühafizəsini qorunmasını təmin edən şərt

211 Milli iqtisadiyyat hansı qaydalarla həyata keçirilir?

- ☐ ideoloji, dəyər, struktur;
- ☐ iqtisadi, sosial, sahəvi;
- ☐ regional, sahəvi, iqtisadi;
- ☐ siyasi, mədəni, mənəvi;
- ☒ iqtisadi, siyasi, ideoloji;

212 Milli iqtisadiyyatın vəzifəsi nədir?

- ☒ hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;
- ☐ bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- ☐ ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır;
- ☐ milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;
- ☐ milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir;

213 Davamlı inkişafın meyarlar sisteminin formalaşdırılmasının aşağıdakı istiqamətdə təyin edilməsi vacibdir: A) sosial, iqtisadi, ekoloji və institusional bölmələr üzrə təsnifatlaşdırılma B) ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi C) mövcud vəziyyət, ona təsir və reaksiya.

- ☐ A
- ☐ A,B
- ☒ A,C
- ☐ A,B,C
- ☐ B,C

214 Davamlı inkişaf əlaqəli dövlət tənzimlənməsi aşağıdakılar nəzərə alınmaqla həyata keçirilir: 1. taktiki və strateji məqsədlər 2. dövlətin və subyektlərin maraqlarının uyğunlaşdırılmasının vacibliyi 3. dövlətin və insanların maraqlarının uyğunlaşdırılmasının mümkünlüyü

- ☐ 1,3
- ☒ 1,2,3
- ☐ 1,2
- ☐ 2,3
- ☐ 2

215 Milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının yüksək səviyyəsinə nail olmaq üçün bu qaydalar kateqoriyası olmalıdır: 1) İQTISADI 2) SOSIAL 3) EKOLOJİ

- ☐ 2,3
- ☒ 1,2,3
- ☐ 1,2
- ☐ 2
- ☐ 1,3

216 Sosial strukturlar dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini aşkara çıxarmaq məqsədilə müəyyən dövrdə dinamikada olan bütün struktur bölmələrin nəzərdən keçirilməsi;
- ☐ müxtəlif səviyyəli hakimiyyət orqanlarının müvafiq qanunvericilik və normativ aktları ilə rəqlamentləşdirilmiş – siyasi və təşkilati-iqtisadi səlahiyyətlərinin nisbəti;
- ☒ həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət;
- ☐ milli iqtisadiyyatın öz miqyasına görə eyni tipli struktur bölmələri üçün struktur göstəricilərin və onların fəaliyyətinin eyni müvəqqəti cəhətlərinin nəzərdən keçirilməsi;
- ☐ ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini, sosial qruplarına məxsus dünyagörüşü, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti;

217 Azərbaycanın makroistehsal sisteminə aiddir?

- ☐ sənaye və kənd təsərrüfatı;
- ☒ sənaye və aqrar sənaye sistemləri;

- ☐ tikinti, sənaye;
- ☐ aqrar sənaye və kənd təsərrüfatı;
- ☐ aqrar sənaye kompleksi, tikinti;

218 Təbii-iqlim şəraiti iqtisadi fəaliyyətin inkişaf sürətini: A)ləngidə bilər B)sürətləndirə bilər C)sabit saxlaya bilər D)davamlı edə bilər E)təhlükəli edə bilər

- ☐ A,C
- ☐ C,D
- ☐ A,D
- ☒ A,B
- ☐ A,B,C

219 Milli iqtisadiyyatın inkişafının yüksək səviyyəsinə nail olmaq, onun dünya iqtisadi sistemində öz yerini tutması üçün bu qaydalar kateqoriyası olmalıdır: 1)İQTİSADI, 2) SİYASİ 3) İDEOLOJİ

- ☐ 1,2
- ☐ 1,3
- ☐ 2,3
- ☐ 2
- ☒ 1,2,3

220 Təbii-iqlim şəraitinin elementlərinə görə regionların ərazisi ola bilməz: ekstremal

- ☐ diskomfort
- ☐ heç biri
- ☐ prekomfort
- ☐ hiperkomfort
- ☒ aktiv

221 Təbii-iqlim şəraiti elementlərinin hər birini aşağıdakı ilə xarakterizə etmək olar: A)müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə; B)onun yaxşılaşdırılmasının məqsədəuyğunluğu və mümkünlük dərəcəsi ilə; C)əhalinin həyat fəaliyyətinə təsir dərəcəsi ilə.

- ☒ A,B,C
- ☐ C
- ☐ A,C
- ☐ A
- ☐ A,B

222 Təbii-iqlim şəraiti elementlərinin hər birini aşağıdakı ilə xarakterizə etmək olar: A)təsirin gücü və xarakteri ilə; B) təsirin yayılması ərazisi ilə; C)müxtəlif tərəflilik, davamiyyət və təsirin mövsümliliyi ilə; D)müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə;

- ☐ A,C
- ☐ A,B,C
- ☒ A,B,C,D
- ☐ A,B,D
- ☐ A,C,D

223 Dövlətin iqtisadi fəaliyyətə təsiri prinsipləri dövlətin aşağıdakı iqtisadi siyasətlərində reallaşır. A)investisiya, valyuta və büdcə siyasətində B)ticarət, valyuta və maliyyə siyasətində C) ticarət, fiskal və monetar siyasətində

- ☐ A
- ☐ A,B
- ☐ B,C
- ☐ A, C
- ☒ B

224 Keçid dövründə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf mərhələsində böhran dövrü hansıdır?

- ☐ 2003-2009-cu illər
- ☐ 1996-2000-ci illər
- ☐ 1994-1996-cı illər
- ☒ 1991-1993-cü illər
- ☐ 2000-2003-cü illər

225 Keçid dövründə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf mərhələsində böhran dövrü hansıdır?

- ☐ 2003-2009-cu illər
- ☐ 1996-2000-ci illər
- ☐ 1994-1996-cı illər
- ☒ 1991-1993-cü illər
- ☐ 2000-2003-cü illər

226 Davamlı inkişafa nail olmaq üçün:

- ☐ ətraf mühitin davamlılığını təmin etmək
- ☐ ifrat yoxsulluğu və aclığı aradan qaldırmaq
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ davamlı inkişaf üçün qlobal tərəfdaşlığı genişləndirmək
- ☐ ümumi ibtidai təhsilə nail olmaq

227 Davamlı insan inkişafı qiymətləndirilərkən ölkənin iqtisadi göstəricilərindən əsasən adambaşına düşən nə hesablanır?

- ☐ milli gəlir
- ☐ ümummilli məhsul
- ☒ ümumdaxili məhsul
- ☐ xalis milli məhsul
- ☐ heç biri düz deyil

228 Davamlı və dayanıqlı inkişaf konsepsiyası əsasən nə vaxt irəli sürülmüşdür?

- ☒ XX əsrin ikinci yarısından
- ☐ XVII əsrdə
- ☐ XIX əsrin ortalarından
- ☐ XX əsrin əvvəllərindən
- ☐ XVIII əsrin 30-40-cı illərindən

229 Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar budur:

- ☐ məcmu təklifin tənzimlənməsi
- ☒ fiskal, pul-kredit və konbinləşdirilmiş
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi
- ☐ məcmu tələbin tənzimlənməsi

230 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- ☐ sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- ☒ sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- ☐ aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat

231 Azərbaycanın iqtisadi inkişafa nail olunması dövrü:

- ☐ 1994-1995-ci illər
- ☐ 1993-1994-cü illər
- ☐ 2003-2004-cü illər
- ☐ 2009-2010-cu illər
- ☒ 2000-2003-cü illər

232 Davamlı inkişaf konsepsiyasının ilk səbəbi İqtisadi artım nəzəriyyəsi olmuşdur. Bu konsepsiya hansı iqtisadçı alim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- ☐ A.Müller
- ☐ K.Menger
- ☐ A.Marşal
- ☐ M.Fridmen
- ☒ C.Keyns

233 Dayanıqlı inkişafın prinsiplərində ən

- ☐ istehsal potensialından səmərəli istifadə edilməsi
- ☐ təsərrüfat fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyinin davamlı yüksəldilməsi
- ☐ cəmiyyət üzvlərinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması
- ☐ iqtisadiyyatın sahəvi və regional ziddiyyətlərinin aradan qaldırılması
- ☒ ekstensiv inkişafdan intensiv inkişafa keçid, elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi

234 Ekoloji tarazlığın bərpası iqtisadi inkişafın xarakteristikasında davamlı inkişaf konsepsiyasını formalaşdıraraq ən vacib şərt kimi:

- ☐ insan potensialı
- ☐ gəlirlərdə qeyri-bərabərliyin səviyyəsi
- ☒ ekoloji tarazlıq və qidalanmanın yaxşılaşdırılması
- ☐ iqtisadi artım
- ☐ yoxsulluğun miqyası

235 Respublikamızda ekoloji tarazlığın təmin edilməsi və təbiətin mühafizəsinə həsr edilmiş Ekologiya ili hansı ilinə təsadüf edir:

- ☐ 2008-ci il
- ☒ 2010-cu il
- ☐ 2006 – cı il
- ☐ 2007-ci il
- ☐ 2009-cu il

236 Azərbaycan Respublikasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın əsas prinsiplərindən biri kimi ən vacib şərt:

- ☐ müasir beynəlxalq siyasət
- ☐ beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq
- ☐ beynəlxalq qanunvericilik və ətraf mühit siyasətinin hazırlanması prosesində iştirak
- ☒ ətraf mühitin qorunması və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə sahəsində region və beynəlxalq layihələrin həyata keçirilməsi
- ☐ global təcrübənin öyrənilməsi

237 Ekoloji tarazlığın pozulduğu ölkələrdə ətraf mühitin mühafizəsinə xidmət edən dövlət sisteminin fəaliyyətində

- ☐ normativ tənzimləmə və cərimə sanksiyalarının tətbiqi
- ☐ ətraf mühitin mühafizəsinə dair dövlət tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- ☒ ekoloji layihə və ideyaların maliyyələşdirilməsi
- ☐ ekoloji sahədə məhdudiyyətlər, çirkənlənməyə görə ödənişlər
- ☐ ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində özəl sektorun fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması

238 Qlobal problem kimi ətraf mühitin qorunması kimi hansı prinsip məhz vacib sayılır:

- ☐ ekoloji problemlərin həlli zamanı hər bir rayon ekoloji və iqtisadi məsələlərin seçilməsində tam sərbəst olmalıdır
- ☐ ətraf mühitin qorunması və tənzimlənməsinə nail olunmalıdır.
- ☒ sağlam ekoloji mühitin yaradılması üçün mülkiyyət obyektlərinin sərhədləri müəyyənləşdirilməlidir
- ☐ təbii resursların qorunmasını özəl sektor öz üzərinə götürməyə qadirsə onda dövlətin bu sahəyə xərc cəkməsi istisnaqlıq təşkil etməlidir.
- ☐ müştərək təsərrüfat fəaliyyəti ilə digər yerdəki ekoloji ziyan arasındakı qarşılıqlı əlaqənin aşkara çıxarılmasına nail olunmalıdır.

239 Davamlı inkişaf konsepsiyasına bir-birilə qarşılıqlı asılılıqda olan aspektlərdən hansı daha doğrudur:

- ☐ sosial ədalətin bərqərar olması
- ☒ hamısı
- ☐ hec biri
- ☐ ətraf mühitin və ekosistemlərin mühafizə və bərpası
- ☐ iqtisadi inkişafın artımı

240 Davamlı milli iqtisadiyyatın regional strukturlaşmasında əsas cəlbədicisi şərt:

- ☒ regionun investisiya cəlbədiciliyi
- ☐ regionun təbii potensialı
- ☐ regionun təbii-iqlim şəraiti
- ☐ regionun insan potensialı
- ☐ regionun sahibkarlıq mühiti

241 Milli iqtisadiyyatın davamlı və nəzəri əsaslarına nail olmaq üçün ən vacib amil:

- ☒ yeni milli iqtisadi inkişaf modellərinin seçilməsi
- ☐ qloballaşma prosesində iqtisadi problemlərin həlli
- ☐ müstəqil dövlətlərin əmələ gəlməsi
- ☐ milli mənafehlərin reallaşdırılması hədlərinin qorunması
- ☐ milli iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması

242 Milli iqtisadiyyatın inkişafının davamlı xarakterində olması üçün hansı amil vacibdir.

- ☒ milli davranış qaydalarının əsasında duran mənəvi-dini dəyərlərin qorunması
- ☐ ardıcıl məşğulluq
- ☐ ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi
- ☐ davamlı iqtisadi artım sürətinin təmin olunması
- ☐ ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi

243 Bu siyasi qayda deyil

- ☒ sərbəst bazar tipinə əsaslanan
- ☐ demokratik prinsiplərə əsaslanan
- ☐ avtoritarizm prinsiplərə əsaslanan
- ☐ təkrarhakimiyyətliyə əsaslanan
- ☐ totalitarizm prinsiplərə əsaslanan

244 Bu iqtisadi qayda deyil

- ☒ demokratik prinsiplərə əsaslanan qayda
- ☐ mərkəzdən idarə edilən qayda
- ☐ sərbəst bazar tipinə xas qayda
- ☐ rəqabətli bazar strukturuna xas qayda
- ☐ azad bazar tipinə xas qayda

245 Milli iqtisadiyyatın inkişaf meyarı əsasən bu vacib şərtlə əlaqədardır

- ☒ yerli şəraitə uyğun gələn tarixi ənənələrin formalaşması ilə
- ☐ resursların mövcudluğu səviyyəsi ilə
- ☐ dövlətin strateji məqsədləri ilə
- ☐ sahibkarlıq fəaliyyəti şəraiti ilə
- ☐ yerli iqtisadi imkandan istifadə etmək zərurəti

246 Əsas mahiyyətə hansı daha doğrudur

- ☒ davamlı inkişaf
- ☐ keyfiyyətli inkişaf
- ☐ təminatlı inkişaf
- ☐ stabil inkişaf
- ☐ balanslı inkişaf

247 Davamlı və Dayanıqlı inkişafın tədqiqi və təşviqi hansı illəri əhatə edir:

- ☐ 2003-2013
- ☐ 2003-2011
- ☒ 2005-2014 – cü illər
- ☐ 2005-2015
- ☐ 2004-2013

248 İnsan inkişafı konsepsiyası BMT tərəfindən ilk dəfə necənci ildə sürülmüşdür?

- ☐ 1993-cü ildə
- ☐ 1994-cü il
- ☐ 1996-cı ildə
- ☒ 1990 – cı il
- ☐ 1991 – ci ildə

249 Ümummilli Lider H.Əliyev Azərbaycan Respublikasında Yoxsulluğun Azaldılması və İqtisadi İnkişaf üzrə Dövlət Proqramı nə vaxt imzalanmışdır. Bu hansı illərə təsadüf edir.

- ☐ 14 fevral 2003-2004 cü il
- ☐ 30 mart 2003-2003
- ☐ 25 fevral 2001-2002
- ☐ 12 yanvar 2000-2002
- ☒ 20 fevral 2003-2005

250 İnsan inkişafına bu amil müsbət təsir etməklə daha vacib sayılır

- ☐ istehlak mədəniyyəti və istehlakın qeyri – bərabər inkişafı
- ☐ ətraf mühitin çirklənməsi
- ☒ gələcək nəsillərin həyatını təhlükə altına qoymadan indiki nəsillərin tələbatının sosial iqtisadi və ekoloji cəhətdən normal ödənilməsi
- ☐ fauna və floranın qorunub saxlanmaması
- ☐ təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə olunmaması

251 Davamlı inkişaf konsepsiyasında bu amil düz deyil:

- ☒ gələcəksiz inkişafın davamı
- ☐ iqtisadi inkişafın artımı
- ☐ ətraf mühitin bərpası
- ☐ sosial ədalətin
- ☐ ekosistemlərin mühafizəsi

252 Müstəqilliyin ilk illərində əsas vəzifələrdən biri:

- ☐ qeyri-neft sektorunun inkişafı

- ☒ iqtisadiyyatın quruluş dəyişikliklərinin həyata keçirilməsi
- ☐ dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya
- ☐ sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
- ☐ iqtisadi böhranları aradan qaldırılması

253 1996-cı ildən sonra Azərbaycanda hansı dövr başlanmışdır?

- ☐ tənəzzül
- ☐ hərcmərclik
- ☐ innovasiyalı inkişaf
- ☒ makroiqtisadi sabitlik
- ☐ davamlı inkişaf

254 1991-1995-ci illər Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün hansı dövr olmuşdur?

- ☐ davamlı inkişaf
- ☐ sabitlik
- ☐ dayanıqlıq
- ☐ dinamik inkişaf
- ☒ tənəzzül

255 Azərbaycanın yeni iqtisadi sistemə transformasiya dövründə struktur siyasətinin məqsədi:

- ☒ sahibkarlığın bütün formalarının inkişafı
- ☐ özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi
- ☐ aqrar sahənin inkişafı
- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrin liberallaşdırılması
- ☐ əhalinin sosial müdafiəsi

256 Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) Əsas ixrac neft kəməri nin çəkilişi haqqında müqavilə neçənci ildə imzalanmışdır

- ☐ 1998
- ☐ 1995
- ☐ 1996
- ☐ 1997
- ☒ 1999

257 Neft strategiyasının hansı yataqların işlənməsini nəzərdə tuturdu?

- ☐ Azəri
- ☐ a+b
- ☒ a+b+c
- ☐ Günəşli
- ☐ Çıraq

258 H.Əliyevin Əsrin müqaviləsi nin imzalandığı tarix il?

- ☐ 1992
- ☐ 1995
- ☒ 1994
- ☐ 1993
- ☐ 1191

259 Azərbaycan iqtisadiyyatının səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamət

- ☐ səmərəli məşğulluq
- ☒ İqtisadi artım sürəti
- ☐ Təhsil və səhiyyənin səviyyəsi

- ☐ ətraf mühitin qorunması
- ☐ ümumi iqtisadi müvazinat

260 Milli məhsul istehsalının maddi-texniki şərtlərini, istehsal infrastrukturunun və iqtisadi institutlarının məcmusu necə adlanır?

- ☐ qapalı təsərrüfat
- ☐ region
- ☐ dünya təsərrüfatı
- ☐ qlobal məkan
- ☒ vahid iqtisadi məkan

261 Azərbaycanda iqtisadi islahatların ilk illərində əhalinin rifah səviyyəsinin aşağı olması hansı siyasətin nəticəsi idi?

- ☐ Bütçə siyasəti (dövlət xərclərinin azaldılması)
- ☒ (b+c)
- ☐ Sərt pul siyasəti (monetar)
- ☐ Gəlirlər siyasəti
- ☐ (a+b)

262 Azərbaycanda müstəqilliyin ilk illərində milli gəlirin azalması hansı səbəblərdən baş vermişdir?

- ☐ Heç biri düz deyil
- ☐ Vergi sistemində çatışmamazlıq
- ☒ Hamısı düzdür
- ☐ Xarici ticarətdəki məhdudiyyətlər
- ☐ Xarici investisiyaların cəlb olunmaması

263 Azərbaycan iqtisadiyyatında iqtisadi sabillik Proqramına neçənci ildən başlanılmışdır?

- ☐ 1993
- ☐ 1994
- ☐ 2000
- ☐ 1998
- ☒ 1996

264 Azərbaycan iqtisadiyyatında struktur və sənaye böhranları hansı illərdə baş vermişdir?

- ☐ 1989-1992
- ☐ 1993-1997
- ☐ 1994-2000
- ☐ 1992-1996
- ☒ 1991-1995

265 Müstəqil milli iqtisadiyyatın strukturunun formalaşmasının əsas göstəricisi

- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrin liberallaşması
- ☒ rəqabət qabiliyyətli strukturun formalaşması
- ☐ makroiqtisadi sabitliyin təmin olunması
- ☐ milli sahibkarlığın inkişafı
- ☐ investisiya imkanlarının artırılması

266 İqtisadiyyatda struktur dəyişmələrin strateji məqsədi

- ☐ dünya təsərrüfat sistemində inteqrasiya
- ☐ sahibkarlığa dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi
- ☒ iqtisadiyyatın diversifikasiyasının genişləndirilməsi
- ☐ biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi

- ☐ sərbəst bazar münasibətlərinin inkişafı

267 Yeni iqtisadi sistemə transformasiya dövründə Azərbaycanda həyata keçirilən struktur islahatların məqsədi

- ☐ tikinti inşaat sektorunun sürətlə inkişafı
☐ elmi tutumlu və xidmət sahələrinin inkişafı
☐ sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
☒ sahibkarlığın bütün formalarının inkişafı
☐ qeyri-nəfəs sektorunun inkişafı

268 Azərbaycan iqtisadiyyatının III mərhələsinin (1991-ci ildən sonra) xarakterik xüsusiyyətləri

- ☐ neft-qaz çıxarılmasına əsaslanan güclü neft emalı, neft-kimya və qara metallurgiya sahələrin yaranması
☐ neft ixracından əldə edilən valyutalardan zəruri avadanlıq və texnologiyalar əldə edilməsi
☐ metallurgiya və maşınqayırma, elektronika, energetika və s. Sahələrin təşkili
☒ neft sənayesi və onunla əlaqədar başqa sahələrin uğurla inkişaf etdirilməsi
☐ açıq dənizdə böyük miqdarda neft-qaz çıxarılması

269 Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafının II mərhələsinin (1920-1990) əsas xüsusiyyətləri

- ☒ yeni neft ehtiyatlarının aşkara çıxarılması və onlardan istifadə edilməsi
☐ özəlləşdirmə və aqrar islahatların aparılması
☐ Beynəlxalq neft müqavilələrinin bağlanması
☐ neft sənayesinin güclü inkişafı
☐ xarici investorların ölkəyə cəlb olunması

270 Azərbaycan iqtisadiyyatının I mərhələsinin (1850-1920) xarakterik xüsusiyyətləri

- ☐ yeni neft ehtiyatlarının aşkara çıxarılması
☐ Beynəlxalq neft müqavilələrinin bağlanması
☐ təbii qazın sənaye miqyasında istismarı
☐ neft sənayesinin güclü inkişafı
☒ xam neft məhsulunun xaricə ixracı

271 Ölkənin iqtisadiyatı:

- ☐ mərkəzi hakimiyyət orqanlarının məcmusundan ibarətdir
☒ mərkəzi hakimiyyət orqanlarına tabe olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən, müxtəlif iqtisadi agentlər məcmusundan ibarətdir
☐ yerli və mərkəzi hakimiyyət orqanlarına tabe olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən ibarətdir
☐ müxtəlif iqtisadi agentlər məcmusundan ibarətdir
☐ olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən ibarətdir

272 Ölkənin regionları üzrə müxtəlif sahə bölmələrinin nisbətlərinə aşağıdakı aspektdən baxmaq olar: A)bu və ya digər regionun sahə strukturu; B)bu və ya digər sahənin ümumi məhsulunun cəmində müxtəlif regionların nisbətləri; C)bu və ya digər regionda müəssisələrinin sayı

- ☐ A,C
☐ A
☒ A,B
☐ C
☐ A,B,C

273 Ərazi birliyi nədir?

- ☐ ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində formalaşması və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünü əhatə etməsidir;
☒ inzibati ərazi vahidliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı, beynəlxalq subyekt kimi dünya ərazisində yerin müəyyənləşdirilməsidir;

- ☐ istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;;
- ☐ ölkənin təbii, iqtisadi, coğrafi və sayrə potensialının nəzərə alınmasıdır;
- ☐ məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidliyi üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;

274 Ərazi əmək bölgüsü nədir?

- ☐ məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
- ☐ müstəqil dövlətin atributu sayılmaqla sərhədlərin toxunulmazlığıdır;
- ☐ iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
- ☐ ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi üzrə kompleks inkişafın həyata keçirilməsidir;
- ☒ ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair potensialının nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;

275 Ərazi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi üzrə kompleks inkişafın həyata keçirilməsidir;
- ☐ məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
- ☒ ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair potensialının nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;
- ☐ müstəqil dövlətin atributu sayılmaqla sərhədlərin toxunulmazlığıdır;
- ☐ iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;

276 Ərazi birliyi dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ölkənin təbii, iqtisadi, coğrafi və sayrə potensialının nəzərə alınmasıdır;
- ☐ məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidliyi üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
- ☐ istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;
- ☒ inzibati ərazi vahidliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı, beynəlxalq subyekt kimi dünya ərazisində yerin müəyyənləşdirilməsidir;
- ☐ ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində formalaşması və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünü əhatə etməsidir;

277 Regional situasiyaya təsir göstərir: A) regionun investisiya iqlimi B)geopolitik və iqtisadi-coğrafi vəziyyətinə əsaslanan region təsərrüfatının iqtisadi və sosial inkişafının strateji məqsədləri C) səmərəli strukturlaşdırılma

- ☐ A,B
- ☐ A,B,C
- ☒ B
- ☐ A,C
- ☐ A

278 Regional situasiyanı müəyyən edir: A)Obyektiv və subyektiv amillərin qarşılıqlı fəaliyyəti B) geopolitik və iqtisadi-coğrafi vəziyyət C) regionun investisiya cəlbəediciliyi

- ☐ B
- ☐ A,C
- ☐ A,B
- ☐ A,B,C
- ☒ A

279 İstehsalların cox hissəsinin ərazi yerləşməsi qeyri bərabər olması aşağıdakı amillə şərtlənir:

- ☒ əhalinin etnik tərkibi
- ☐ tarixi ənənələr,
- ☐ resursların mövcudluğu
- ☐ dövlətin strateji (qeopolitik) məqsədləri
- ☐ sahibkarlıq fəaliyyətinin şəraiti

280 Azərbaycanın ərazisi hansı iqtisadi miqyaslar üzrə istehsal sisteminə bölünə bilər?

- ☐ mikro, mezo;
- ☒ makro, mikro, mezo;
- ☐ mikro meqo;
- ☐ makro, mezo;
- ☐ bölünə bilməz;

281 Azərbaycanın ərazi istehsal sistemi neçə yerə bölünə bilər?

- ☒ 3
- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 4
- ☐ 5

282 Ərazi istehsal sisteminin iqtisadi səviyyələri hansılardır?

- ☒ mikro, makro, mezo və meqo;
- ☐ makro, meqo;
- ☐ mikro, mezo;
- ☐ mezo, makro
- ☐ makro, meqo, mikro;

283 Sahə məkanında iqtisadi fəaliyyətin strukturlaşdırılması nəyi göstərir?

- ☐ iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə nəzərdən keçirilməsini
- ☐ ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini
- ☐ iqtisadiyyatın kompleks inkişafını
- ☐ istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü
- ☒ milli iqtisadiyyatın tərkibində oxşar texnologiyalardan və resurslardan istifadə edən, oxşar iqtisadi təyinatlı məhsulları istehsal edən müəssisələrin birləşməsini

284 İstehsalın kompleks inkişafı dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ hər bir ərazi üzrə ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi və məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir
- ☐ istehsalın bütövlükdə daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
- ☐ istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünün həyata keçirilməsi;
- ☐ ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində, onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyənləşdirir və milli iqtisadiyyatın inkişaf etməsi nəzərdə tutulur;
- ☐ milli iqtisadiyyatın formalaşması və inkişafının təmin edilməsidir;

285 Sahə differensiası aşağıdakının nəticəsində formalaşır:

- ☐ sosial qrupların, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti;
- ☒ milli iqtisadiyyatın sahə bölmələri arasında müəyyən proporsiyalar və nisbətlər
- ☐ müxtəlif səviyyəli hakimiyyət orqanlarının müvafiq qanunvericilik və normativ aktları ilə rəqlamentləşdirilmiş – siyasi və təşkilati-iqtisadi səlahiyyətlərinin nisbəti;
- ☐ həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət;
- ☐ ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini nisbəti;

286 Sahə diffirensiallaşması prosesinin intensivliyi aşağıdakılarla qiymətləndirilə bilər:

- ☒ əmək resursları ilə;
- ☐ müəssisənin gəlirinin səviyyəsi ilə
- ☐ müxtəlif səviyyəli sahə bölmələrinin sayının orta artım sürəti ilə
- ☐ milli gəlir ilə;
- ☐ məhsuldar qüvvələrin azalması ilə;

287 Sahə məkanında strukturlaşdırma milli iqtisadi fəaliyyətə aşağıdakı kimi baxmağa imkan verir.

- ☐ həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət
- ☒ milli iqtisadiyyatın müxtəlif səviyyəli qarşılıqlı əlaqəli, qarşılıqlı asılı sahə bölmələrinə bölüşdürülməsi
- ☐ milli iqtisadiyyatın formalaşması və inkişafının təmin edilməsi
- ☐ ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini, sosial qruplarına məxsus dünyagörüşü, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti
- ☐ istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünün həyata keçirilməsi

288 İxrac yönümlü struktur sahə tərkibinə hansı sahələr daxil deyil: 1) neft-qaz sənayesi, elektroenergetika, 2) yüngül sənaye 3) yeyinti sənayesi 4) kənd təsərrüfatı 5) neft-kimya

- ☐ 2, 3, 4, 5
- ☒ 1, 2, 3, 4
- ☐ 1, 2, 3, 5
- ☐ 3, 4, 5, 2
- ☐ 1, 2, 4, 5

289 İqtisadi birlik dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ təbii resurslarla ölkənin milli iqtisadiyyatının formalaşması və məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsi;
- ☐ inzibati ərazi vahidliyi daxilində sərhədlərin toxunulmazlığı
- ☐ ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadi və sair potensialının nəzərə alınması;
- ☐ istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsü;
- ☒ ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyənləşdirməsi və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünün əhatə etməsi başa düşülür;

290 Milli istehsalın iqtisadi şərtləri dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ istehsal təsərrüfat prosesinin və iqtisadiyyatının subyektlərini əhatə etməsidir;
- ☒ daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;
- ☐ xarici təkrar istehsal və daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür
- ☐ sosial-mədəni mühitin təmin edilməsidir;
- ☐ xarici təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;

291 Təkrar istehsal strukturu nədir?

- ☐ ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- ☒ iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;
- ☐ dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ☐ iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ☐ ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;

292 Sosial struktur nədir?

- ☐ ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- ☐ ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;
- ☐ iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ☒ dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ☐ iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;

293 Ərazi strukturu nəyi əks etdirir?

- ☐ dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ☐ iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;
- ☒ ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;
- ☐ iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ☐ ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;

294 Sahə strukturu nəyi əks etdirir?

- ☐ ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- ☒ iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ☐ dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ☐ ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;
- ☐ iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;

295 Maddi istehsal sahələrinə daxil deyil

- ☐ sənaye, kənd təsərrüfatı
- ☐ sənaye, kənd təsərrüfatı, məhsul təchizatı sahələri
- ☐ tikinti, ticarət, ictimai iaşə
- ☒ mənzil-kommunal təsərrüfatı, əhaliyə məişət xidməti
- ☐ nəqliyyat və istehsala xidmət edən rabitə

296 Sənayenin alt sahəsi deyil:

- ☒ yanacaq energetika, hərbi-sənaye
- ☐ elektroenergetika, maşınqayırma
- ☐ yeyinti, neft-kimya
- ☐ maşınqayırma, elektroenergetika
- ☐ kimya, yeyinti

297 Sahələrarası kompleks deyil:

- ☒ nəqliyyat
- ☐ yanacaq energetika
- ☐ dağ-mədən
- ☐ maşınqayırma
- ☐ aqrosənaye

298 Maddi istehsal sahələri hansı sahələri əks etdirmir:

- ☐ sənaye
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☐ istehsala xidmət göstərmək üçün rabitə
- ☐ tikinti
- ☒ elm

299 Maddi istehsal sahələri hansı sahələri əks etdirmir:

- ☐ daşınmaz əmlakla əhəmiyyət aparan sahələr
- ☐ ticarət və ictimai yeyinti sənayesi
- ☐ ictimai iaşə və maddi-texniki təminat sahələri
- ☒ mədəniyyət sahələri
- ☐ məhsul təchizatı sahələri

300 İnvestisiya qoyuluşları risk amili ilə bağlı olub neçə qrupa ayrılır?

- ☐ 5
- ☒ 2
- ☐ 3
- ☐ 7
- ☐ 4

301 İnvestisiya mühitinə təsir edən amillərə daxil deyil:

- ☐ iqtisadi
- ☐ siyasi
- ☐ sosial

- ☒ milli
☐ qlobal

302 İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar neçə qrupa ayrılır:

- ☒ 3
☐ 5
☐ 2
☐ 1
☐ 7

303 İnvestisiyalar təyinatına görə neçə yerə bölünürlər:

- ☐ 5
☐ 3
☐ 1
☒ 2
☐ 6

304 İnvestisiyanın əsas subyekti nədir?

- ☐ müəssisələr, idarələr və təşkilatlar;
☐ dövlət və özəl bölmələr;
☐ xarici və yerli şirkətlər;
☒ dövlət və xüsusi sahibkarlıq;
☐ özəl bölmələr və amortizasiya fondu;

305 İqtisadi potensialın proqnozlaşdırılmasında hası mütənasiblik nəzərə alınmır?

- ☐ istehsal daxili
☐ ümumi iqtisadi
☐ sahələrarası
☒ regionlararası
☐ sahələrdaxili

306 Ölkənin iqtisadi potensialı deyil

- ☐ maliyyə resursları
☐ əmək resursları
☐ informasiya potensialı
☒ texniki resurslar
☐ xammal, material resursları

307 Təbii resurslardan istifadə optimallaşdırılmasına daxildir:

- ☒ hamısı
☐ rentabellik
☐ təkrar istehsal qanunauyğunluqları
☐ resurs təsərrüfatı səmərəli növbəliliyini
☐ coğrafi və kəmiyyətin yüksəldilməsinin hesablanması

308 Ölkənin ehtiyat potensialı deyil:

- ☐ ETT və investisiya resursları
☐ informasiya
☐ əmək ehtiyatları
☐ maliyyə resursları
☒ işçi qüvvəsi

309 Elm və intellektual potensial nədir?

- ☐ buraya mənfəət, dövryyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ☐ informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir
- ☐ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- ☐ ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhəlinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- ☒ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

310 Xammal və material resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhəlinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- ☐ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- ☐ informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- ☐ buraya mənfəət, dövryyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ☒ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

311 Ərazi (region) resurslarının məcmuuna daxildir:

- ☒ hamısı birlikdə
- ☐ sahibkarlıq iqlimi və investisiya cəlbediciliyi
- ☐ təbii-iqlim şəraiti
- ☐ insan resursları
- ☐ təbi resurslar

312 Təbii resurslara aid olmayan variantı seçin?

- ☐ sahibkarlıq fəaliyyətinin birbaşa və dolaylı inkişafına təsir göstərir;
- ☒ təbii resurslar yalnız istifadə olunan komponentlərdir;
- ☐ təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan təbii komponentlərdir;
- ☐ bu komponentlər təbii resursların məcmusunu təşkil edir;
- ☐ iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimləyir;

313 İnsan resurslarına daxildir:

- ☐ əmtəə və xidmətlərin
- ☐ sahibkarlıq
- ☐ demoqrafik
- ☒ hamısı
- ☐ kadr potensialı

314 Ölkənin daha çox əhəmiyyətə malik olan iqtisadi artımını şərtləndirən amillərə aid deyil?

- ☐ kapital resursları;
- ☐ əmək resursları;
- ☐ sahibkarlıq fəaliyyəti;
- ☐ torpaq resursları;
- ☒ təbii olmayan resurslar;

315 Cəmiyyətin iqtisadi potensialından istifadənin və effektivliyinin göstəriciləri

- ☐ ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi, yeni texnikanın tətbiqinin göstəriciləri
- ☐ ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri

- ☐ ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri, material resurslarının effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi
- ☒ ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri, material resurslarının effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi, istehsal fondları və investisiya qoyuluşunun effektivlik göstəriciləri, yeni texnikanın tətbiqinin göstəriciləri
- ☐ ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi

316 Ölkənin iqtisadi potensialına daxildir:

- ☐ xammal, material resursları, yeraltı və yerüstü sərvətlər, elmi, intellektual potensial
- ☐ xammal, material resursları, əmək resursları, texniki resurslar
- ☐ xammal, material resursları, informasiya potensialı, maliyyə resursları
- ☐ xammal, material resursları, yeraltı və yerüstü sərvətlər
- ☒ xammal, material resursları, informasiya potensialı, maliyyə resursları, əmək resursları, elmi, intellektual potensial

317 Təbii resurslardan istifadə optimallaşdırılmasına daxildir:

- ☒ hamısı
- ☐ coğrafi və kəmiyyətin yüksəldilməsinin hesablanması
- ☐ təkrar istehsal qanunauyğunluqları
- ☐ resurs təsərrüfatı səmərəli növbəliliyini
- ☐ rentabellik

318 investisiyalar İnfrastruktur təyinatlı olduqda?

- ☒ müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- ☐ dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- ☐ istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- ☐ iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- ☐ bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;

319 investisiyalar İstehsal təyinatlı olduqda?

- ☐ bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- ☐ dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- ☐ müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- ☒ istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- ☐ iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;

320 Təbii resurslardan istifadəni optimallaşdırmaq tələb edir:

- ☒ hamısını nəzərə almaq
- ☐ resursların təsərrüfat dövryyəsinə cəlb edilməsi ardıcılığı
- ☐ resurslardan kompleks və səmərəli istifadəni proqnozlaşdırmaq
- ☐ məkan etibarilə istifadənin rentabelliği
- ☐ təbii resursların coğrafi və kəmiyyətə yerləşməsi və təkrar istehsal qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi

321 Ehtiyatdan istifadənin səmərəliliyi necə müəyyən edilir?

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ səmərəlilik həddini proqnozlaşdırmaqla
- ☐ balanslaşdırmaqla
- ☐ planlaşdırmaqla
- ☐ gəlirə görə

322 İqtisadi potensial dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ təkrar istehsal qanunauyğunluqlarının ərazi üzrə yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur;
- ☐ bu potensialın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi səmərəlik həddinin proqnozlaşdırılması ilə aparılır;
- ☒ bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial-iqtisadi və digər materialların məcmusu başa düşülür;
- ☐ istehsal fondlarının, sahələrin və müəssisələrin texniki səviyyəsinin aşağı olması iqtisadi potensialın möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır
- ☐ kompleks şəkildə səmərəli istifadənin proqnozlaşdırılması;

323 Elm və intellektual potensial nədir?

- ☐ buraya mənfəət, dövryyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ☐ informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- ☐ ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- ☒ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- ☐ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

324 Maliyyə resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- ☐ ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- ☒ buraya mənfəət, dövryyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ☐ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- ☐ informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir

325 İnformasiya potensialı nədir?

- ☐ buraya mənfəət, dövryyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ☐ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- ☐ ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- ☐ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- ☒ informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;

326 Əmək resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- ☐ buraya mənfəət, dövryyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ☐ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- ☐ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- ☐ informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;

327 Xammal və material resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- ☒ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- ☐ buraya mənfəət, dövryyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ☐ ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

- ☐ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

328 Cəmiyyətin iqtisadi potensialının istifadə olunması effektivliyi hansı göstəricələrlə xarakterizə olunur?

- ☐ canlı əməyin effektivlik göstəricələri;
☐ yeni texnikanın tətbiqinin effektivliyi;
☐ ümumi effektivlik göstəricələri;
☒ resursların əldə olunmasının mənfi effektləri;
☐ xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi;

329 Xammal material resursları hansı formada hesablanır

- ☐ hamısı düzdür
☐ sürüşdürmə yolu ilə vergilər yolu ilə
☐ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə
☒ əhalinin gəlirləri yolu ilə
☐ mənfəət yolu ilə

330 İnvestisiya cəlbediciliyi dərəcisini aşağıdakı meyar əsasında qiymətləndirmək olar: A)investisiya aktivliyi B)regionun investisiya potensialı C)regional investisiya riski

- ☐ A,B,C
☐ A
☐ A,C
☐ B
☒ A,B

331 İqtisadi-coğrafi vəziyyət aşağıdakı meyarlara görə qiymətləndirilir: A) faydalılıq və ya rentalıq; B) vəziyyətin potensialı; C) bazarın vəziyyəti; D)dövlətin siyasəti

- ☐ A,B,D
☒ A,B,C
☐ A,D
☐ A,C
☐ A,B

332 Ölkənin iqtisadi potensialı dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ☒ hamısı aiddir
☐ material, xammal resursu
☐ əmək resursu
☐ maliyyə resursu
☐ elmi, potensial və informasiya potensialı

333 Təbii resurslara aiddir:

- ☐ neft, su ehtiyatı
☐ daş kömür
☐ meşə resursu
☐ qaz, qızıl
☒ hamısı

334 Bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusunu nə xarakterizə edir?

- ☐ əmək ehtiyatı
☒ iqtisadi potensial
☐ makroiqtisadi göstəricilər
☐ məhsuldar qüvvələr
☐ istehsal resursları

335 Ölkənin iqtisadi potensialı dedikdə hansı resurs nəzərdə tutulur: I-xammal, II-kpital, III-təbii sərvətlər, IV-maliyyə, V-əmək

- ☐ III, IV, V
- ☒ I, IV, V
- ☐ II, IV, V
- ☐ I, II, III
- ☐ I, III, V

336 Ölkənin iqtisadi potensialının qiymətləndirilməsi hansı göstərici ilə xarakterizə olunmur?

- ☐ ÜDM (Ümumi Daxili Məhsul);
- ☐ ÜMM (Ümumi Milli Məhsul);
- ☒ məhsuldar qüvvələrin azalması;
- ☐ milli gəlir;
- ☐ əmək resursları;

337 Ölkənin iqtisadi potensialı dedikdə aşağıdakı variantlardan hansı nəzərə alınmır?

- ☐ xammal və material resursları;
- ☐ əmək resursları;
- ☐ maliyyə resursları;
- ☒ siyasi potensial;
- ☐ informasiya potensialı;

338 Ərazi üzrə əhatə edilmiş resurs təminatına müfəviq olaraq regional istiqamətlər öz daxilində neçə yerə ayrılır və hansılardır?

- ☒ 2 yerə: təbii və insan resursları;
- ☐ 3 yerə: əmək, kapital ,maliyyə resursları;
- ☐ 3 yerə: təbii, təbii olmayan, kapital resursları;
- ☐ 4 yerə: əmək, maliyyə, xammal, kapital resursları
- ☐ 2 yerə: təbii və maliyyə resursları;

339 Təbii resurslara aid olmayan variantı seçin?

- ☐ iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimləyir;
- ☐ sahibkarlıq fəaliyyətinin birbaşa və dolaylı inkişafına təsir göstərir;
- ☒ təbii resurslar yalnız istifadə olunan komponentlərdir;
- ☐ təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan təbii komponentlərdir;
- ☐ bu komponentlər təbii resursların məcmusunu təşkil edir;

340 resursların məcmusuna daxildir:

- ☐ təbi resurslar
- ☐ insan resursları
- ☐ təbii-iqlim şəraiti
- ☐ sahibkarlıq iqlimi və investisiya cəlbediciliyi
- ☒ hamısı birlikdə

341 Ölkənin iqtisadi potensialına daxildir

- ☐ infrastruktur potensialı
- ☒ bütün qeyd olunanlar
- ☐ kadr və elmi texniki potensial
- ☐ sənaye, tikinti və kənd təsərrüfatı potensialı
- ☐ enerji və elmi-texniki potensial

342 İnvestisiya aktivliyi:

- ☐ iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimlənir
- ☒ regionun əsas kapitalına investisiyaların cəlb edilməsinin intensivliyidir
- ☐ bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusu ilə xarakterizə edilir
- ☐ müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə müəyyənləşir
- ☐ maddi və mənəvi nemətlərlə təmin olunma səviyyəsinə görə təyin edilir

343 Daxili investisiya mənbələrinə daxil deyil?

- ☐ ticarət kapitalı;
- ☐ dövlətlərarası kredit;
- ☒ bank krediti;
- ☐ beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;
- ☐ qrantlar;

344 İnvestisiya prosesi dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ investisiya qoyuluşlarının və onların həyata keçirilməsi ilə bütün proseslərin məcmusu başa düşülür;
- ☒ hər bir ölkədə dövlətin müvafiq sahədə qəbul etdiyi qanunvericilik aktlarıdır;
- ☐ istehsalata və sosial sahələrə istiqamətləndirilməmiş investisiya fəaliyyəti hesab olunur;
- ☐ qeyri-dövlət, dövlət, fiziki şəxslər tərəfindən həyata keçirilməyən investisiya fəaliyyətidir;
- ☐ hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;

345 Daxili investisiya mənbələrinin tərkibinə daxil olmayan variantı seçin?

- ☐ büdcədən kənar fondların vəsaiti;
- ☐ şəxsi vəsaitlər;
- ☐ beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;
- ☐ qrantlar;
- ☒ texniki yardımlar;

346 İnvestisiya fəaliyyəti aşağıdakı variantlardan hansında sahələr üzrə həyata keçirilmir?

- ☒ müəyyən qaydada rəsmiləşdirilməmiş elmi təcrübə və istehsalın təşkilində zəruri olmayan texniki sənədləşdirmə;
- ☐ müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi təcrübə və digər intellektual sərvətlər;
- ☐ pul vəsaiti, kreditlər, məqsədli bank əmanətləri, səhmlər və digər qiymətli kağızlar;
- ☐ daşınan və daşınmaz əmlak;
- ☐ istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan texniki sənədləşdirmə və istehsalat tətbiq edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu;

347 İnvestisiya mühiti nədir?

- ☒ hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- ☐ iqtisadiyyatın ümumi vəziyyəti nəzərə alınmaqla inflyasiyanın səviyyəsi, milli valyutanın sabitliyi, vergi sistemi, gömrük xidməti nəzərə alınmaqla tənzimlənir;
- ☐ ölkənin mövcud vəziyyətini nəzərə almaqla ölkədə siyasi sabitliyin, iqtisadiyyatın müdaxiləsi səviyyəsini və beynəlxalq sazişlərin şərtlərinə əməl olunmasını əhatə edir;
- ☐ ölkə əhalisinin xarici kapitala cəlb olunması ilə onların ixtisas səviyyəsi, cəmiyyətin bilik səviyyəsini, təşkilatçılıq qabiliyyəti və sair amilləri nəzərə alınmaqla formalaşır;
- ☐ beynəlxalq səviyyədə gedən proseslərin coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən formalaşır;

348 İnstitusional investisiyalar nədir?

- ☐ istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- ☐ dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- ☐ bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- ☒ iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- ☐ müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;

349 Sosial sabit investisiyalar nədir?

- ☒ dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- ☐ istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- ☐ müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- ☐ bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- ☐ iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;

350 İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar nədir?

- ☐ iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- ☐ bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- ☒ müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- ☐ dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- ☐ istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

351 İstehsal təyinatlı investisiyalar nədir?

- ☒ istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- ☐ müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- ☐ dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- ☐ bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- ☐ iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;

352 Xüsusi investisiyalar necə həyata keçirilir?

- ☒ bölünməz xüsusi mənfəət, amortizasiya fondu, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- ☐ daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər, amortizasiya fondu hesabına həyata keçirilir;
- ☐ dövlət müəssisələrinin mənfəəti, amortizasiya fondu, digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- ☐ vergilər, bölünməz xüsusi mənfəət, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- ☐ vergilər, dövlət müəssisələrinin mənfəəti, daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər hesabına həyata keçirilir;

353 Dövlət investisiyaları necə həyata keçirilir?

- ☒ vergilər, dövlət müəssisələrinin mənfəəti, daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər hesabına həyata keçirilir;
- ☐ daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər, amortizasiya fondu hesabına həyata keçirilir;
- ☐ vergilər, bölünməz xüsusi mənfəət, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- ☐ dövlət müəssisələrinin mənfəəti, amortizasiya fondu, digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- ☐ bölünməz xüsusi mənfəət, amortizasiya fondu, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;

354 İnvestisiyalar neçə forma üzrə yerinə yetirilir və hansılardır?

- ☐ 3 forma: natural, lokal və dövlət investisiyaları;
- ☐ 2 forma: yerli və xarici investisiyalar;

- ☐ formaya bölünmələr;
- ☒ 2 forma: dövlət və xüsusi investisiyalar;
- ☐ 3 forma: dövlət, özəl və yerli investisiyalar;

355 İnvestisiyanın əsas subyekti nədir?

- ☐ dövlət və özəl bölmələr;
- ☒ dövlət və xüsusi sahibkarlıq;
- ☐ özəl bölmələr və amortizasiya fondu;
- ☐ müəssisələr, idarələr və təşkilatlar;
- ☐ xarici və yerli şirkətlər;

356 Aşağıda göstərilənlərdən hansı hər bir ölkədə dövlətin müvafiq sahədə qəbul etdiyi qanunvericilik aktına əsaslanır?

- ☐ investisiya amili
- ☐ investisiya vəsaiti
- ☐ investisiya sahəsi
- ☐ investisiya mühiti
- ☒ investisiya mahiyyəti

357 İnvestisiyaya təsir göstərən amillər içərisində hansı amil beynəlxalq səviyyədə gedən prosesləri, coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən ölkənin investisiya mühitinə dolaylı yolla təsirini tənzimləyir?

- ☐ siyasi amil
- ☒ qlobal amil
- ☐ sosial-mədəni amil
- ☐ hüquqi amillər
- ☐ regional amil

358 İnvestisiya təsir göstərən amillər içərisində fərqləndirilir? I ideoloji, II siyasi, III infrastruktur, IV iqtisadi, V sosial mədəni amil.

- ☒ II, IV, V
- ☐ I, III, V
- ☐ II, III, IV
- ☐ III, IV, V
- ☐ I, II, III

359 Hansı növ investisiyalar iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onun idarə olunması strukturunun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir:

- ☒ institusional investisiyalar
- ☐ infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- ☐ sosial sabit investisiyalar
- ☐ xarici investisiyalar
- ☐ daxili investisiyalar

360 Hansı növ investisiyalar bilavasitə dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir?

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ xarici investisiyalar
- ☐ daxili investisiyalar
- ☐ infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- ☒ sosial sabit investisiyalar

361 İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar bölünür: I sosial-sabit kapital qoyuluşları, II daxili kapital qoyuluşları, III əhaliyə göstərilən xidmət təyinatlı investisiyalar, IV institusional investisiyalar, V insan

resurslarına yönəldilən kapital qoyuluşları

- ☐ II, III, IV
- ☐ I, II, III
- ☐ I, III, V
- ☐ III, IV, V
- ☒ I, IV, V

362istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir, nöqtələrin yerinə buraxılmış fikri tamamlayın:

- ☐ infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- ☐ iqtisadi investisiyalar
- ☒ istehsal təyinatlı investisiyalar
- ☐ dövlət investisiyaları
- ☐ xüsusi investisiyalar

363 İnvestisiya hansı subyektlər tərəfindən həyata keçirilir? I dövlət, II fərdi istehlakçılar, III xüsusi kompaniyalar, IV iqtisadi agentlər, V ayrı-ayrı sahibkarlar

- ☐ I, II, III
- ☒ I, III, V
- ☐ II, IV, V
- ☐ I, II, IV
- ☐ III, IV, V

364 Bu söz latın sözü olub «geyindirmək» mənasını ifadə edir?

- ☐ disproporsiya
- ☐ innovasiya
- ☐ kapital
- ☒ investisiya
- ☐ inkasso

365 Hansı resurslar bu və ya digər regionda sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafı üçün məqsədyönlü kateqoriya hesab olunur?

- ☐ təbii resurslar
- ☐ maliyyə resursları
- ☐ əmək resursları
- ☒ insan resursları
- ☐ iqtisadi resurslar

366 Təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan....? Nöqtələrin yerinə buraxılmış fikri tamamlayın:

- ☒ təbii komponentdir
- ☐ təbii mühit
- ☐ təbii istehsal
- ☐ təbii potensialdır
- ☐ təbii aqro-iqlim ehtiyatlarıdır

367 Hansı potensialın qiymətləndirilməsi onun istifadəsinin səmərəliliyinin təhlilinə əsaslanır:

- ☐ əmək resursları potensialı
- ☐ maliyyə resursları potensialı
- ☐ informasiya potensialı
- ☐ elm və intellektual potensial
- ☒ ehtiyat potensialı

368 Bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusunu nə xarakterizə edir?

- ☐ əmək ehtiyatı
- ☒ iqtisadi potensial
- ☐ makroiqtisadi göstəricilər
- ☐ məhsuldar qüvvələr
- ☐ istehsal resursları

369 Milli gəlir dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ Ümummilli məhsulda istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin dəyərinin çıxılması;
- ☐ Ölkə üzrə istehsal olunmuş məhsulların həcmi
- ☐ Təkrar istehsal prosesinə cəlb edilən təbii nemətlər;
- ☒ Xalis milli məhsuldan dövriyyə vəsaitlərini çıxdıqda alınan yeni dəyər;
- ☐ Ölkənin əsas dövriyyə kapitallarının tərkibinə ölkədə mövcud olan fəal kapitalların daxil olması.

370 Ölkənin malik olduğu bütün maddi nemətlərin və iqtisadi dövriyyəyə cəlb olunmuş təbii sərvətlərin məcmusunu özündə birləşdirən hansı göstəricidir?

- ☐ Ümummilli məhsul
- ☐ Ümumdaxili məhsul;
- ☐ Milli gəlir;
- ☒ Milli sərvət;
- ☐ Xalis milli məhsul.

371 Daxili milli məhsul dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab
- ☐ milli iqtisadiyyatın sosial problemləri hesab olunur;
- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrə əsaslanan təsərrüfat sistemidir;
- ☐ xarici milli məhsullardan alınan məhsuldur
- ☐ istehsal-texnoloji və təsərrüfat əlaqələrinin kompleks inkişafıdır;
- ☒ milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab olunur;

372 Daxili milli məhsul nədir?

- ☐ milli iqtisadiyyatın sosial problemləri hesab olunur;
- ☒ milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab olunur;
- ☐ istehsal-texnoloji və təsərrüfat əlaqələrinin kompleks inkişafıdır;
- ☐ xarici milli məhsullardan alınan məhsuldur;
- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrə əsaslanan təsərrüfat sistemidir;

373 Resursların məhdudluğu o deməkdir ki:

- ☐ bütün cavablar doğru deyil
- ☐ cəmiyyətdə onlar o qədərdir ki, hansı ki, onların miqdarı zəruri əmtəə və xidmətlərin istehsalı üçün kifayət deyil
- ☒ onların köməyi ilə eyni vaxtda bütün tələbatların tam ödənilməsi mümkün deyil
- ☐ ancaq istehlak predmetlərinin istehsalına çatır
- ☐ bütün cavablar doğrudur

374 Təbii resurslar iqtisadi resurslar qrupundan hansılarına aiddir:

- ☐ texnologiya
- ☐ kapital
- ☒ torpaq
- ☐ əmək
- ☐ sahibkarlıq qabiliyyəti

375 Milli dövlətin inkişafının əsas maddi əsası nədir?

- ☒ maddi nemətlər
- ☐ mənəvi nemətlər
- ☐ mübadilə və istehlak
- ☐ bölgü
- ☐ istehsal

376 İqtisadi potensial əsasən nə ilə izah olunur?

- ☐ ərazinin həcmi ilə
- ☒ məhsuldar qüvvələrin miqyası ilə
- ☐ təbii sərvətlərlə
- ☐ əhalinin sayı ilə
- ☐ ehtiyatların bölgüsü ilə

377 Azərbaycanda fiziki və hüquqi şəxslərdən vergilərin tutulması hansı qanunvericilik əsasında müəyyən edilir?

- ☐ vergi sisyemi
- ☐ vergi bazası
- ☐ vergi qanunu
- ☒ vergi məcəlləsi
- ☐ vergi dərəcəsi

378 Azərbaycanda vergi mexanizmini sadələşdirmək üçün hansı prosedurlardan istifadə olunmuşdur?

- ☐ güzəştli vergi
- ☐ vergilərin sayının azaldılması
- ☒ bir pəncərə sisteminin yaradılması
- ☐ mənfəət vergisinin azaldılması
- ☐ inzibati idarəetmə sistemi

379 dövlətin iqtisad funksiyalarından biri hansıdır.

- ☐ kapital
- ☒ antiinhisar
- ☐ rəqabət
- ☐ imtiyaz
- ☐ əmək

380 Dövlət iqtisadi fəaliyyətə siyasət formaları ilə təsir edir:

- ☐ ticarət siyasəti, investisiya siyasəti, valyuta siyasəti, dövlətin maliyyə siyasəti, iqtisadi güc
- ☐ ticarət siyasəti, kredit siyasəti, iqtisadi güc, valyuta siyasəti
- ☒ ticarət siyasəti, valyuta siyasəti, maliyyə siyasəti, iqtisadi güc
- ☐ ticarət siyasəti, pul-kredit siyasəti, valyuta siyasəti, iqtisadi güc
- ☐ ticarət siyasəti, valyuta siyasəti, pul-kredit siyasəti, iqtisadi güc

381 Aşağıdakılardan birində uyğunluq düzgün verilməyib:

- ☐ iqtisadi qayda – azad bazar, sərbəst qayda da bura aiddir
- ☐ iqtisadi mexanizmlər – açıq və qapalı tip olur
- ☒ dövlət tərəfindən büdcə-vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi – tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modelidir
- ☐ dövlətin iqtisadi fəaliyyət istiqamətlərindən biri – gömrük siyasəti
- ☐ İsveç modeli – yüksək əmək haqqı, yüksək vergi yükü

382 Ölkələrin vergi siyasətinin həyata keçirilməsində apardığı tədbirlərdən səhv olanı tapın:

- ☐ mal çeşidinin təkmilləşdirilməsi

- ☐ istehsalat xərclərinin strukturunun optimallaşdırılması
- ☐ Offşor zonalara nüfuz etmə
- ☒ ixrac-yönlü və idxal əvəzədən istehsalatın prioritet inkişafı:
- ☐ vergi ödənişləri strukturunun adaptasiyası

383 İqtisadi fəaliyyətə dövlət təsirinin istiqamətinin səhv verildiyi cavabı tapın:

- ☐ anti-inhisar siyasəti
- ☐ vergi siyasəti
- ☐ pul-kredit siyasəti
- ☐ gömrük siyasəti
- ☒ tənzimləmə siyasəti

384 Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə əsasən ölkədə hansı vergilər müəyyən edilmişdir?

- ☐ bütün vergilər;
- ☐ birbaşa və dolaylı vergilər;
- ☐ ümumi və xüsusi vergilər;
- ☒ dövlət, yerli vergilər və Muxtar Respublika vergiləri;
- ☐ dövlət və bələdiyyə vergiləri;

385 Dolaylı vergilərə aid olan variantı seçin?

- ☐ buraya sosial vergilər, gömrük vergiləri, torpaq vergisi və s. daxildir;
- ☐ vətəndaşların gəlirlərindən və onlara məxsus olan əmlakdan, firmaların mənfəətindən tutulan vergilər və torpaq vergisi, sosial vergilər daxildir;
- ☐ korporasiyaların mənfəətindən tutulan vergilər, daşınmaz əmlak və qiymətli kağızlarla aparılan sövdələşmələrə görə alınan vergilər daxildir;
- ☐ sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisi və s. daxildir;
- ☒ bu vergilər əmtəə və xidmətlərin qiymətinə daxil edilir və əlavə dəyər vergisi, aksizləri və gömrük vergilərini və s. daxildir;

386 Müstəqim vergilərə daxil olan variantı seçin?

- ☐ korporasiyaların mənfəətindən tutulan vergilər, daşınmaz əmlak və qiymətli kağızlarla aparılan sövdələşmələrə görə alınan vergilər daxildir;
- ☒ vətəndaşların gəlirlərindən və onlara məxsus olan əmlakdan, firmaların mənfəətindən tutulan vergilər və torpaq vergisi, sosial vergilər daxildir;
- ☐ sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisi və s. daxildir;
- ☐ buraya sosial vergilər, gömrük vergiləri, torpaq vergisi və s. daxildir;
- ☐ bu vergilər əmtəə və xidmətlərin qiymətinə daxil edilir və əlavə dəyər vergisi, aksizləri və gömrük vergilərini və s. daxildir;

387 Vergilər neçə yerə bölünür və hansılardır?

- ☐ 2 yerə: sadə və mürəkkəb vergilər;
- ☐ 2 yerə: bələdiyyə və yerli vergilər;
- ☒ 2 yerə: müstəqim və dolaylı vergilər;
- ☐ 3 yerə: ümumi, xüsusi və birbaşa vergilər;
- ☐ 2 yerə: dövlət və özəl vergilər;

388 Azərbaycan Respublikasının Milli Bankının pul-kredit siyasətinin əsas vəzifəsi dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ölkəmizdə inflyasiya səviyyəsinin maksimum qalxması başa düşülür;
- ☒ ölkəmizin milli valyutasının – manatın sabitliyini təmin etməkdən və onu qoruyub saxlamaqdan ibarətdir;
- ☐ ölkəmizdə əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempdə azalmasını təşkil edir;
- ☐ ölkəmizdə orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkün deyil;
- ☐ ölkəmizdə uzun müddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;

389 Pul-kredit siyasətinin son məqsədi dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ qiymətlərin sabitliyinin, tam məşğulluğun, istehsalın real həcmnin artmasının, sabit tədiyyə balansının təmin olunmasından ibarətdir;
- ☐ əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalması başa düşülür;
- ☐ inflyasiya səviyyəsinin maksimum qalxması başa düşülür;
- ☐ orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- ☐ investisiya ilə tələb arasındakı balansın pozulmasıdır

390 Kommersiya kreditinin əsas əlaməti nə sayılır?

- ☐ bu kreditin əsas əlaməti faiz sayılır;
- ☐ bu kreditin əsas əlaməti qiymətli kağız sayılır;
- ☐ bu kreditin əsas əlaməti əsas kapital;
- ☐ bu kreditin əsas əlaməti borc kapitalı sayılır;
- ☒ bu kreditin əsas əlaməti veksəl sayılır;

391 Selektiv metodlar necə izah edilir?

- ☐ ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
- ☐ burada məqsəd bütünlükdə əsas kapitala təsir göstərməkdir;
- ☐ inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- ☐ burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
- ☒ bu metod ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir

392 Ümumi metodlar necə izah edilir?

- ☐ inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- ☐ bu metod ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir;
- ☐ inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- ☐ burada məqsəd bütünlükdə əsas kapitala təsir göstərməkdir;
- ☒ burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;

393 Dövlətin pul-kredit siyasətinin həyata keçirilməsi hansı metodlar əsasında aparılır?

- ☐ xüsusi və selektiv metodlar;
- ☒ ümumi və selektiv metodlar;
- ☐ sadə və mürəkkəb metodlar;
- ☐ ümumi və xüsusi metodlar;
- ☐ sadə və selektiv metodlar;

394 Bank kreditləri dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir
- ☐ ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
- ☐ burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
- ☐ inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- ☒ bu kreditlər xüsusi kredit idarələri vasitəsilə verilən borclardır;

395 Kommersiya krediti dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- ☒ bu kreditin elə formasıdır ki, bir müəssisə digər müəssisəyə malını satmağa verir;
- ☐ ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir;
- ☐ bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir
- ☐ ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;

396 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində kredit neçə formada olur və hansılardır?

- ☐ formada: ümumi, xüsusi və bank kreditləri;
- ☐ 2 formada: makro və mikro kreditlər;

- ☐ 2 formada:sadə və mürəkkəb kreditlər;
- ☒ 2 formada:kommersiya və bank kreditləri;
- ☐ 3 formada:maliyyə, ticarət və makro kreditlər;

397 İqtisadi fəaliyyətin müxtəlif növləri üzrə bir-biri ilə iqtisadi əlaqələrə girən bazar subyektləri arasında çoxsahəli qarşılıqlı münasibətləri əks etdirir:

- ☐ alıcı və satıcı münasibətləri
- ☐ biznes fəaliyyəti
- ☐ istehsalçı-istehlakçı münasibətləri
- ☐ istehsalçı – reallaşdırıcı münasibətləri
- ☒ sahibkarlıq fəaliyyəti

398 Resurs kimi sahibkarlıq fəaliyyətinin özünün spesifik ödənişi var:

- ☐ sahibkarlıq fəaliyyəti
- ☒ sahibkar gəliri
- ☐ sahibkarlıq amili
- ☐ nominal gəlir
- ☐ real gəlir

399 Aşağıdakılardan hansılar Mərkəzi Bankın funksiyasına daxil deyil?

- ☐ pulların emissiyaları;
- ☒ sahibkarlara kredit verilməsi
- ☐ kommersiya banklarının kassa ehtiyatlarının saxlanması;
- ☐ dövlət valyuta qızıl ehtiyatlarının saxlanması;
- ☐ pulların emissiyası və sahibkarlara kredit verilməsi.

400 qeyri təkmil rəqabətə hansı rəqabət növü daxildir?

- ☐ kapital
- ☐ istehsal vasitələri
- ☐ xüsusi mülkiyyət
- ☒ azad və inhisar
- ☐ əmək və yığım

401 Qeyri təkmil rəqabətə hansı rəqabət növü daxildir?

- ☐ Kapital
- ☒ Azad və inhisar
- ☐ Xüsusi mülkiyyət
- ☐ İstehsal vasitələri
- ☐ Əmək və yığım

402 Dövlətin iqtisad funksiyalarından biri hansıdır?

- ☒ Antiinhisar
- ☐ kapital
- ☐ Əmək
- ☐ İmtiyaz
- ☐ Rəqabət

403 Xüsusi kooperativ müəssisə nədir?

- ☐ sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini üzərinə götürən kapitalla malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;
- ☒ bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir;
- ☐ mülkiyyətçi dövlətdir,gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;

- ☐ kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;
- ☐ kapitalın, dövlətin, ölkə və xarici investorların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır;

404 Fərdi xüsusi müəssisə nədir?

- ☐ kapitalın, dövlətin, ölkə və xarici investorların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır
- ☐ bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir;
- ☐ kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;
- ☒ sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini özünə götürən kapitala malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;
- ☐ mülkiyyətçi dövlətdir, gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;

405 Rəqabət qabiliyyətliyi potensialı fərqlidir:

- ☐ milli iqtisadiyyatının müxtəlif məhsulları üçün
- ☒ milli iqtisadiyyatının müxtəlif sahələri üçün
- ☐ milli iqtisadiyyatının müxtəlif regionları üçün
- ☐ milli iqtisadiyyatının müxtəlif iqtisadi agentləri üçün
- ☐ milli iqtisadiyyatının müxtəlif infrastrukturları üçün

406 Rəqabət üstünlüklərinin regional determinatlar formalaşdırır :

- ☐ regionun iqtisadi inkişafının strateji məqsədlərini,
- ☐ ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri,
- ☒ ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini
- ☐ müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsini,
- ☐ istehsal və sosial infrastrukturların vəziyyətini,

407 Rəqabət üstünlüklərinin milli determinantları formalaşdırır:

- ☐ istehsal və sosial infrastrukturların vəziyyətini,
- ☐ regionun iqtisadi inkişafının strateji məqsədlərini,
- ☐ ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini
- ☒ ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri,
- ☐ müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsini,

408 Milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyi səviyyəsi asılıdır.

- ☐ ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin potensialından
- ☐ ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin determinantlarından
- ☒ ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin mövcudluğundan
- ☐ ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin şərtlərindən
- ☐ ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin amillərindən

409 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Dördüncü qrup amillər xarakterizə edir:

- ☐ ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- ☐ regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- ☐ regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- ☐ müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- ☒ iqtisadi fəaliyyətin regional hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə

410 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Üçüncü qrup amillərə daxildir:

- ☒ müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- ☐ ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- ☐ regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə

- ☒ müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- ☐ hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
- ☐ regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə

411 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. İkinci qrup amillər bağlıdır:

- ☐ müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- ☒ regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- ☐ regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- ☐ ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- ☐ hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə

412 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Birinci qrup amillər əlaqədardır:

- ☐ ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- ☐ müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- ☒ regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- ☐ regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- ☐ hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə

413 Əgər rəqabət üstünlüklərinin azı bir determinantı tələb olunan səviyyəyə uyğun gəlmirsə, onda:

- ☐ hakimiyyət orqanları tərəfindən istifadə olunan iqtisadi fəaliyyətin tənzimləmə sisteminin parametrləri və məqsədlərə təsir edər
- ☒ nə ölkə, nə də onun firmaları daxili bazarda, və ələlxusus xarici bazarlarda yüksək rəqabət qabiliyyətliliyinə nail ola bilməzlər.
- ☐ istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsinə təsir edər.
- ☐ rəqabət qabiliyyətliliyinə onsuz da nail oluna bilər.
- ☐ ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyətinə təsir edər

414 Milli rəqabət üstünlüklərinin determinantlarına aiddir: 1. istehsal amilləri parametrləri; 2. əmtəə və xidmətlərə tələb parametrləri; 3. ölkənin müəssisələrinin strategiyaları, onların strukturu və rəqabəti; 4. ölkənin geosiyasi vəziyyəti

- ☐ 1,4,2
- ☒ 1,2,3
- ☐ 1,2,3,4
- ☐ 2,3,4
- ☐ 1,4

415 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinin dolayı metodu

- ☐ dövlətin strateji məqsədlərinin məcmusuna nail olunması məqsədilə milli sərvətin istifadə edilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsinə əsaslanılır
- ☐ sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- ☐ ticarət balansının və cari əməliyyatların müsbət saldusunun həcminə görə, qızıl-valyuta ehtiyatlarının artımına görə ölkənin yeri tapılır
- ☐ ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- ☒ ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır

416 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi ola bilər:

- ☐ çox ballı
- ☒ birbaşa
- ☐ uzun müddətli
- ☐ operativ
- ☐ orta müddətli

417 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinn qiymətləndirilməsinin birbaşa metodu :

- ☐ ticarət balansının və cari əməliyyatların müsbət saldosunun həcminə görə, qızıl-valyuta ehtiyatlarının artımına görə ölkənin yeri tapılır
- ☒ dövlətin strateji məqsədlərinin məcmusuna nail olunması məqsədilə milli sərvətin istifadə edilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsinə əsaslanır
- ☐ ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır
- ☐ ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- ☐ sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır

418 Rəqabət qabiliyyətliyiinin göstəriciləri aşağıdakı variantlardan hansılardır? 1) Amillərin parametri; 2) Makroiqtisadi mühit; 3) Ölkədə dövlət institutlarının keyfiyyəti; 4) Tələbin parametri; 5) Texnologiyaların inkişaf səviyyəsi

- ☐ 1,2,3
- ☒ 2,3,5
- ☐ 1,3,5
- ☐ 2,3,6
- ☐ 3,4,5

419 Bütün milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyi haqda aşağıdakı fikri yürütmək olar.

- ☐ ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri, regional determinantlar isə ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini formalaşdırır
- ☐ ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcmi ilə müəyyən olunur.
- ☐ milli iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrinin həcmi ilə müəyyən olunur.
- ☐ daxili və xarici bazarlarda digər ölkələrlə rəqabət imkanları müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsi ilə xarakterizə olunur.
- ☒ hansı təsərrüfat subyekti öz məhsuluna olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyir və bunun hesabına uzun müddət çiçəklənir və inkişaf edir.

420 O hadisələrə təsadüfi demək olar ki:

- ☐ ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır
- ☐ ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- ☐ bu və ya digər təsərrüfat subyekti öz fəaliyyətinin nəticəsinə olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyirsə və bunun hesabına uzun müddət inkişaf edir
- ☒ onlar ölkə iqtisadiyyatının ümumi inkişaf şərtləri ilə uyğunluq təşkil etmir və onların baş verməsinə nə müəssisələr, nə də hökumət təsir göstərə bilmir.
- ☐ sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır

421 Rəqabət qabiliyyətlilik barədə fikir yürütməmişdir:

- ☐ D.Rikardo
- ☐ B.Olin
- ☒ C.B.Sey
- ☐ E.Hekşer
- ☐ M.Porter

422 Rəqabət qabiliyyətlilik barədə fikir yürütməmişdir:

- ☐ V.V.Leontyev
- ☒ T.R.Maltus
- ☐ A.Smit
- ☐ D.Rikardo
- ☐ E.Hekşer

423 Geniş mənada rəqabət qabiliyyətlilik təmin olunur:

- ☐ iqtisadiyyatın strukturu, siyasi və ictimai tələbin strukturu dəyişirsə
- ☒ bu və ya digər təsərrüfat subyekti öz fəaliyyətinin nəticəsinə olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyirsə və bunun hesabına uzun müddət inkişaf edirsə
- ☐ müəyyən məhsulların istehsalında müqayisəli üstünlüyə malikdirsə
- ☐ əmək resursları torpaq və kapitala nəzərən artıq olarsa
- ☐ təbii resurs potensialından istifadənin sabitliyinin təmin edildirsə

424 regionun investisiya potensialı: A)obyektiv amillərdən asılı olaraq, bütün maliyyələşdirmə mənbələrindən regionun əsas kapitalına cəlb etmək mümkün olan investisiyaların həcmidir B) ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür; C)məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;

- ☐ A,B
- ☐ A,C
- ☐ B
- ☒ A
- ☐ A,B,C

425 Dövlət müəssisəsi dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;
- ☒ mülkiyyətçi dövlətdir,gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;
- ☐ sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini üzərinə götürən kapitala malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;
- ☐ kapitalın,dövlətin,ölkə və xarici investorların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır;
- ☐ bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir

426 Anti-inhisar siyasətinə aid olmayan variantı seçin?

- ☒ ehtiyat bazarında davranışın təkmilləşdirilməsi;
- ☐ ədalətli rəqabət əsasında işlərin aparılmasının əsaslanması;
- ☐ iqtisadi agent tərəfindən həyata keçirilən əqdlərin anti-inhisar qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılmasının əsaslanması;
- ☐ üstünlük təşkil etməəlamətlərinin iqtisadiyyatda olmamasının əsaslanması;
- ☐ anti-inhisar strategiyasının adaptasiyası;

427 Sahibkar öz fəaliyyətini həyata keçirmək istədiyi regionun əhalisinə aşağıdakı nöqtəyi nəzərdən baxmalıdır: A)kadr potensialı mənbəyi kimi B) əmtəə və xidmətlərin istehlakçıları potensialı kimi C)innovativ inkişaf potensialı kimi D)daxilində sahibkarlıq fəaliyyəti həyata keçirilməli olan sosial mühit kimi

- ☐ A,D
- ☐ A,B
- ☒ A,B,D
- ☐ A,B,C
- ☐ A,C

428 Bunlardan hansı sahibkarlıq mədəniyyətinin formalaşmasına təsir göstərən daxili amillərdən biri deyil:

- ☒ iqtisadi sistem
- ☐ dəyərlər sistemi
- ☐ sahibkarın nüfuzu
- ☐ sahibkarların məqsədi
- ☐ sahibkarların ideyaları

429 İnhisar elə bazar strukturudur ki, orada:

- ☐ ancaq bir alıcı fəaliyyət göstərir
- ☐ sahələrə giriş maneələri praktiki olaraq dəf edilməzdir
- ☐ məhsulun qiyməti üzərində nəzarət yoxdur
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☒ bir və ya bir neçə təsərrüfatçılıq subyektinin hər hansı bir fəaliyyət sahəsində hakim üstün mövqeyə malik olmasıdır

430 Rəqabət-bu:

- ☐ istehsalçıların ən yüksək mənfəət uğrunda mübarizəsi
- ☒ fəaliyyət göstərən iqtisadi subyektlərin davranışını təyin edən hüquqi və norma sistemi
- ☐ bazarın hərəkətləndirici qüvvəsi
- ☐ hər hansı bir sahədə yüksək nəticələrə nail olmaq uğrunda iqtisadi bəhsləşmə
- ☐ istehlakçıların ən ucuz qiymətə əmtəələri almaq hüququnu qazanmaq üçün mübarizə

431 Fərdi sahibkarlığın üstünlükləri:

- ☐ gəlirin əldə olunmasında maksimum marağın olması
- ☐ fəaliyyətdə çeviklik olması
- ☐ fəaliyyətdə tam müstəqilliyin olması
- ☒ hamısı doğrudur
- ☐ əməli fəaliyyətin tam müxtəlifliyinin olması

432 Fərdi sahibkarlığın çatışmayan cəhətləri hansılardır:

- ☐ iri məbləğli pul resurslarının əldə olunmasındakı çətinlikləri;
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ fəaliyyətlə bağlı idarəetmənin bir əldə cəmlənməsi
- ☐ fəaliyyət dövrünün qeyri-müəyyənliyi
- ☐ zərərə görə məhdud məsuliyyətin daşınması;

433 Fərdi sahibkarlığın çatışmayan cəhətləri hansılardır:

- ☐ fəaliyyətlə bağlı idarəetmənin bir əldə cəmlənməsi
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ iri məbləğli pul resurslarının əldə olunmasındakı çətinlikləri;
- ☐ zərərə görə məhdud məsuliyyətin daşınması;
- ☐ fəaliyyət dövrünün qeyri-müəyyənliyi

434 Aşağıdakılardan hansı sahibkarın funksiyalarına aid deyil:

- ☒ ümumi biliyə malik olması
- ☐ işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi
- ☐ işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi
- ☐ işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi
- ☐ innovasiya fəaliyyəti

435 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq mühitinə aid deyil:

- ☐ təşkilati-texniki
- ☒ innovasiya fəaliyyəti
- ☐ sosial
- ☐ institusional
- ☐ qanunvericilik

436 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın sosial-psixoloji məqsədlərinə aid deyil:

- ☒ şəxsi gəlir və mənfəət əldə etmək
- ☐ rəhbərlik etmək

- ☐ başqalarına təsir göstərə bilmək
- ☐ liderliyə can atmaq
- ☐ yaradıcı işdən sevinc tapmaq

437 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq mühitinə aiddir:

- ☐ təşkilati-texniki mühit
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ sosial mühit
- ☐ institusional mühit
- ☐ qanunvericilikmühit

438 Sahibkarın funksiyalarını müəyyənləşdirin:

- ☐ işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi
- ☐ innovasiya fəaliyyəti
- ☐ işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi

439 Sahibkarlığın iqtisadi məqsədlərini müəyyənləşdirin:

- ☒ şəxsi gəlir və mənfəət əldə etmək
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ Şəxsi işini və şəxsi həyatını əlaqələndirmək
- ☐ rəhbərlik və başqalarına təsir göstərə bilmək
- ☐ digərləri və özü üzərində qələbə qazana bilmək

440 Sahibkarlığın sosial-psixoloji məqsədlərini müəyyənləşdirin:

- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ liderliyə can atmaq
- ☐ başqalarına təsir göstərə bilmək
- ☐ rəhbərlik etmək
- ☐ yaradıcı işdən sevinc tapmaq

441 Sahibkarlıqda risk-bu:

- ☐ proqnoza nisbətən gəlirin axıra kimi yığılmaması, yaxud itirilmə ehtimalı
- ☐ kapitaldan effektiv istifadənin hərəkətverici stimulu
- ☐ partnyorların davranışlarının qeyri-müəyyənliyi
- ☐ təbii amillərlə şərtləndirilən sahibkarın şəxsiyyəti və əlaqədar olan təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsi
- ☒ bütün cavablar doğrudur

442 Sahibkarlıq və biznes fəaliyyətinin oxşar cəhətləri:

- ☐ məqsədi mənfəət əldə edilməsidir
- ☐ reallaşması bazar vasitəsilə baş verir
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ iqtisadi azadlıq və iqtisadi mühitin olması zəruriyyəti
- ☐ əmtəə və xidmətlər göstərilməsi ilə məşğul olur

443 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlar üçün zəruri olan şəxsi keyfiyyətlərə aid deyil:

- ☐ iqtisadi fəaliyyəti təşkil edə bilmək
- ☒ öz işçi qüvvəsini müqavilə yolu mülkiyyət sahibinə satmaq
- ☐ rəqib müəssisənin fəaliyyətini təhlil etməyi bacarmaq
- ☐ bazarın imkanlarından istifadə edə bilmək
- ☐ iqtisadi təfəkkürə və işgüzar mədəniyyətə malik olmaq

444 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın subyektlərinə aid deyil:

- ☐ ailə təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
- ☐ fərdi istehsal və xidməti təşkil edənlər
- ☒ əmtəələr istehsalı
- ☐ iri və dövlət təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
- ☐ kollektiv təsərrüfatçılığı təşkil edənlər

445 Sahibkarlar üçün zəruri olan şəxsi keyfiyyətləri müəyyənləşdirin:

- ☐ iqtisadi təfəkkürə və işgüzar mədəniyyətə malik olmaq
- ☐ rəqib müəssisənin fəaliyyətini təhlil etməyi bacarmaq
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ bazarın imkanlarından istifadə edə bilmək
- ☐ iqtisadi fəaliyyəti təşkil edə bilmək

446 Sahibkarın vəzifələrini müəyyənləşdirin:

- ☐ işçilərə qüvvədə olan qanunvericiliyə və müqaviləyə uyğun əmək şəraiti yaratmaq;
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ öz fəaliyyəti haqqında dövlət, statistika və maliyyə orqanlarına müəyyən edilmiş formada hesabat vermək
- ☐ qanunvericilikdə müəyyən edilmiş vergiləri, dövlət sığorta, sosial müdafiə və digər fondlara ayırmaları ödəmək
- ☐ Antiinhisar qanunvericiliyə riayət etmək;

447 Sahibkarlığın obyektlərini müəyyənləşdirin:

- ☐ əmtəələr istehsalı
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ bütün cavablar doğru deyil
- ☐ xidmətlər göstərməsi
- ☐ əmtəələr satışı

448 Sahibkarlığın subyektlərini müəyyənləşdirin:

- ☐ fərdi istehsal və xidməti təşkil edənlər
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ iri və dövlət təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
- ☐ kollektiv təsərrüfatçılığı təşkil edənlər
- ☐ ailə təsərrüfatçılığını təşkil edənlər

449 Sahibkarlığı zəruri edən şərtləri müəyyənləşdirin:

- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ cavabdehlik
- ☐ məsuliyyət
- ☐ ilkin kapital
- ☐ bazar mühiti

450 İqtisadi fəaliyyətin müxtəlif növləri üzrə bir-biri ilə iqtisadi əlaqələrə girən bazar subyektləri arasında çoxsahəli qarşılıqlı münasibətləri əks etdirir:

- ☒ sahibkarlıq fəaliyyəti
- ☐ istehsalçı-istehlakçı münasibətləri
- ☐ biznes fəaliyyəti
- ☐ istehsalçı – reallaşdırıcı münasibətləri
- ☐ alıcı və satıcı münasibətləri

451 Resurs kimi sahibkarlıq fəaliyyətinin özünün spesifik ödənişi var:

- ☐ real gəlir
- ☐ sahibkarlıq fəaliyyəti
- ☒ sahibkar gəliri
- ☐ sahibkarlıq amili
- ☐ nominal gəlir

452 Maddi nemətlər və xidmətlər yaratmaq üçün istehsal amillərini (resurslar) birləşdirib və təşkil edib, ictimai tələbatları ödəmək üçün, son məqsədi gəlir formalaşdırmaq olan fəaliyyət:

- ☐ ixtisası təkmilləşdirməyə istiqamətlənmiş fəaliyyət
- ☐ novatorluq fəaliyyəti
- ☒ sahibkarlıq fəaliyyəti
- ☐ texnoloji təkmil müəssisə yaratmaq fəaliyyəti
- ☐ səmərəli əmək fəaliyyəti

453 Regionların investisiya cəlbediciliyi nə deməkdir?

- ☐ kapital qoyuluşunun həcmi
- ☐ investisiya potensialı
- ☐ investisiya aktivliyi
- ☒ investisiya üçün əlverişli amillərin məcmusu
- ☐ investisiya riski

454 Müəyyən əmtəələrə görə və müəyyən məqsədlər üçün ölkələrin ayrı-ayrı rayonlarının və vilayətlərinin birliyi

- ☐ ittifaq
- ☐ vilayət
- ☒ region
- ☐ respublika
- ☐ mahal

455 Region və regionlararası problem:

- ☐ sahələrin böyüməsi
- ☐ avtomobillərin çoxalması
- ☐ təbii suların çirklənməsi
- ☐ meşə zolaqlarının azalması
- ☒ ərazilərin çoxalması

456 İnzibati ərazi bölgüsü ilə müəyyənləşdirilən maliyyə sistemi hansıdır?

- ☐ Dövlət büdcəsi
- ☐ Mərkəzləşdirilmiş pul fondu
- ☐ Xüsusi hökumət fondları
- ☐ Müəssisələrin maliyyəsi
- ☒ Yerli maliyyə sistemi

457 Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatında hansı sahələr üstündür?

- ☐ inəkçilik və xalçaçılıq
- ☒ qara və əlvan metallurgiyanın ilkin emal sahələri
- ☐ balıqçılıq və çayçılıq
- ☐ pambıqçılıq və ipəkçilik
- ☐ tütünçülük və çayçılıq

458 Abşeron iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatında hansı sahələr üstünlük təşkil edir?

- ☐ tikinti materialları sənayesi

- ☐ əkinçilik və üzümçülük
- ☐ Taxılçılıq və heyvandarlıq
- ☐ Şərabçılıq və meyvəçilik
- ☒ neft və qazçıxarma, neft kimyası

459 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının III Dövlət proqramının əsas hədəfi:

- ☐ yüngül və yeyinti sənayesinin inkişafı
- ☐ regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin gücləndirilməsi
- ☐ ərazi əmək bölgüsünün inkişafı
- ☒ ölkə regionlarının tarazlı inkişafının davam edilməsi, social infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması
- ☐ aqrar sektorda islahatların aparılması

460 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının II Dövlət proqramında əsas məqsəd:

- ☒ qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı və iqtisadiyyatın diversifikasiyası
- ☐ aqrar sənaye kompleksinin inkişafı
- ☐ torpaq islahatlarının aparılması
- ☐ maşınqayırma və yanacaq energetika kompleksinin inkişafı
- ☐ yeni iş yerlərinin açılması

461 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının I Dövlət proqramının əsas məqsədi:

- ☐ qeyri-neft sektorunun inkişafı
- ☐ iqtisadiyyatın liberallaşdırılması
- ☒ regionların mövcud potensialından səmərəli istifadə etməklə onun strukturunun təkmilləşdirilməsi
- ☐ maşınqayırma və yanacaq energetika kompleksinin inkişafı
- ☐ torpaq islahatlarının aparılması

462 Aran iqtisadi rayonunun sənayesinin əsasını nə təşkil edir:

- ☐ tikinti və mebel sənayesi
- ☐ neft və qazçıxarma sənayesi
- ☐ qara və əlvan metallurgiya
- ☒ elektroenergetika, kimya və maşınqayırma
- ☐ xalçaçılıq və yüngül sənaye

463 Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu hansı kənd təsərrüfatı sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır:

- ☒ tərəvəzçilik və meyvə istehsalı
- ☐ yüngül və yeyinti
- ☐ inəkçilik və b aramaçılıq
- ☐ maldarlıq və qoyunçuluq
- ☐ taxılçılıq və bitkiçilik

464 Lənkəran iqtisadi rayonu hansı kənd təsərrüfatı sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır:

- ☒ çayçılıq və balıqçılıq
- ☐ fəraş tərəvəzçilik və balıqçılıq
- ☐ şərabçılıq və tütünçülük
- ☐ quşçuluq və kartofçuluq
- ☐ heyvandarlıq və bitkiçilik

465 Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunun kənd təsərrüfatında hansı məhsullar üstünlük təşkil edir:

- ☐ tütünçülük və balıqçılıq
- ☐ taxılçılıq və tərəvəzçilik
- ☐ çayçılıq və üzümçülük
- ☒ tütünçülük və baramaçılıq

- ☐ şərabçılıq və üzümçülük

466 Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatının əsasını nə təşkil edir.

- ☐ inəkçilik və baramaçılıq
☒ heyvandarlıq və arıçılıq
☐ tikinti materialları
☐ yüngül və yeyinti sahələri
☐ tütün və tütün məhsulları

467 Naxçıvan iqtisadi rayonunun sənayesinin aparıcı sahələri

- ☐ tikinti materialları və mebel sahələri
☐ elektroenergetika və elektrotexnika
☐ heç biri düz deyil
☒ hamısı düzdür
☐ aliminium qablar, avtomobil təmiri

468 Dağlıq Şırvan iqtisadi rayonunun sənayesinin əsasını nə təşkil edir.

- ☐ kimya və maşınqayırma
☒ kənd təsərrüfatı məhsullarını emal edən yeyinti və yüngül sənaye
☐ tikinti materialları sənayesi
☐ neft və qazçıxarma sənayesi
☐ elektroenergetika

469 Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda iqtisadiyyatın əsasını nə təşkil edir;

- ☒ kənd təsərrüfatı
☐ qara və əlvan metallurgiya
☐ kimya və maşınqayırma
☐ neft və qazçıxarma sənayesi
☐ elektroenergetika

470 Regionların inkişafı və əhalinin məşğulluğu sahəsində Azərbaycan Respublikasının proqramları

- ☐ 'məşğulluq haqqında' Azərbaycan Respublikasının qanunu
☒ Regionların sosial iqtisadi inkişafı proqramı
☐ Yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf proqramı
☐ Sahibkarlığın inkişaf proqramı
☐ əhalinin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı

471 Bu və ya digər sahənin regional strukturu

- ☐ müxtəlif sahə bölmələrinin nisbəti
☐ sənayenin çox hissəsinin toplandığı ərazi
☐ sahədə investisiya fəaliyyəti
☐ bir-birilə bağlı olan ərazi hissələri
☒ sahənin ümumi məhsulunun cəmində müxtəlif regionların nisbəti

472 Bu və ya digər regionun sahə strukturu

- ☐ sahənin ümumi məhsulunda müxtəlif regionların nisbəti
☒ regionun ərazisində yerləşmiş müxtəlif sahə bölmələrinin nisbətləri
☐ həmin sahədə sahibkarlıq və investisiya fəaliyyəti
☐ bu və ya digər əraziyə məxsus resursların məcmuu
☐ təsərrüfat əlamətlərinə görə ayrılan ərazi

473 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil?

- ☒ rəqabətin inkişafına və böhranın aradan qaldırılmasına mane olmaq;
- ☐ yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq;
- ☐ xarici iqtisadi fəaliyyətdə tarazlığa nail olmaq;
- ☐ qiymətlərdə sabitlik əldə etmək;
- ☐ hamısı düzdü

474 Səhiyyənin inkişafının göstəricisi deyil:

- ☐ əhalinin hər 1000 nəfərinə düşən qospitalaşmanın miqdarı
- ☐ əhalinin hər 10000 nəfərinə ambulator poliklinika həkim vəzifələrinin miqdarı
- ☐ əhalinin hər 10000 nəfərinə ambulator poliklinikada xidməti üçün orta tibb heyəti vəzifələri
- ☒ əhalinin hər 10000 nəfərinə diş həkimi vəzifələrinin miqdarı
- ☐ əhalinin hər 10000 nəfərinə düşən xəstəxana çarpayıların miqdarı

475 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi b. Azərbaycanın dünya ÜDM-də xüsusi çəkisi və onun dünya ixracında payı c. Xarici ölkələrə nisbətən əhalinin həyat səviyyəsi və keyfiyyəti

- ☐ A,B,C
- ☒ B,C
- ☐ A
- ☐ A,B
- ☐ A,C

476 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Maliyyə və real sektorun balanslılığının təmin edilməsi b. Stabil sosial inkişafa nail olunma c. İnvestisiya mühitinin beynəlxalq reytinginin qiymətləndirilməsi

- ☐ A
- ☐ A,C
- ☐ A,B
- ☐ A,B,C
- ☒ C

477 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi b. Azərbaycan biznesində transmilli şirkətlərin fəaliyyətində iştirakı c. Ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın yüksək texnologiyalı balanslılığının təmin edilməsi

- ☐ A,B,C
- ☒ B
- ☐ A
- ☐ A,C
- ☐ A,B

478 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Makrosəviyyədə rəqabətqabiliyyətliliyi. b. Enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi c. Maliyyə və real sektorun, ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın yüksək texnologiyalı balanslılığının təmin edilməsi

- ☐ B
- ☒ A,B,C
- ☐ A,B
- ☐ A,C
- ☐ A

479 Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi; 2. - davamlı inkişafa keçidin hüquqi əsaslarının yaradılması; 3. - davamlı inkişafın səmərəli təbliği formalaşdırılması və müvafiq təmsil və öyrədilmə sisteminin yaradılması

- ☒ 1,2,3

- ☐ 2,3
- ☐ 1,2
- ☐ 1,3
- ☐ 2

480 Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - ekoloji vəziyyətin sabitliyinin gözlənilməsi; 2. - sosial təyinatlı bazar iqtisadiyyatının formalaşmasını; 3. - enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi əsasında təsərrüfat fəaliyyəti ilə geniş hədlərinin müəyyənləşdirilməsini;

- ☐ 2
- ☐ 2,3
- ☒ 1,2,3
- ☐ 1,2
- ☐ 1,3

481 Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - yüksək iqtisadi artıma nail olunmasını; 2. - stabil sosial inkişafa nail olunmasını; 3. -maliyyə və real sektorun, ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın, yüksək texnologiyaları balanslılığının təmin edilməsini;

- ☒ 1,2,3
- ☐ 2,3
- ☐ 1,3
- ☐ 2
- ☐ 1,2

482 Davamlı inkişaf əlaqəli dövlət tənzimlənməsi təsərrüfat fəaliyyəti ilə idarəetmə strukturlarının institusional cəhətdən aşağıdakı şərtlərinin birləşməsi vasitəsilə həyata keçirilir: 1. siyasi, 2. ictimai 3. iqtisadi- hüquqi

- ☐ 1,3
- ☐ 2,3
- ☐ 2
- ☒ 1,2,3
- ☐ 1,2

483 İqtisadi inkişaf səviyyəsini ifadə etmək üçün aşağıdakı göstəricilər sistemindən istifadə olunur : 1. Adambaşına düşən ÜDM-in həcmi; 2. İqtisadiyyatın strukturu; 3. Əhəlinin həyat səviyyəsi və keyfiyyəti

- ☐ 2
- ☒ 1,2,3
- ☐ 1,2
- ☐ 2,3
- ☐ 1,3

484 Yoxsulların gəlirlərinin dolanışıq minimumunun qiymətindən orta meyl:

- ☐ yoxsulluq dərəcəsi
- ☐ yoxsulluğun kəskinliyi
- ☐ yoxsulluğun həddi
- ☐ yoxsulluğun miqyası
- ☒ yoxsulluğun dərinliyi

485 Adambaşına gəlirləri dolanışıq minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışıq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

- ☐ gəlir həddi
- ☐ gəlir səviyyəsi
- ☐ gəlir norması
- ☒ gəlir defisiti

☐ gəlir dərəcəsi

486 Dilənçilərin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- ☐ dilənçiliyin dərinliyi
- ☒ dilənçik səviyyəsi
- ☐ dilənçiliyin həddi
- ☐ dilənçiliyin miqyası
- ☐ dilənçilik dərəcəsi

487 Dilənçilərin sayının yoxsul əhalinin sayına nisbəti, bu:

- ☐ dilənçilik səviyyəsi
- ☒ dilənçilik dərəcəsi
- ☐ yoxsulluq səviyyəsi
- ☐ yoxsulluq dərəcəsi
- ☐ dilənçilik həddi

488 Adambaşına gəlir dolaşım minimumunun 50%-indən aşağı olan əhalinin sayı, bu:

- ☐ yoxsulluq səviyyəsi
- ☐ dilənçilik dərəcəsi
- ☐ yoxsulluğun miqyası
- ☒ dilənçiliyin miqyası
- ☐ dilənçilik səviyyəsi

489 Yoxsulluq həddinin 50%-indən çox olmayan gəlir, bu:

- ☐ dilənçilik dərəcəsi
- ☐ gəlir defisiti
- ☒ dilənçilik həddi
- ☐ dilənçilik
- ☐ dilənçilik səviyyəsi

490 Gəliri dolanışq minimumundan aşağı olan əhalinin sayı:

- ☒ yoxsulluğun miqyası
- ☐ dilənçilik səviyyəsi
- ☐ gəlir defisiti
- ☐ yoxsulluğun dərinliyi
- ☐ dilənçilik dərəcəsi

491 Dolanışq minimumu səviyyəsində istehlakı təmin edən gəlir:

- ☐ yoxsulluq tələsi
- ☒ yoxsulluq həddi
- ☐ yoxsulluq miqyası
- ☐ yoxsulluğun kəskinliyi
- ☐ yoxsulluq dərəcəsi

492 Adambaşına orta gəliri dolanışq minimumundan aşağı olanların sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- ☐ dilənçilik həddi
- ☐ yoxsulluğun miqyası
- ☐ yoxsulluğun dərinliyi
- ☒ yoxsulluq dərəcəsi
- ☐ yoxsulluq həddi

493 Qlobal iqtisadiyyatın əsas göstəricilərindən biri olub, əhali faizi, gəlirlər və istehlak səviyyəsi ilə əlaqədardır, bu:

- ☐ xəstəlik
- ☒ yoxsulluq
- ☐ beynəlxalq əmək bölgüsü
- ☐ istehsalın artımı
- ☐ ətraf mühitin çirklənməsi

494 İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi:

- ☐ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu
- ☐ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul
- ☐ gözlənilən gəlir, təhsil
- ☐ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi
- ☒ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi

495 Ev təsərrüfatları gəlirlərinin yerinə yetirdiyi funksiyaları müəyyənə bilərsiniz:

- ☐ istehlak
- ☐ yığım
- ☐ həvəsləndirici
- ☐ bölüşdürücü
- ☒ bunların hamısı

496 Dilənçilərin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- ☐ dilənçilik dərəcəsi
- ☐ dilənçiliyin miqyası
- ☐ dilənçiliyin həddi
- ☒ dilənçik səviyyəsi
- ☐ dilənçiliyin dərinliyi

497 Aşağıdakılardan hansı gəlirlərin bölüşdürülməsi haqqındakı neoklassik nəzəriyyələrə aid deyil:

- ☒ mənfəətin istehsal xərclərindən deyil, tələbatdan asılılığı meylinin formalaşması
- ☐ yuxarıda göstərilən konsepsiyaların riyazi modelinin verilməsi ideyaları
- ☐ gəlirlərin istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- ☐ gəlirlərin bölüşdürülməsinin makroanalitik təhlili konsepsiyası
- ☐ əmtəələrin dəyəri və qiyməti arasındakı fərqin onların faydalılığı və başa gəlmə xərcləri ilə müəyyən edilməsi

498 İnsan İnkişafı Potensialı İndeksinin hesablanma mehanizminin göstəricilərindən yalnız olanını seçin:

- ☐ hər yaş həddinə uyğun olaraq ibtidai, orta, ali təhsil müəssisələrində təhsil alanların faizi
- ☒ yüksək həyat səviyyəsini təmin edən maddi nemətlər əldə etmək
- ☐ konkret tarix üçün gözlənilən ömür həddi
- ☐ yetkin əhalinin savad əmsalı
- ☐ adambaşına düşən ÜDM

499 Adambaşına gəlirləri dolanışiq minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışiq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

- ☐ gəlir həddi
- ☒ gəlir defisiti
- ☐ gəlir norması
- ☐ gəlir dərəcəsi
- ☐ gəlir səviyyəsi

500 Piquya görə rifah hansı komponentdən ibarətdir:

- ☐ ictimai və fərdi rifah
- ☐ rifah və ictimai faydalılıq
- ☐ kreativ və utilitarist rifah
- ☐ rifah və həzz
- ☒ iqtisadi və qeyri-iqtisadi rifah

501 Həyat səviyyəsi kateqoriyasını ilk dəfə hansı iqtisadçı işlətmişdir?

- ☐ T.Veblen
- ☐ A.Smit
- ☐ C.M.Keyns
- ☒ K.Marks
- ☐ A.Laffer

502 Gəlirlərin yenidən bölgüsündə dövlət siyasəti istifadə edir:

- ☐ sığorta sistemini
- ☐ maliyyə sistemini
- ☐ pul-kredit sistemini
- ☒ vergi qoyma sistemini və transfertlər sistemini
- ☐ bank sistemini və vergi sistemini

503 Yoxsulların gəlirlərinin dolanışiq minimumunun qiymətindən orta meyli:

- ☐ yoxsulluğun kəskinliyi
- ☒ yoxsulluğun dərinliyi
- ☐ yoxsulluğun həddi
- ☐ yoxsulluğun miqyası
- ☐ yoxsulluq dərəcəsi

504 Gəlirlərin formalaşması və bölgüsü prosesinə dövlətin aktiv müdaxiləsi nəyə gətirib çıxara bilər?

- ☐ gəlirlərin sabitliyinə
- ☐ gəlirlərdə tam bərabərliyə
- ☐ gəlirlərin ümumi artımına
- ☐ işgüzar aktivliyin və səhmdarlıq təşəbbüskarlığının artmasına
- ☒ işgüzar aktivliyin azalmasına və ələbxımlıq əhval-ruhiyyəsinin meydana gəlməsinə

505 Yoxsulların gəlirlərin dolanışiq minimumundan orta çəkili meyli, bu:

- ☐ yoxsulluq tələsi
- ☐ yoxsulluğun dərəcəsi
- ☐ yoxsulluğun miqyası
- ☒ yoxsulluğun kəskinliyi
- ☐ yoxsulluğun dərinliyi

506 Yoxsulluq boşluğu nədir?

- ☒ yoxsulluq həddindən aşağı yaşayan əhalinin ümumi sayındakı xüsusi çəkisi
- ☐ ən varlı 10% vətəndaşın gəlirlərinin ən yoxsul 10% vətəndaşın gəlirlərinə nisbəti
- ☐ bunların hamısı
- ☐ yoxsulluq həddindən aşağı səviyyədə yaşayan əhalinin nisbi sayı
- ☐ ən yoxsul kvintilin istehlak xərclərində xüsusi çəkisi

507 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun məhrumiyyət (deprivasiya) dərəcəsini xarakterizə edir.

- ☐ orta həyat standartları ilə əlaqələndirilən yoxsulluq
- ☒ bunların hamısı
- ☐ kəskin ehtiyac

- ☐ dilənçilik
- ☐ aztəminatlılıq

508 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun təkrar istehsal formalarına aiddir?

- ☐ sosial yoxsulluq
- ☒ davamlı yoxsulluq
- ☐ düzgün yoxsulluq
- ☐ iqtisadi yoxsulluq
- ☐ müvəqqəti yoxsulluq

509 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun yayılma miqyasını xarakterizə edir?

- ☐ davamlı yoxsulluq
- ☐ dəyişkən yoxsulluq
- ☒ milli yoxsulluq
- ☐ kənddə yoxsulluq
- ☐ şəhərdə yoxsulluq

510 İnsanın qidaya, suya, paltara və mənzilə fizioloji tələbatı əsasında minimal həyat səviyyəsinin müəyyən edilməsi, bu:

- ☐ regional yoxsulluq
- ☐ nisbi yoxsulluq
- ☐ tədrici yoxsulluq
- ☒ mütləq yoxsulluq
- ☐ sosial yoxsulluq

511 Təkcə minimal fizioloji tələbat əsasında deyil, konkret cəmiyyətdə həyatın konkret dövründə hamılıqla qəbul edilmiş həyat səviyyəsinə nəzərən müəyyən edilən göstərici:

- ☐ xroniki yoxsulluq
- ☐ mütləq yoxsulluq
- ☐ qismən yoxsulluq
- ☐ düzgün yoxsulluq
- ☒ nisbi yoxsulluq

512 Nisbi yoxsulluq konsepsiyası daha çox hansı ölkələr üçün münasibdir:

- ☐ heç biri
- ☒ gəlirləri yüksək olan ölkələr
- ☐ gəlirləri aşağı səviyyədə olan ölkələr
- ☐ zəif inkişaf edən ölkələr
- ☐ bunların hamısı

513 Aşağıdakı ölkələrin hansında «ifrat yoxsulluq» vəziyyəti yaranmışdır?

- ☒ bunların hamısı
- ☐ Mali
- ☐ Zambiya
- ☐ Mərkəzi Afrika Respublikası
- ☐ Nyaqara

514 Cəmiyyətin bir hissəsinin iqtisadi vəziyyəti, mövcud cəmiyyətin yaşayış vasitələrinin minimum normalarının olmaması:

- ☒ yoxsulluq
- ☐ aşağı həyat səviyyəsi
- ☐ yoxsulluğun ən aşağı həddi

- ☐ yoxsulluğun mütləq həddi
- ☐ yoxsulluğun nisbi həddi

515 İnsanın normal həyat fəaliyyətini təmin etmək üçün zəruri olan sosial minimum həddində əmtəə və xidmətlər:

- ☒ minimum istehlak büdcəsi
- ☐ yoxsulluq
- ☐ yaşayış minimumu
- ☐ yoxsulluq mütləq həddi
- ☐ yoxsulluq nisbi həddi

516 İnsanların qida məhsullarına, geyimə və mənzilə olan fizioloji tələbatları əsasında, yəni onların əsas tələbatlarının ödənilməsi üçün kifayət edən əmtəələr səbətinin dəyəri əsasında müəyyən olunan minimum həyat səviyyəsi:

- ☒ mütləq yoxsulluq həddi
- ☐ nisbi yoxsulluq həddi
- ☐ minimum istehlak büdcəsi
- ☐ yoxsulluq
- ☐ yaşayış minimumu

517 Engel qanununa əsasən insanların həyat səviyyəsi yüksək olduqca:

- ☐ onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən artır
- ☒ onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən azalır
- ☐ bunların hamısı doğrudur
- ☐ yüksək keyfiyyətli əmtəələrin alınması əhəmiyyətli dərəcədə azalır
- ☐ geniş istehlak olunan sənaye məmulatlarına tələb nisbətən azalır

518 Mövcud ölkədə (regionda) orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- ☐ minimum istehlak büdcəsi
- ☐ mütləq yoxsulluq həddi
- ☒ nisbi yoxsulluq həddi
- ☐ yaşayış minimumu
- ☐ yoxsulluq

519 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları:

- ☐ minimum və mütləq yoxsulluq həddi
- ☐ maksimum və mütləq yoxsulluq həddi
- ☐ minimum və nisbi yoxsulluq həddi
- ☐ maksimum və nisbi yoxsulluq həddi
- ☒ nisbi və mütləq yoxsulluq həddi

520 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- ☐ ümumi xərclər
- ☐ məcmu tələb
- ☐ ümumi gəlir
- ☐ ümumi daxili məhsul
- ☒ ümumi yığım (əmanət)

521 Gəlirin istehlak edilməyən, yığma yönəldilən hissəsi:

- ☐ izafi dəyər
- ☐ gəlirin həcmi

- ☒ əmanət
- ☐ istehlak
- ☐ izafi məhsul

522 Milli hesablar sistemində (MHC) mülkiyyətdən gəlirlər kateqoriyasına aid edilir:

- ☐ qeyri-korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- ☒ xirda sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- ☐ korporativlərin mənfəəti
- ☐ xüsusi sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- ☐ kooperativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti

523 İstehlak məhsulları və xidmətlərin qiymətinin dəyişməsinə ölçmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

- ☐ xidmət qiymət indeksi
- ☐ infrastruktur məhsulların qiymət indeksi
- ☐ qiymət indeksi
- ☒ istehlak şeylərinin qiymət indeksi
- ☐ istehlak və xidmət qiymət indeksi

524 İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- ☒ gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- ☐ psixoloji amil, yığımın həcmi
- ☐ qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü
- ☐ gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- ☐ psixoloji amil, alıcının zövqü

525 Əgər istehlakla bağlı son hədd meyli (MRS)=0 olarsa:

- ☐ bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq
- ☐ bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- ☐ istehlaka gedən hissə azalacaq
- ☐ bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- ☒ bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- ☐ bu halda gəlirin bir hissəsi yığma gedəcək

526 İstehlakla bağlı son hədd meyli (MPC)=1/2 olarsa:

- ☐ cavablardan heç biri düz deyil
- ☒ gəlirin artan hissəsi istehlak və yığım arasında bölüşdürüləcək
- ☐ gəlirin artan hissəsi istehlak və yığma bərabər olacaq
- ☐ gəlirin artan hissəsi istehlak və yığımdan çox olacaq
- ☐ gəlirin artan hissəsi yığım istehlaka bərabər olacaq

527 Əmanətin (yığımın) həcminə təsir edən amillər:

- ☒ gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil
- ☐ gəlirin həcmi və yığma gedən hissəsi
- ☐ faiz norması, istehlakın və yığımın həcmi
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ hamısı düzdür

528 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyini müəyyən edən amillərə aid deyildir:

- ☐ bəxt, uğur
- ☒ istehlakçıların üstünlük verimləri
- ☐ fitri istedad
- ☐ həyat boyu qazandığı təcrübə və təhsilin səviyyəsi

☐ əməyin intensivliyi

529 İqtisad elmində psixoloji faktor adlanır, insanların istehlak məhsulları almaq istəyini (arzusunu) ifadə edir:

- ☐ sadəcə investisiya istehlakı
- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ istehlakın orta hədd meyli
- ☐ istehlakın son hədd meyli
- ☐ istehlaka meyilli olmaq

530 Ev təsərrüfatlarına dövlət, bələdiyyə orqanları və firmalar tərəfindən pul və natural formada ödəmələri özündə əks etdirir. Bu:

- ☐ yardımlar
- ☐ subsidiyalar
- ☐ bunların hamısı
- ☐ sosial ödənişlər
- ☒ sosial transfertlər

531 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsinin əsasını nə təşkil edir?

- ☐ d) həyat səviyyəsi
- ☒ yaşayış minimumu
- ☐ a) əməkhaqqı
- ☐ b) gizli iqtisadiyyat
- ☐ c) sosial qeyri-bərabərlik

532 Sosial transfertlərin fərqləndirici cəhəti nədən ibarətdir:

- ☐ şəxsi gəlirin əsas hissəsinin necə
- ☐ bunların heç biri
- ☐ şəxsi gəlirlərin mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən düzgün təşkil olunmasıdır
- ☐ ödənilməsi prosesində ödəyicinin əvəzində əmtəə və xidmətlər tələb etməsidir
- ☒ onların ödənilməsi prosesində ödəyicinin əvəzində bilavasitə heç bir əmtəə və xidmət tələb etməməsidir

533 Aşağıdakılardan hansı yoxsulluq həddinin müəyyən olunmasının metodlarına aid deyil?

- ☐ tədrici yoxsulluq
- ☐ nisbi yoxsulluq
- ☐ mütləq yoxsulluq
- ☐ xroniki yoxsulluq
- ☒ tarixi yoxsulluq

534 Ev təsərrüfatları gəlirləri hansı funksiya ilə əlaqədar olan əhalinin təkrar istehsal funksiyasını da yerinə yetirir:

- ☒ istehlak
- ☐ həvəsləndirici
- ☐ bunların hamısı
- ☐ bölüşdürücü
- ☐ yığıcı

535 Aşağıdakı hansı tələb yoxsulluğu doğurur:

- ☐ əmlak, gəlir və imkan bərabərsizliyi
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ ekoloji və beynəlxalq təhlükələr
- ☐ dünya iqtisadiyyatına daxil olmaq imkanlarının məhdud olması

- ☐ pulsuz təhsil xidmətlərinin hamı üçün münasib olması

536 İnsan inkişafı və onun ölkəmizdə göstərilən müddəti:

- ☐ 75 yaş
☐ 70 yaş
☐ 71 yaş
☐ 67 yaş
☒ 71,3 yaş

537 Yoxsulluğun yaranmasına səbəb nədir?

- ☒ insan resurslarından səmərəsiz istifadə edilməsi
☐ insan resurslarının artması
☐ əmək şəraitinin olmaması
☐ istehsal güclərindən natamam istifadə
☐ işsizlik

538 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyinə səbəb olan amillərə daxil etmək olar:

- ☐ əmək təşəbbüsünün intensivliyi
☐ sadalananlardan heç biri
☒ bütün sadalananlar
☐ təhsilin səviyyəsi
☐ əmək bazarında diskriminasiya

539 Hansı ölkələrdə qidalanma üçün çəkilən xərclər bütün istehlak xərclərinin 1/3-ni təşkil edir?

- ☐ inkişaf etməkdə olan ölkələrdə
☐ Rusiyada
☐ İranda
☒ inkişaf etmiş ölkələrdə
☐ keçid iqtisadiyyatlı ölkələrdə

540 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyini müəyyən edən amillərə aid deyil:

- ☐ fitri istedad
☐ bəxt, uğur
☐ əməyin intensivliyi
☐ həyat boyu qazandığı təcrübə və təhsil səviyyəsi
☒ istehlakçıların üstünlük verimləri

541 Həyat səviyyəsinin formalaşmasına hansı amillər təsir göstərir?

- ☐ yaşayış dəyərinin indeksi
☒ ölkədaxili iqtisadi ehtiyatların kəmiyyəti
☐ mövcud inkişaf səviyyəsi
☐ onların keyfiyyəti
☐ adambaşına düşən pul gəlirləri

542 Ailə nə vaxt yoxsul hesab olunur?

- ☐ əmək qabiliyyətini itirdikdə
☐ mənəvi dəyərləri itirdikdə
☒ gəlir səviyyəsi yaşayış vasitələrinə olan minimum tələbatı ödəmədikdə
☐ ailənin gəliri onun qidalanması xərcinin üç mislindən az olduqda
☐ işlə təmin edilmədikdə

543 Yoxsulluğun azaldılması tələb edir:

- ☐ aşağı gəlirli olanların sosial müdafiəsini
- ☒ əməyin stimullaşdırılmasını
- ☐ gəlirlərin ədalətli bölgüsünü
- ☐ yoxsulların vergidən azad edilməsini
- ☐ xeyriyyəçilik işlərinin gücləndirilməsini

544 Yoxsulluğun azaldılmasının rəhnidir:

- ☐ yoxsulların xarici ölkələrə axını
- ☐ vahid sosial siyasət proqramının həyata keçirilməsi
- ☒ sosial siyasətin üstün istiqamət alması
- ☐ dövlətin sosial müdafiəsi
- ☐ yoxsulların işlə təmin edilməsi

545 Dövlətin sosial siyasətinin düzgün olması nəticəsində nələr baş verir?

- ☐ həyat səviyyəsinin aşağı düşməsi
- ☒ əhalinin kütləvi surətdə yaxşılaşması
- ☐ neqativ həyat tərzinin yaranması
- ☐ kənd hazırlığının pisləşməsi
- ☐ sağlamlığın pisləşməsi

546 Yoxsulluğun azaldılması üçün nəzərdə tutulan əsas tədbir:

- ☐ əhali gəlirlərindəki kəskin fərqlərin azaldılması
- ☐ yoxsulların iqtisadi artımdan bəhrələnməsi
- ☐ yoxsulluq həddinin daim diqqət mərkəzində olması
- ☐ yoxsulluğun azaldılmasına dövlətin müdaxiləsi
- ☒ yoxsulların istehsalə cəlb edilməsi

547 İnsan potensialı hansı amillərdən asılıdır?

- ☒ bunların hamısından
- ☐ bioloji
- ☐ ekoloji
- ☐ adət-ənənələrdən
- ☐ xəstəliklərdən

548 İnsan potensialının başlıca artım amili:

- ☐ demoqrafik proses
- ☐ doğum faizi
- ☐ ölüm faizi
- ☒ təbii artım
- ☐ əhalinin təkrar istehsalı

549 İnsan potensialı nədir?

- ☒ bunların hamısı
- ☐ mühim istehsal amilidir
- ☐ istehlak dəyərinin yaradıcısıdır
- ☐ mənəvi nemətlərin yaradıcısıdır
- ☐ məhsuldar qüvvələrin canlı ünsürüdür

550 İnsan potensialına dair əsas elmi baxış hansıdır?

- ☐ insan potensialı artanda onu idarə etmək çətindir
- ☐ insan potensialı istehsal amilidir
- ☐ insan potensialı artanda işsizlik yaranır

- ☒ A.Smitin fikrincə insan potensialı artanda iqtisadi inkişaf sürətlənir
- ☐ insan potensialından səmərəli istifadə olunmur

551 Bu xidmətlə bağlı innovasiyadır

- ☐ yeniliklərin geniş miqyasda istehsalı və tətbiqini əhatə edir
- ☐ texniki iqtisadi strukturlara malikdir
- ☐ təşkilati texnoloji strukturlara malikdir
- ☒ istehsal və sosial sferalar üçün nəzərdə tutulan yeniliklərlə xarakterizə olunur
- ☐ bazar mövqeyi baxımından qiymətləndirilir

552 Bu təşkilati aspekt sayılır.

- ☒ mövcud müəssisələrdə innovasiya və strateji inkişaf üzrə idarəetmə orqanlarının yaradılması
- ☐ sahə proqramlarının hazırlanması
- ☐ mövcud məhsulun modernləşdirilməsi
- ☐ yüksək ödənişli yeni iş yerlərinin yaradılması
- ☐ keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi

553 Bu normativ hüquqi aspektdir:

- ☒ dövlət proqramları və sahə proqramları
- ☐ riyazi təminat
- ☐ transfer
- ☐ kommersiyalaşma
- ☐ stimullaşdırma

554 Bu elmi texniki-texnoloji aspekt deyil

- ☐ ETLKİ-nin aparılması
- ☐ texnoloji reqlamentlərin tətbiqi
- ☐ keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi
- ☒ regional proqramların hazırlanması
- ☐ təmizləyici kompleksin yaradılması

555 Bu normativ hüquqi aspekt deyil

- ☐ regional proqramlar
- ☐ dövlət proqramları
- ☐ qanunlar, qərarlar
- ☐ sahə proqramları
- ☒ informasiya texnologiyaları

556 Bu iqtisadi və sosial aspektdir

- ☐ riyazi təminat
- ☐ transfer
- ☐ kommersiyalaşma
- ☒ maliyyələşdirmə və stimullaşdırma
- ☐ proqram təminatı

557 Elmi texniki-texnoloji aspekt informasiya kommunikasiya aspektinə aiddir:

- ☐ beynəlxalq aspekt
- ☐ təşkilati aspekt
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ iqtisadi və sosial aspekt
- ☐ normativ hüquqi aspekt

558 İqtisadi innovasiya dedikdə hansı amil nəzərdə tutulur:

- ☐ yeni texnoloji proseslərin tətbiqi
- ☐ yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçirilməsinin tətbiqi
- ☐ keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi
- ☒ ixrac yönümlü məhsul istehsalı sayəsində resurslara qənaət etməklə mənfəət əldə olunmasına yönəldilən şərtlərin tətbiqi
- ☐ yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçilməsinin tətbiqi

559 Sosial innovasiya budur:

- ☐ xarici və müştərək müəssələrin yaradılmasına zəmin yaradır
- ☐ yeni məhsulun istehsalını təmin edir
- ☐ yeni iş yerlərinin yaradılmasını təmin edir
- ☐ trans milli korporasiyaların yaradılmasına şərait yaradır
- ☒ təbiəti mühafizə və təhsilin inkişafı istiqamətindəki tədbirləri əhatə edir

560 Bu kompleks innovasiyanı əhatə edir:

- ☐ istehsal və sosial sfera üçün nəzərdə tutulan yeniliklərlə xarakterizə olunur
- ☐ məhsulun istehsalınadək olan mərhələ nəzərdə tutulur
- ☐ təbiəti mühafizə və istehsalın inkişafı istiqamətindəki tədbirləri əhatə edir
- ☒ texniki iqtisadi və təşkilati texnoloji strukturlara malikdir
- ☐ yeniliklərin geniş miqyasda istehsalı və tətbiqini əhatə edir

561 Yayılma sferası üzrə innovasiya neçə yerə bölünür

- ☐ 8
- ☐ 4
- ☒ 5
- ☐ 3
- ☐ 7

562 Yenilik səviyyələri üzrə innovasiya neçə yerə bölünür?

- ☐ 4
- ☒ 6
- ☐ 7
- ☐ 9
- ☐ 3

563 Ölkələr üzrə innovasiyalar neçə yerə bölünür?

- ☐ 6
- ☐ 5
- ☐ 4
- ☒ 9
- ☐ 8

564 İnnovasiya fəaliyyəti neçə yerə bölünür?

- ☐ 4
- ☐ 2
- ☐ 1
- ☒ 3
- ☐ 5

565 İnnovasiya neçə sahə üzrə istiqamətləndirilir və hansılardır?

- ☐ 2 sahə: iqtisadi və siyasi sahələr;

- ☐ 2 sahə: elm və mədəniyyət sahələri üzrə;
- ☐ 3 sahə: dini, hüquqi və təhsil sferası üzrə;
- ☒ 3 sahə: obyekt, yenilik səviyyəsi, yayılma sferası üzrə;
- ☐ 3 sahə: ictimai, mədəni və mənəvi sahələr üzrə;

566 Azərbaycanın ərazisi hansı iqtisadi miqyaslar üzrə istehsal sisteminə bölünə bilər?

- ☐ mikro meqo;
- ☒ makro, mikro, mezo;
- ☐ mikro, mezo;
- ☐ bölünə bilməz;
- ☐ makro, mezo;

567 Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir: 1.Sosial iqtisadi inkişaf strategiyası təyin olunur. 2.İqtisadiyyatda struktur yenidənqurmalar həyata keçirilir. 3.İnvestisiya siyasəti reallaşdırılır. 4.Xarici iqtisadi fəaliyyət istiqamətləri müəyyən edilir.

- ☐ 1,4
- ☐ 2,3,4
- ☐ 1,2,3
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1,4,2

568 İnnovasiyanın yayılma sferasına daxil deyil?

- ☐ qlobal, milli;
- ☐ lokal, nöqtəvi;
- ☒ iqtisadi, sosial-iqtisadi;
- ☐ nöqtəvi, regional;
- ☐ milli, lokal;

569 İnnovasiyanın yayılma sferasına daxildir?

- ☐ texnoloji, ideologiya,hərbi, hüquq;
- ☐ elm, mədəniyyət, dini, saxta innovasiyalar;
- ☐ təşkilati istehsal, ekoloji, idarəetmə;
- ☒ milli, nöqtəvi, lokal, qlobal, regional;
- ☐ iqtisadi, siyasi, sosial-iqtisadi, mənəvi;

570 İnnovasiyanın yenilik səviyyəsinə daxil deyil?

- ☐ təkmilləşdirilmiş, yaxşılaşdırılmış sahələr;
- ☐ dövrü təşkil edən əhəmiyyətli sahələr;
- ☐ saxta innovasiyalar, antiinnovasiyalar;
- ☐ bazis, mikroinnovasiyalar;
- ☒ iqtisadi, sosial-iqtisadi, mənəvi sferalar;

571 İnnovasiyanın obyekt sahələrinə daxil olan variantı seçin?

- ☒ ekoloji, iqtisadi, hərbi, ekoloji sahələr;
- ☐ ideologiya, regional, texnoloji;
- ☐ etika, lokal, elm sahələri;
- ☐ elm, qlobal, hərbi sahələr;
- ☐ mədəniyyət, milli, etika;

572 İnnovasiyanın obyekt sahələrinə daxil deyil?

- ☐ texnoloji, hüquq, sosial-iqtisadi sahələr;
- ☐ hərbi, idarəetmə, iqtisadi sahələr;

- ☒ mili, regional, lokal sahələr;
- ☐ təşkilati istehsal, ekoloji, mənəvi sferalar
- ☐ idarəetmə, istehsal, texnoloji sahələr;

573 İnnovasiya neçə sahə üzrə istiqamətləndirilir və hansılardır?

- ☐ 3 sahə: dini, hüquqi və təhsil sferası üzrə;
- ☐ 2 sahə: iqtisadi və siyasi sahələr;
- ☐ 3 sahə: ictimai, mədəni və mənəvi sahələr üzrə;
- ☒ 3 sahə: obyekt, yenilik səviyyəsi, yayılma sferası üzrə;
- ☐ 2 sahə: elm və mədəniyyət sahələri üzrə;

574 İnnovasiya dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ iqtisadiyyatın inkişafının səmərəliliyinin yüksəldilməsi və rəqabət qabiliyyətliliyinin artmasının əsas amilidir;
- ☐ istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- ☐ müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- ☒ beynəlxalq səviyyədə gedən proseslərin coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən formalaşır;
- ☐ hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;

575 Azərbaycanda xarici investisiyaların hüquqi rejimi hazırda hansı səviyyədə özünü göstərməyi daha düzgündür?

- ☐ ikitərəfli və çoxtərəfli dövlətlərarası müqavilələr səviyyəsində
- ☒ konstitusiya səviyyəsində
- ☐ dövlət səviyyəsində
- ☐ beynəlxalq çoxtərəfli müqavilələr səviyyəsində
- ☐ qanunlar və digər normativ hüquqi aktlar səviyyəsində

576 İnnovasiya fəaliyyətinin təşkili formalarına görə ən düzgün amil:

- ☐ mülkiyyət xüsusiyyətinə görə
- ☐ yanaşma xüsusiyyətinə görə
- ☐ əhatə dairəsinə görə
- ☒ idarəetmə səviyyəsinə görə
- ☐ ərazi yerləşməsinə görə

577 İnnovasiyanın strategiyasının əsasən hansı növü daha vacib sayılır?

- ☒ istehsalatda, marketinq və idarəetmədə yeni metodların tətbiq edilməsi
- ☐ yeni məhsulun, xidmətin, texnologiyanın alınmasına yönəldilən innovasiya fəaliyyətidir
- ☐ yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçmək
- ☐ ənənəvi resurslardan istifadə şəraitində yeni yanaşmaların tətbiq edilməsi
- ☐ yeni növ resursların istehsal idarəetmə prosesində istifadə edilməsi

578 İnnovasiya dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ istehsala tətbiqin uğurla başa çatması
- ☒ istehsala tətbiq olunan yenilik
- ☐ yeniliklərin yayılması və istifadəsi dövrü
- ☐ elmi-texniki dəyişikliklərin məcmusu
- ☐ istehsala tətbiqin mənfəət gətirməsi

579 İnnovasiya latın sözü olub, mənası

- ☐ Səmərələşmə
- ☐ Yaxşılaşma
- ☒ Yeniləşmə
- ☐ Təkmilləşmə

☐ Planlaşma

580 İnnovasiya potensialı məhz budur.

- ☐ İnformasiya sahələrinin fəaliyyətini
- ☐ Elmi-texniki işlər və axtarışlarla məşğul olan elmi tədqiqat müəssisələri
- ☐ Ekoloji durumun pozulmasının qarçısının alınması
- ☒ Elmi-texniki yeniliklərin stimullaşdırılmaası
- ☐ Elmi texniki məhsullar bazarının fəaliyyəti

581 Bu iqtisadçı alim- insan potensialına əsaslanan Davanlı inkişafı əsas amillərinə, səmərəli yaradıcı ömür iqtisadiyyat, sağlam təbii və əlverişli sosial mühit bilik və bacarıq, sağlam və uzun ömürlük göstəricilərinə aid etmişdir

- ☐ Sakit Hüseynov
- ☐ Arif Şəkəreliyev
- ☒ Urxan Ələkbərov
- ☐ Ələddin Əsgərov
- ☐ Eldar Hüseynov

582 Davranışı inkişaf əsas maliyyəti nədir

- ☐ İctimai qaydalar və təhlükəsizliyin qorunması
- ☒ Cəmiyyətin davamlı, dayanıqlı, fasiləsiz sabit, uzun müddətli inkişafının təmin olunması
- ☐ İnsanların tələblərini ödəməyə qadir olan və onların gələcək tələbatların ödəməsinə mane olmayan iqtisadi inkişaf və fəaliyyətinin idarə edilməsinə edilməsinin yeni forması
- ☐ Ətraf mühitin davamlılığının təmin olunması
- ☐ Ekoloji konvensiyalara biomüxtəlifliyin qorunması

583 Azərbaycan 2020 : Gələcəyə baxış inkişaf konsepsiyasında ölkə prezidentinin İnnovasiya fəaliyyətinin genişləndirilməsi , elm tutumlu texnologiyaların inkişafı haqqında fərmanı nə vaxt imzalanmışdır.

- ☐ 19 noyabr 2012
- ☐ 20 dekabr -2011
- ☐ 15 fevral 2012
- ☐ 28 dekabr 2011
- ☒ 29 dekabr 2012

584 İqtisadiyyatın İnnovasiyalı inkişafı üçün bu amil vacibdir.

- ☐ hamısı
- ☐ Sənayenin effektiv fəaliyyət göstərən sektorunun formalaşması
- ☐ Sahibkarlıq sektorunda İnnovasiya aktivliyinin inkişafı və stimullaşdırılması
- ☐ Əhaliyə sahibkarlığın əsaslarının tədrisi üçün geniş imkanların yaradılması
- ☒ İnnovasiyaların tətbiqi və yüksək texnologiyalar sferasında məşğul olan şirkətlərin inkişafı üçün vergi stimullarının formalaşdırılması

585 İnnovasiya fəaliyyətinin sahələri bu sahələrin ən vacibini irəli sürür

- ☐ Elmi- yəni İnnovasiyanın təyinatı
- ☐ İxtiraçılıq yaradıcılıq
- ☒ Sahibkarlıq və menecment
- ☐ Mədəniyyət və incəsənət
- ☐ Təhsil İnnovasiyanın təyinatı

586 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etmək üçün dövlət tərəfindən investisiyalara ayrılan prioritet iqtisadi sferada məhz bu şərt vacibdir;

- ☐ istehsal və sosial infrastrukturaya malik olmaq
- ☐ rəqabət qabiliyyətli məhsullar buraxan müəssisələrin inkişafı

- ☐ istehsal-iqtisadi əlaqələrin qurulması nəticəsində idxalı əvəz edən məhsulların istehsalının bərpa olunmasına nail olmaq
- ☒ daha yüksək keyfiyyətli və ya yeni məhsul növlərinin buraxılışının mənimsəyən müəssisələrə sahib olmaq;
- ☐ uzun müddət yüksək tələbat duyulan məhsulların istehsalını

587 Yerli müəssisələr investisiyaların maliyyələşdirilməsi mənbələrində məhz bu amili vacib sayır

- ☐ Səhmləri buraxılışı və satışı
- ☐ İnvestisiya əməkdaşlığının müxtəlif formaları
- ☐ Güzəştli dövlət kreditləri
- ☐ Müxtəlif nazirliklərin investisiya müsabiqələrində iştirakı
- ☒ Səmərəli investisiya layihələrinin reallaşdırılmasından əldə edilən gəlirin hesabına öz-özünü maliyyələşdirmə

588 İnvestisiya siyasəti qeyri-sabit iqtisadi siyasi şəraitdə banklar tərəfindən məhz bu xüsusiyyətlərin hansını həyata keçirir

- ☐ Siyasi risklərin yüksək səviyyədə olmasını
- ☐ Heç birini
- ☒ Hamısını
- ☐ Kooperativ qiymətli kağızlar bazarının zəif inkişaf etməsi və ya inkişaf etməməsi
- ☐ İnvestisiya fəaliyyətində risk problemlərinin ciddi əhəmiyyət kəsb etməsini

589 İnnovasiya bu prosesi əhatə etmir.

- ☐ İlk məhsulla istehsalçıların tələbatının tam ödənilməsi səviyyəsində məhsul istehsalına nail olunmasına üçün tələb olunan tədbirlər
- ☐ Tədqiqatların, elmi axtarışların bağlandığı dövrdən ilk məhsul əldə edilənədək olan dövrdəki tədbirləri
- ☐ Elmi texniki yeniliyin istehlakçılar tərəfindən istifadəsinin başlanması
- ☒ İstehlak sterasına məlum olmayan yenilik
- ☐ Məhsulun və yaxud yarımfabrikatın istehsalı üçün yeni xammal mənbəyinin kəşfi

590 Elmi-texniki məhsullar bazarının fəaliyyəti hansı amillə hansı istiqamətdə səhvdir.

- ☐ İqtisadi mənfəət əldə edilməsi üçün qənaət rejimi hesabına kənd təsərrüfatında istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə nail olmaq
- ☒ Xidmətin təşkili formasının nəzərə alınması
- ☐ əmək və sosial vəziyyətin qorunub saxlanması
- ☐ Yüksək rəqabət qabiliyyəti və ixrac yönümlü məhsul istahsalı nəticəsində iqtisadi mənfəətin artırılması.
- ☐ Sosial istiqamətdə təhsil, təbiətin mühafizəsi və s. səmərəli nəticələr əldə olunması

591 Bazar mövqeyinə görə innovasiyalar harada inkişaf yolunu seçir.

- ☐ Region
- ☒ Sahələrdə
- ☐ Dünyada
- ☐ Ölkədə
- ☐ Müəssisələrdə

592 Texniki əlamətlərinə görə innovasiyalar bu formalara bölünür:

- ☒ Heç biri
- ☐ Əmtəə
- ☐ Hamısı
- ☐ Texniki
- ☐ Texnoloji

593 Təşkilatı aspektdə bu amil düz deyil

- ☐ Transmilli korporasiyaların yaradılması
- ☒ Mövcud məhsulun modernləşdirilməsi

- ☐ Mövcud müəssisələrdə innovasiya və strateji inkişaf üzrə idarəetmə orqanlarının yaradılması
- ☐ Xarici və müştərək müəssisələrin yaradılması
- ☐ maliyyə-sənaye qruplarının yaradılması

594 İnnovasiya fəaliyyətinin təşkili formalarına görə hansı amil düz təsnifləşdirilməyib

- ☐ Ərazi yerləşməsinə görə
- ☒ Sosial vəziyyətə görə
- ☐ Əhatə dairəsinə görə
- ☐ İdarəetmə səviyyəsinə görə
- ☐ Mülkiyyət xüsusiyyətinə görə

595 Elmi texniki-texnoloji aspekt informasiya kommunikasiya aspekti deyil

- ☐ Beynəlxalq aspekt
- ☐ Təşkilati aspekt
- ☒ Siyası aspekt
- ☐ İqtisadi və sosial aspekt
- ☐ Normativ hüquqi aspekt

596 İnnovasiyanın strategiyası deyil

- ☐ Yeni yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçmək
- ☐ Hamısı düzdür
- ☐ yeni növ resusların istehsal tətbiqində təkən vermək
- ☒ Ənənəvi resuslardan istifadə şəraitində həmişəki yanaşmaların tətbiq edilməsi
- ☐ İstehsalatda marketinq və idarəetmədə yeni metodların tətbiq edilməsini şərait yaratmaq

597 İnnovasiya fəaliyyətində hansı amil düzgün sayılır.

- ☐ Mövcud məhsulun keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- ☒ Ənənəvi resurslardan istifadəni davam etdirmək
- ☐ Yeni texnikaya və ya texnologiyaya nail olmaq
- ☐ Biznes prosesinin idarə edilməsinin səmərəliliyini yüksəldərək
- ☐ Yeni məhsulun və xidmətin yaradılmasını təmin etmir

598 İnnovasiya fəaliyyəti hansı istiqamətdə formalaşmışdır.

- ☐ Mövcud məhsulun satışında yeni qanunauyğunluğun kəşfində
- ☐ Məhsul istehsalının daha yeni və səmərəli istehsal metodunda
- ☐ Hamısı səhvdir
- ☒ Hamısı düzdür
- ☐ Dinamik inkişafa təminat yaradan mütərəqqi istehsalın təşkilində

599 İqtisadi təhlükəsizliyə hansı tərkiblər daxil deyil?

- ☐ Dünya təcrübəsində və beynəlxalq əmək bölgüsündə Azərbaycanın maraqlarının qorunub saxlanması;
- ☐ Reallaşan və onun suverenliyinin qorunub saxlanması;
- ☐ Azərbaycan daxilində maraq və məqsədli sistemin yaradılması;
- ☐ Beynəlxalq əmək bölgüsündə Azərbaycanın marağının qorunub saxlanması;
- ☒ Ətraf mühitin qorunub saxlanması.

600 İqtisadiyyata təhlükə baxımından təsir istiqaməti neçə yerə bölünür və hansılardır?

- ☒ 2 yerə:daxili və xarici;
- ☐ 3 yerə:iqtisadi və sosial-iqtisadi;
- ☐ 2 yerə:sadə və mürəkkəb;
- ☐ 2 yerə:ictimai və mədəni
- ☐ 3 yerə:birbaşa və dolay;

601 Xarici iqtisadi təhlükəsizlik formalaşmasının indikatorları: A) makrosəviyyədə rəqabət qabiliyyətliliyi B) ölkənin dünya ÜDM-da xüsusi çəkisi C) xarici ölkələrə nisbətən əhalinin həyat səviyyəsi, əhalinin həyat səviyyəsinin keyfiyyəti, ölkə biznesinin transmilli şirkətlərinin iştirakı D) makrosəviyyədə rəqabətqabiliyyətliliyi, investisiya mühitinin beynəlxalq reytinginin qiymətləndirilməsi

- ☒ A,B,C,D
- ☐ B,C,D
- ☐ A,C
- ☐ A,B
- ☐ A,B,C

602 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə; 2. - illik inflyasiya; 3. - dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;

- ☐ 1,3
- ☐ 2,3
- ☐ 1,2
- ☒ 1,2,3
- ☐ 2

603 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktiv işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti; 2. - beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi; 3. - həyatın orta yaşayış müddəti, il; 4. - 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;

- ☐ 1,4
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1,2,3
- ☐ 1,4,2
- ☐ 2,3,4

604 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamika; 2. emalədar sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi; 3. sənayenin ümumi məhsulunda maşınqayırmanın xüsusi çəkisi; 4. - investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;

- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 2,3,4
- ☐ 1,4,2
- ☐ 1,2,3
- ☐ 1,4

605 Ölkədə iqtisadi təhlükəsizliyin mövcudluğu amilləri:

- ☒ iqtisadi tərəqqi
- ☐ polis qanunsuzluğu
- ☐ məmur özbaşınalığı
- ☐ xarici təhlükənin olması
- ☐ həyat səviyyəsinin aşağı olması

606 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının siyasi istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması;
- ☐ ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;
- ☒ elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsini həyata keçirilir;
- ☐ bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;

- ☐ iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;

607 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının üfuqi istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsini həyata keçirilir;
- ☐ bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;
- ☐ cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması;
- ☐ ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;
- ☒ iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;

608 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının şaquli istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;
- ☐ bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;
- ☒ cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması;
- ☐ iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;
- ☐ elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsi həyata keçirilir;

609 Milli iqtisadi təhlükəsizliyə təsir edən problemlər sırasında ölkə iqtisadiyyatına barbaşa deyil, dolayı yolla təsir edənləri də nəzərə almaq mütləqdir. Belə təhlükələr sırasına aşağıdakıları aid edə bilərik: a. Milli məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinin aşağı olması; b. İxracın xammal yönümlü olması; c. Texnika və texnologiyanın idxaldan asılı olması; d. Ölkədən kapitalın kənara axını;

- ☐ B,C,D
- ☐ A,B
- ☐ A,B,C
- ☒ A,B,C,D
- ☐ A,C,D

610 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə; 2. - illik inflyasiya; 3. - dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;

- ☐ 1,2
- ☐ 1,3
- ☐ 2
- ☐ 2,3
- ☒ 1,2,3

611 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktiv işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti; 2. - beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi; 3. - həyatın orta yaşayış müddəti, il; 4. - 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;

- ☐ 1,4
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1,2,3
- ☐ 1,4,2
- ☐ 2,3,4

612 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamika; 2. emaledici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi; 3. sənayenin ümumi məhsulunda maşınqayırmanın xüsusi çəkisi; 4. - investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;

- ☐ 1,4
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1,2,3
- ☐ 1,4,2
- ☐ 2,3,4

613 İqtisadi təhlükəsizlik məsələsinə dövlət :

- ☐ demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi baxır.
- ☐ siyasətin sosial yönümlüyü, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olması kimi baxır.
- ☐ islahatların hərtərəfli həyata keçirilməsi kimi baxır.
- ☐ ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olma kimi baxır.
- ☒ özünün inkişaf strategiyasının meyarlarından biri kimi baxır.

614 Dövlətin iqtisadi təhlükəsizliyi dedikdə:

- ☐ ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq
- ☒ ilk növbədə iqtisadiyyatın və onun qurumlarının elə vəziyyəti başa düşülür ki, bu milli mənafeləri müdafiə etməyə, yeridilən siyasətin sosial yönümlüyü-nü, iqtisadiyyatın, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olmasına imkan yaratsın.
- ☐ ölkənin hərbi-siyasi gücü, milli iqtisadiyyat sahələri və müəssisələrin rəqabət üstünlüyünü təmin edən «Milli romb», ölkə əhalisinin həyat keyfiyyətinin dünya standartlarına çatdırılması başa düşülür
- ☐ ölkənin yerli və xarici strateji resurslara daxil olma və ərazidə məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar geosiyasi və iqtisadi-coğrafi vəziyyəti başa düşülür
- ☐ bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür

615 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- ☐ idxal və ixracın saldosu;
- ☐ dövlət borcu;
- ☒ pensiyaların əhalinin gəlirlərində xüsusi çəkisi;
- ☐ kölgəli iqtisadiyyatın ÜDM-də xüsusi çəkisi;
- ☐ milli valyuta məzənnəsi və paritet alıcılıq qabiliyyəti;

616 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymət indeksi;
- ☐ istehlak mallarının qiymət indeksi;
- ☒ əhalinin sayı;
- ☐ büdcə əksiri;
- ☐ dövriyyədə olan əmtəələrin dəyər ilə onun pul təminatı;

617 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- ☐ inflyasiyanın, işsizliyin səviyyəsi;
- ☒ ÜMM artım sürəti;
- ☐ sənaye istehsalının artım sürəti;
- ☐ ÜDM-in illik artımı;
- ☐ şəxsi yığım norması;

618 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- ☒ real ÜMM
- ☐ orta aylıq əmək haqqı;
- ☐ adambaşına düşən nominal və real ÜDM;

- ☐ şəxsi sərəncamda qalan gəlir;
- ☐ ÜDM-də əmək haqqının xüsusi çəkisi;

619 Gözlənilən zərərin ölçülərinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

- ☐ Asan həll edilən
- ☐ Katastrofik
- ☐ Əhəmiyyətli
- ☒ Daxili
- ☐ Çətinlik yaradan

620 Təsir obyektinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

- ☐ Maliyyə
- ☐ İnformasiya
- ☒ Kontragent
- ☐ İşgüzar reputasiya
- ☐ Heyət

621 Yaranma təbiətinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

- ☒ Daxili
- ☐ Siyasi
- ☐ Kriminal
- ☐ Rəqabət
- ☐ Kontragent

622 İnsan fəaliyyətinə təsirinə görə İqtisadi təhlükələr bölünür: a. Daxili b. Xarici c. Subyektiv d. Obyektiv

- ☐ A,B
- ☐ A,B,C
- ☐ A,B,C,D
- ☐ A,C,D
- ☒ C,D

623 Mənbələrinə görə İqtisadi təhlükələr bölünür: a. Daxili b. Xarici c. Subyektiv d. Obyektiv

- ☐ A,B,C,D
- ☐ A,B,C
- ☒ A,B
- ☐ B,C,D
- ☐ A,C,D

624 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- ☐ xarici borclar, ümumi daxili məhsula nisbətən, faizlə;
- ☐ dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;
- ☐ ərzaq məhsullarının idxalı, ümumi ərzaq istehlakına nisbətən, faizlə.
- ☐ idxal, ümumi daxili məhsula nisbətən, faizlə;
- ☒ əhalinin gəlirlərinin əmək haqqına nisbəti, faizlə;

625 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- ☐ illik inflyasiya;
- ☐ beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi;
- ☒ əhalinin gəlirləri ilə xərclərinin nisbəti;
- ☐ 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;

- ☐ beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə;

626 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- ☐ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikaşı, ölkələr üzrə müqayisəsi;
☐ elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktor işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti;
☒ sənayenin ümumi məhsulunda yüngül sahənin xüsusi çəkisi;
☐ investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;
☐ emal edici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi;

627 ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən neçə göstərici təhlil edilir:

- ☐ 55-ə yaxın
☐ 15-ə yaxın
☐ 35-ə yaxın
☐ 45-ə yaxın
☒ 25-ə yaxın

628 Dövlətin iqtisadi təhlükəsizliyi, ilk növbədə, vacibdir.

- ☐ demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi üçün
☒ dövlətin müstəqilliyinin qorunması üçün
☐ islahatların hərtərəfli həyata keçirilməsi üçün
☐ ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq üçün
☐ siyasətin sosial yönümlüyü, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olması üçün

629 İqtisadi təhlükəsizlik tərkib hissəsidir: A) milli təhlükəsizliyin B) beynəlxalq təhlükəsizliyin C) regional təhlükəsizliyin D) lokal təhlükəsizliyin

- ☒ A
☐ B, C, D
☐ A, B, C, D
☐ A, B, C
☐ A, B

630 İqtisadi təhlükəsizliyin səviyyələrinə aid deyil:

- ☐ İnvestisiya təhlükəsizliyi
☐ İntelektual təhlükəsizlik
☐ Ali iqtisadi təhsil sferasının təhlükəsizliyi
☐ Vergi təhlükəsizliyi
☒ ekoloji təhlükəsizlik

631 Təhlükəsizlik kateqoriyasının sadələşdirilmiş strukturu neçə qrupa bölünür?

- ☒ 2
☐ 4
☐ 7
☐ 5
☐ 3

632 İqtisadi təhlükəsizliyin daxili amillərinə aiddir:

- ☐ elmi-texniki potensial və səmərəli idarəetmə
☐ iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı
☐ iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı ilə bağlı olmayan amillər
☐ elmi potensialın və istehsal innovasiyasının səmərəli istifadə olunması

- ☒ iqtisadi sistemin tsiklik inkişafının qanunauyğunluqları ilə bağlı olan və tsiklik inkişafın qanunauyğunluqları ilə bağlı olmayan amillər

633 İqtisadi təhlükəsizliyin obyektləri:

- ☐ ailə və şəxsiyyət, sahibkarlar, biznesmenlər
☐ makroiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyat
☐ makroiqtisadiyyat, dünya iqtisadiyyatı, mezoiqtisadiyyat
☐ ailə və şəxsiyyət, sahibkarlar, regional müəssisələr
☒ makroiqtisadiyyat, regional, mikroiqtisadiyyat, ailə və şəxsiyyət

634 Milli təhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində ümumdövlət məqsədlərinə nail olmağın zəruri şərti:

- ☐ iqtisadi təhlükəsizliyin planlaşdırılması
☐ makroiqtisadi səviyyədə iqtisadi proporsiyaların təmini
☐ makro və mikro iqtisadi səviyyədə tənzimlənmə
☒ iqtisadi təhlükəsizliyin dövlət tənzimlənməsi
☐ iqtisadiyyatın sabitliyinin təmin olunması

635 İqtisadi təhlükəsizliyin vacib elementləri:

- ☐ iqtisadi müstəqillik və iqtisadi təhlükəsizlik
☐ hamısı düzdür
☒ iqtisadi müstəqillik, milli iqtisadiyyatın sabitliyi, inkişaf və tərəqqi etmək
☐ sabitlik, müstəqillik və müdafiə qabiliyyəti
☐ iqtisadi müstəqillik və müdafiə qabiliyyətlik

636 Gömrük tarifləri haqda qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- ☐ tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafını ləngidir
☐ tariflər bazarı ixrac üçün genişləndirir
☐ tariflər qorunan sahələrdə məşğulluğu azaldır
☒ tariflər birinin hesabına digərləri üçün əlverişlidir
☐ tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafına səbəb olur

637 İqtisadi təhlükəsizliyin formaları:

- ☒ daxili və xarici təhlükəsizlik
☐ siyasi təhlükəsizlik
☐ iqtisadi və geopolitik təhlükəsizlik
☐ geopolitik və xarici təhlükəsizlik
☐ geopolitik və daxili təhlükəsizlik

638 İqtisadi maraqların və ictimai təkrar istehsalın normal gedişatının pozulmasına şərait yaradır:

- ☐ geopolitik təhlükə
☐ iqtisadi maraq
☐ zəif iqtisadi siyasət
☒ iqtisadi təhlükə
☐ ölkədaxili maraqlar

639 Milli iqtisadiyyatın müstəqilliyini təmin edən şərait və amillərin məcmusu, onun sabitliyi və dayanıqlığı, daim yeniləşmə qabiliyyəti və özütəkmilləşməsi:

- ☒ iqtisadi təhlükəsizlikdir
☐ iqtisadi artımdır
☐ iqtisadi inkişafdır
☐ iqtisadi müstəqillikdir
☐ iqtisadi sabitlikdir

640 Milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi olan iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması o şəraitdə artır ki:

- ☐ iqtisadi disproporsiyalar zamanı
- ☐ təkrar istehsal şəraitində
- ☒ böhran fazasında
- ☐ dinamik inkişaf şəraitində
- ☐ iqtisadi yüksəliş

641 İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- ☒ iqtisadi artımın sürəti
- ☐ təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ ətraf mühitin qorunması
- ☐ vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- ☐ urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması

642 Ərzaq probleminin həlli yollarını müəyyənləşdirin:

- ☒ "yaşıl inqilabı" həyata keçirmək
- ☐ xarici ticarətdə "qiymət qayçısı"
- ☐ istehsalın məhsuldarlığının aşağı olması
- ☐ ərzaq məhsullarının çatışmaması
- ☐ bütün göstərilənlər

643 Ölkə iqtisadiyyatının ona qarşı daxildən və xaricdən yönəlmiş təhdidlərin qorunmasını təmin edən, zamanət verən və dövlət tərəfindən yaradılmış hüquqi normalar, şərtlər, iqtisadi normativlər, təlimatlar və direktivlər kompleksidir. Bu:

- ☐ ərzaq təhlükəsizliyi
- ☐ milli iqtisadiyyat
- ☐ bütün göstərilənlər
- ☐ fetişləşdirilmiş iqtisadiyyat
- ☒ iqtisadi təhlükəsizlik

644 Azərbaycanda iqtisadi təhlükəsizliyin hədd göstəricilərini müəyyənləşdirin:

- ☐ ÜDM həcmi
- ☐ müdafiə xərcləri
- ☒ bütün göstərilənlər
- ☐ gəlirləri yaşayış minimumundan aşağı səviyyədə olan əhəlinin xüsusi çəkisi
- ☐ əsas kapitalla investisiyalar

645 Kölgə iqtisadiyyatının miqyası və dinamikasını müəyyən edən amilləri müəyyən edin:

- ☐ gəlirlərin səviyyəsi
- ☐ vergilərin səviyyəsinin yüksək olması
- ☒ bütün göstərilənlər
- ☐ dövlət sektorunun payı
- ☐ iş vaxtının müddəti və işsizliyin miqyası

646 Kölgə iqtisadiyyatının hansı əsas sferası ayrılır:

- ☐ qara iqtisadiyyat
- ☐ fetişləşdirilmiş iqtisadiyyat
- ☐ mətkurəvi iqtisadiyyat
- ☒ bütün göstərilənlər
- ☐ imtiyazlı istehlak

647 İqtisadi təhlükəsizliyi təmin etmək üçün dövlət tərəfindən investisiyalar ayrılan prioritet iqtisadi sferanı müəyyənləşdirin:

- ☐ istehsal və sosial infrastruktura
- ☐ rəqabətqabiliyyətli məhsullar buraxan müəssisələr
- ☒ bütün göstərilənlər
- ☐ uzun müddət yüksək tələbat duyulan məhsulların istehsalı
- ☐ istehsal-iqtisadi əlaqələrin qırılması nəticəsində idxalı əvəz edən məhsulların bərpası

648 İqtisadi təhlükəsizliyə makroiqtisadi səviyyədə nələr təsir edir:

- ☐ investisiya mühiti
- ☐ ixracın stimullaşdırılması
- ☐ resursların mühüm sahələrə cəlb edilməsi
- ☒ məcmu tələbin yüksəldilməsi
- ☐ yığım normasının artırılması

649 İqtisadi və hərbi təhlükəsizliyin mühüm strateji istiqaməti:

- ☐ istehsalın səmərəli strukturu
- ☒ ölkənin elmi-texniki inkişafı
- ☐ elmi-texniki potensialdan səmərəli istifadə
- ☐ yeni texnologiyanın tətbiq edilməsi
- ☐ mütərəqqi təsərrüfatçılıq üsulları

650 İqtisadi təhlükəsizlik baxımından həyat əhəmiyyətli əsas istehsal sahəsi hansıdır?

- ☐ nəqliyyat
- ☐ yanacaq sənayesi
- ☐ energetika
- ☒ yeyinti sənayesi
- ☐ tikinti

651 Region səviyyəsində iqtisadi təhlükəsizliyin əlavə əsas göstəricisi:

- ☐ qiymətlərin səviyyəsi
- ☒ əhəlinin gəlirləri
- ☐ regionun ödəniş balansı
- ☐ mühacirlərin sayı
- ☐ mənzil təminatı

652 İqtisadi təhlükəsizliyin əsas göstəricisi nədir?

- ☐ iqtisadi artım
- ☐ informasiyanın tempi
- ☒ həyat səviyyəsi və keyfiyyəti
- ☐ işsizliyin səviyyəsi
- ☐ dünya iqtisadiyyatına qovuşma

653 Milli mənafe üçün təhlükə yaradan əsas daxili amil:

- ☐ istehsalın texnoloji bazasının zəif olması
- ☐ iqtisadiyyatın keçmişdən qalmış deformasiyası
- ☐ inflyasiyanın qeyri-sabitliyi
- ☒ bunların hamısı
- ☐ məhsulun enerji və resurs tutumunun yüksək olması

654 Bu dövrdə xarici ticarət dövriyyəsində hansı idxal məhsulları üstünlük təşkil edirdi.

- ☐ neft və neft məhsulları
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları
- ☐ ərzaq məhsulları
- ☒ maşın və mexanizmlər, elektrotexnika
- ☐ kommunal yönümlü məhsullar

655 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin III dövründə (1999-cu ildən sonra) ixracın həcmində hansı məhsullar üstünlük təşkil edirdi.

- ☐ mineral məhsullar
- ☐ ərzaq məhsulları
- ☒ neft və neft məhsulları
- ☐ elektrotexnika
- ☐ maşın və mexanizmlər

656 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin I dövründə (1991-1994) hansı ölkələrdə xüsusi çəkisi böyük idi

- ☐ Cənubi Asiya
- ☐ Cənubi Qafqaz ölkələri
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ Avropa ölkələri
- ☒ keçmiş ittifaq ölkələri

657 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin II dövrü (1995-1998) nə ilə xarakterizə olunur

- ☒ neft və neft məhsullarının ixracının azalması
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı
- ☐ xammal ixracının artımı
- ☐ istehlak təyinatlı məhsulların ixracının artması
- ☐ yüngül sənaye məhsullarının ixracının artması

658 Azərbaycanda həyata keçirilən xarici ticarət siyasəti:

- ☒ ixracın idarə edilməsində dövlətin hakim mövqeyinin qorunub saxlanılması
- ☐ investisiya qoyuluşunun stimullaşdırılması
- ☐ neft və neft məhsullarının ixracı
- ☐ ixracın məhdudlaşdırılması
- ☐ maşın və mexanizmlərin ixracı

659 Azad iqtisadi zonaların xarakterik cəhətləri:

- ☒ xarici ticarətdə güzəştlər
- ☐ inzibati güzəştlər
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ fiskal güzəştlər
- ☐ maliyyə güzəştləri

660 Azərbaycanda idxal ixrac əməliyyatlarında hansı məhsullar ixracda əsas ümumi dəyərinə görə əsas yer tutur

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ məişət əşyaları
- ☐ ərzaq məhsulları
- ☐ maşın və avadanlıqlar
- ☒ neft və neft məhsulları

661 Bazar iqtisadiyyatı, sağlam rəqabət, qarşılıqlı idxal-ixrac, müstəqil iqtisadiyyat hansı iqtisadiyyat növünə aiddir:

- ☐ liberal iqtisadiyyat
- ☐ dünya iqtisadiyyatı
- ☐ qapalı iqtisadiyyat
- ☐ sosial-yönümlü iqtisadiyyat
- ☒ açıq iqtisadiyyat

662 İstehsalın beynəlxalq ixtisaslaşmasının əsas formaları

- ☐ hazır məhsul üzrə
- ☐ a+b
- ☒ a+b+c
- ☐ mərhələlər üzrə
- ☐ məhsulun ayrı-ayrı hissələri üzrə

663 Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları

- ☐ ölkələrarası elmi-texniki əməkdaşlıq
- ☒ istehsalın ixtisaslaşması və kooperasiyalaşması
- ☐ ölkələrarası kapital qoyuluşu
- ☐ ölkələrarası ticarət əlaqələri
- ☐ ölkələrarası ticarət əlaqələri

664 Dünya təsərrüfat sistemində ölkələrin başlıca məqsədi:

- ☐ beynəlxalq iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək
- ☒ ölkənin məcmuu iqtisadi potensialından maksimum üstün istifadə etmək
- ☐ milli iqtisadiyyatını sürətlə inkişaf etdirmək
- ☐ beynəlxalq əmək bölgüsünü inkişaf etdirmək
- ☐ ölkə əhalisinin maddi rifah halını yüksəltmək

665 Neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı

- ☐ TANAP
- ☐ AAFA
- ☐ NAFTA
- ☒ OPEK
- ☐ CAARK

666 Əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxalını maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı necə adlanır?

- ☐ azad iqtisadiyyat
- ☒ açıq iqtisadiyyat
- ☐ azad iqtisadi zona
- ☐ açıq birja
- ☐ azad bazar

667 Burada fəaliyyət göstərən milli və xarici iqtisadi sunyektlərin fəaliyyəti üçün güzəştli rejim yaradılır:

- ☒ azad iqtisadi zona
- ☐ azad sahibkarlıq
- ☐ azad ticarət
- ☐ azad bazar
- ☐ açıq birja

668 Ölkələr arasında müstəqillik, bərabərlik, bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq və tərəflərin qarşılıqlı səmərə prinsipi əsasında müxtəlif iqtisadi və elmi-texniki əlaqələrin obyektiv inkişafı necə adlanır?

- ☒ beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- ☐ beynəlxalq iqtisadi zonalar

- ☐ beynəlxalq tədiyyə vasitəsi
- ☐ beynəlxalq lizinq
- ☐ beynəlxalq əmək bölgüsü

669 Müxtəlif ölkələrin milli təsərrüfatlarının əməkdaşlıq etmək yolu ilə onların tam və yaxud qismən vahid hala salınması

- ☐ iqtisadi stimullaşdırma
- ☐ iqtisadi sistem
- ☐ iqtisadi tənzimlənmə
- ☐ iqtisadi mühit
- ☒ iqtisadi inteqrasiya

670 Açıq iqtisadiyyatda faiz dərəcəsinin yüksəlməsi

- ☐ iqtisadi artım tempini yüksəldir
- ☒ xarici valyutaların daxil olmasına səbəb olur
- ☐ investisiyaların daxil olmasına səbəb olur
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ hamısı düzdür

671 Azərbaycan Respublikasının xarici ticarətinin struktur siyasəti

- ☐ xarici və yerli texnologiyalardan istifadə
- ☒ idxal və ixracın quruluşunun təsnifləşdirilməsi
- ☐ təkrar istehsal imkanlarının artırılması
- ☐ azad iqtisadi zonaların yaradılması
- ☐ gömrük taarifi sisteminin təkmilləşdirilməsi

672 İxracın diversifikasiyası siyasəti:

- ☐ elmtutumlu sahələrin inkişafı
- ☐ idxal məhsullarının artırılması
- ☒ ixrac olunan əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi
- ☐ neft və neft məhsullarının ixracı
- ☐ əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi

673 İdxalın diversifikasiyası siyasəti:

- ☐ ixrac sahələrinin inkişafı
- ☐ idxal məhsullarının artırılması
- ☒ ölkədə idxal əvəzedici istehsalın yaradılması
- ☐ əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi
- ☐ emal məhsullarının payının artırılması

674 İdxalın diversifikasiya siyasəti

- ☒ ölkədə idxal əvəzedici istehsalın yaradılması
- ☐ idxal məhsullarının artırılması
- ☐ ixrac sahələrinin inkişafı
- ☐ emal məhsullarının payının artırılması
- ☐ əmanətlərin çeşidinin genişləndirilməsi

675 Azərbaycanın milli iqtisadiyyatın formalaşmasının əsas şərtlərindən biri

- ☐ ərazi bütövlüyü
- ☐ xarici investisiyaların cəlb olunması
- ☐ siyasi və milli müstəqillik
- ☐ dövlətçiliyin möhkəmlənməsi

☒ dünya iqtisadiyyatına integrasiyalar

676 Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına integrasiyasında atdığı ilk addım:

- ☐ xarici və yerli texnologiyalardan istifadə
- ☒ ölkə iqtisadiyyatına xarici investisiyanın cəlb edilməsi
- ☐ milli iqtisadiyyatın formalaşması
- ☐ milli iqtisadi təhlükəsizlik
- ☐ azad iqtisadi zonaların yaradılması

677 Azərbaycan iqtisadiyyatının texnoloji yenilənməsi amili:

- ☐ təkrar istehsal imkanlarının artırılması
- ☐ azad iqtisadi zonaların yaradılması
- ☐ vergi dərəcələrinin azaldılması
- ☒ investisiyaların iqtisadiyyata tətbiqi
- ☐ milli gəlirdə yığımın payının artırılması

678 Tələb və öhdəliklərin qarşılıqlı surətdə nəzərə alınmasına dair hökumətlərarası saziş necə adlanır?

- ☐ Lizinq
- ☒ Kliring
- ☐ Faktoring
- ☐ Françayzing
- ☐ İnjiniring

679 Əmttələrin satışında dünya bazarında fəaliyyət göstərən ən iri kompaniya:

- ☐ trest
- ☐ konsern
- ☐ korporasiya
- ☐ oliqarxiya
- ☒ transmilli korporasiya

680 Ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşması necə adlanır?

- ☐ Beynəlxalq integrasiya
- ☒ Beynəlxalq əmək bölgüsü
- ☐ Beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- ☐ Beynəlxalq dünya bazarı
- ☐ Beynəlxalq hesablaşmalar

681 Xarici iqtisadi əlaqələr hansı vəzifələri tənzimləmir?

- ☒ Əmək resurslarının səmərəli yerləşdirilməsi.
- ☐ Valyuta, gömrük tənzimlənməsini həyata keçirmək;
- ☐ Xarici iqtisadi əlaqələrdə iştirak edən dövlətlərin marağının qorunması tədbirlərini həyata keçirmək;
- ☐ Xarici iqtisadi əlaqələri tənzim edən əlaqələrin statusunun müəyyən edilməsi.
- ☐ Xarici iqtisadi fəaliyyətin hüquqi prinsiplərini müəyyən edən normaların işlənilib hazırlanması və onların tənzim edilməsi.

682 Milli iqtisadiyyatın dünya iqtisadi sistemlə birləşməsi məsələləri:

- ☐ azad ticarət zonası, azad iqtisadi zona, azad elmi-texniki zona, gömrük birliyi, iqtisadi birlik
- ☐ azad ticarət zonası, gömrük birliyi, azad iqtisadi zon, iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- ☐ azad ticarət zonası, azad sənaye zonası, gömrük birliyi, iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- ☒ azad ticarət zonası, gömrük birliyi, ümumi bazar iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- ☐ azad ticarət zonası, azad iqtisadi zona, gömrük birliyi, ümumi bazar, iqtisadi və valyuta birliyi

683 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi strategiyası hansılardır?

- ☐ Daxili bazarın idxal-ixrac nəzarətinin gücləndirilməsi.
- ☐ Respublikanın ixrac potensialının formalaşması və inkişafı, ixracın strukturunun dəyişdirilməsi, bonus sisteminin hazır məhsul ixracının mükafatlandırılması;
- ☒ Hamısı.
- ☐ Respublika müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması;
- ☐ Texniki modelləşdirmə üçün investisiyaların cəlb edilməsi;

684 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi hansı vəzifələri həyata keçirilir:

- ☐ Xarici iqtisadi əlaqələri tənzim edən orqanların statusunun müəyyən edilməsi;
- ☐ Xarici iqtisadi fəaliyyətin hüquqi prinsiplərini müəyyən edən normaların işlənilib hazırlanması və onların tənzim edilməsi.
- ☐ İxrac rejimini müəyyən etmək, ixracı lisenziyaləşdirmə, məhsul aparılması və gətirilməsi qaydasını müəyyən etmək.
- ☒ Vəzifələrin hamısı.
- ☐ Xarici iqtisadi əlaqələrin dövlət tənzimlənməsini müəyyən etmək, ölkədə müştərək müəssisələrin tikilməsinin normativ aktlarını tərtib etmək.

685 Ölkənin beynəlxalq iqtisadi mövqeyinə təsir edən amillər:

- ☐ milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, idxal və ixraca meylik, millətlərin iqtisadiyyatının fəaliyyətinin təşkilati əsasları
- ☐ milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, milli iqtisadiyyatın strukturu, idxal və ixraca meylik
- ☐ ölkənin ixrac və idxalda yerinin yüksəldilməsi, investisiyalardan götürülən götürülən gəlirlərin artırılması, beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə təsiri
- ☐ milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, millətlərin beynəlxalq ticarətdən asılılıq əmsalı, millətlərin iqtisadiyyatının təşkilati əsasları
- ☒ milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, milli iqtisadiyyatın strukturu, millətlərin iqtisadiyyatının fəaliyyətinin təşkilati əsasları

686 Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı siyasətdir:

- ☐ valyuta
- ☐ ticarət
- ☐ iqtisadi
- ☒ hamısı
- ☐ heç biri

687 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi sahələrinə daxil deyil:

- ☐ investisiyaların tənzimlənməsi
- ☐ valyutanın tənzimlənməsi
- ☒ norma və normativlərin tənzimlənməsi
- ☐ xidmətlərin tənzimlənməsi
- ☐ əmtəə axınının tənzimlənməsi

688 Xarici rəqabətin dağıdıcı təsirindən milli iqtisadiyyatı qorumaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir?

- ☐ azad iqtisadi zona(lar) təşkil edilməlidir
- ☐ hər şey bazarın öhdəsinə buraxılmalıdır
- ☐ «açıq qapı» siyasəti yeridilməlidir
- ☒ dövlət tərəfindən proteksionist siyasət yeridilməlidir
- ☐ idxal gömrük tarifləri yüngülləşdirilməlidir

689 Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

- ☐ gömrük tarif
- ☒ bərabər amortizasiya
- ☐ uçot
- ☐ deviz

☐ delfi

690 Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

- ☒ diskont
- ☐ qeyri –tarif
- ☐ rəqəmlərin cəmi
- ☐ qalıq dəyəri
- ☐ diversifikasiya

691 İnkişaf etmiş ölkələrin tarixi təcrübəsi göstərir ki, qloballaşmada milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının təmin edilməsinin zəruri şərtidir: A)milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyin təmin edilməsi, B)səmərəliliyin təmin edilməsi, C)iqtisadi təhlükəsizliyin təmin edilməsi D)sabitliyin təmin edilməsi

- ☐ B,C
- ☐ A,B
- ☐ B,C,D
- ☒ A,B,C
- ☐ C,D

692 Millətlərin beynəlxalq münasibətlərdə iştirakı həyata keçirilir A) müxtəlif formalarda B) müxtəlif vasitələrlə C) müxtəlif göstəricilərlə

- ☐ A, C
- ☐ B,C
- ☐ A,B
- ☐ C
- ☒ A

693 Milli iqtisadiyyatın strukturunun beynəlxalq ticarətə təsirinin iqtisadi təhlili zamanı aşağıdakı göstəricidən istifadə etmək olmaz:

- ☒ əhalinin gəlirləri ilə xərclərinin nisbəti;
- ☐ millətlərin beynəlxalq ticarətdən asılılıq əmsalı-ölkə daxilində istehlakolunan əmtəə və xidmətlərin dəyərinin xaricdən daxil olan əmtəə və xidmətlərin dəyərində nisbəti;
- ☐ idxal və ixrac meyillik-idxalın (ixracın) milli gəlirə nisbəti;
- ☐ idxala meyilliyin marjinallığı (son həddi) – əlavə idxalın artımının milli gəlir artımına nisbəti;
- ☐ idxal və ixracın qiymət və gəlirlərə nisbətdə elastikliyi - idxal və ixracın qiymət və gəlirlərin nisbi enib qalxmasından asılılığı.

694 Əmtələrin, xidmətlərin və kapitalların idxal və ixrac həcmi və tərkibi asılıdır.

- ☐ ölkədə fəaliyyət göstərən iqtisadi qaydaların xüsusiyyətlərindən
- ☒ iqtisadiyyatın strukturundan
- ☐ əmtəə və xidmətlərin dəyərindən
- ☐ idxalın (ixracın) milli gəlirə nisbətindən
- ☐ xaricdən daxil olan əmtəə və xidmətlərin dəyərindən

695 BMT-nin tədqiqatlarında maraqlı nəticələrinə əsasən inkişaf etmiş və sənaye ölkələrə aid deyil:

- ☐ dünya ixracında və idxalında birinci yer tuturlar.
- ☒ ölkələr borç alanlar və borçlular rolunda çıxış edirlər
- ☐ investisiyalarından daha çox gəlir götürürlər
- ☐ fraxtdan (dəniz ticarətindən), sığortadan və başqa bu cür xidmətlərdən qazancın hamısı onların payına düşür.
- ☐ başlıca olaraq xammal və ərzaq məhsulları idxal edərək hazır məhsulu ixrac

696 Beynəlxalq münasibətlərdə millətin mövqeyini fərqləndirir. A) millətlərin əmtəə və xidmətlər sahəsində tələb və təkliflərini müəyyən edən milli gəlirdən və istehsalın həcmindən asılılığı B)bu və ya digər ölkənin milli varlığının həcmi C)əmtələrin, xidmətlərin və kapitalların idxal və ixrac həcmi D)iqtisadiyyatın strukturu

- ☐ C,D
- ☐ A,B,C,D
- ☐ A,B,C
- ☐ B,C,D
- ☒ A,B

697 Millətlərin beynəlxalq iqtisadi mövqeiinə təsir göstərir. A)milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, B)milli iqtisadiyyatın strukturu, C)iqtisadi qüdrəti D) geo-siyasi yeri

- ☒ A,B,C
- ☐ A,B
- ☐ C,D
- ☐ A,B,C,D
- ☐ B,C,D

698 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idxal əməliyyatları sərbəst həyata keçirilmir:

- ☐ Azərbaycan Respublikasında emal olunan malların ixracı
- ☐ Azərbaycan Respublikasında istehsal olunan malların ixracı
- ☒ psixotrop maddələrin ixracı
- ☐ reeksport (təkrar ixrac)
- ☐ kredit ixracı

699 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idxal əməliyyatları tənzimlənmir:

- ☐ konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları;
- ☐ müvəqqəti ixrac əməliyyatları;
- ☐ kooperasiya əməliyyatları;
- ☐ barter əməliyyatları;
- ☒ beynəlxalq əməliyyatlar;

700 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idxal əməliyyatı tənzimlənmir:

- ☐ Nazirlər Kabineti tərəfindən aparılan idxal əməliyyatları;
- ☐ Nazirlər Kabineti tərəfindən aparılan ixrac əməliyyatları;
- ☐ müvafiq dövlət orqanlarından rəy və ya lisenziya alınmaqla aparılan idxal-ixrac əməliyyatları;
- ☒ beynəlxalq hesablaşmaların aparılması üzrə əməliyyatlar.
- ☐ rezidentlərin öz vəsaiti hesabına idxal;